

www.milujte.se

16/2011

ISSN 1802-4327

Milujte se!

Časopis pro novou evangelizaci

Milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás.
Jan 15, 12

**Pro věřícího stojí Bůh na počátku,
pro fyzika na konci veškerého myšlení.**

Max Planck, nositel Nobelovy ceny za fyziku

Obsah:

šestnácté číslo

- 3 Jaro jednou i pro tebe
- 4 Znamení v Bra
- 8 Věru, ty jsi Bůh skrytý, Bůh Izraele, Spasitel
- 10 Nebesa vypravují o Boží slávě...
- 14 Tady něco nehraje!
- 15 Velký dobrodinec naší země
- 20 Křesťan a válka
- 22 Víra a nevíra André-Marieho Ampèra
- 24 Jazykem rodným Boží chválu pěli
- 27 Přímluva svatých má neuvěřitelnou sílu
- 28 Jak nacházet Boží vůli?
- 31 Církev – myšlenky z duchovního doprovázení
- 32 Islám jako výzva k pochopení hodnoty vlastní víry
- 34 Misie uprostřed islámu – proč a jak?
- 37 Pohni, abys den sváteční světil
- 39 Jeníček
- 41 Tři rádci
- 42 Obnovovat srdce i mysli
- 43 Rada nad zlato aneb Stálý zpovědník je lepší než psycholog
- 45 Postřehy ze života: Lokomotiva. Fixy.
- 46 Jsi svědek?
- 49 Svědčit životem, ale i slovem
- 51 Chcete nás?
- 54 Vše použít pro Dobro
- 56 Potrat jako osobní bolestná zkušenost
- 59 STM
- 60 Rakovina děložního čípku a Bohem dané zákony
- 61 Snít velké projekty dobra
- 63 Společenství čistých srdcí

Milujte se!

Časopis pro novou evangelizaci
16/2011, V. ročník, vydáno 21. ledna 2011

Vychází s církevním schválením Biskupství brněnského
č. j.: Ep/1379/08 ze dne 25. 1. 2008

Koordinátor: P. Mgr. Marek Dunda, Th.D.
Šéfredaktor: P. Mgr. Pavel Zahradníček OMI, Th.D.
Překlady: Terezie Eisnerová OP
Jazyková a grafická úprava: Ondřej P. Vaněček

Adresa redakce: Časopis Milujte se!, 671 03 Vranov nad Dyjí 20
e-mail: redakce@milujte.se, www.milujte.se

Vydavatel: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, http://res.claritatis.cz,
číslo účtu pro zasílání darů: 2400089111/2010, specifický symbol: 7777

ISSN 1802-4327, MK ČR E 17470

Katolický časopis **Milujte se!** je zaměřen na osvětu a vzdělávání široké veřejnosti jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Časopis vychází pod záštitou sestery Matky Terezy a je vydáván ve spolupráci s občanským sdružením Hnutí Pro život ČR.

Objednávky: Časopis je neprodejný a distribuován zdarma. Lze jej v požadovaném počtu výtisků objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, neboť časopis nemá předplatné či státní a církevní dotace. Zaslané dary lze podle §15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Redakce si vyhrazuje právo zveřejnění texty krátit, případně upravovat.
Fotografie lidí umístěné u svědectví a článků jsou pouze ilustrační.

Foto na titulní straně: Flickr, desertrumpet

Milovaní čtenáři!

Velké změny často začínají nějakým impulzem, který dá věci do pohybu. Nebo přesněji: impulzem, skrze který dá Bůh věci do pohybu.

Oslavy výročí spojených s životem a působením svatých Cyrila a Metoděje, mužů kteří zprostředkovali našemu národu dar křesťanské víry, byly v minulosti často významnými mezníky a impulzy k duchovní obnově v našem národě. V roce 2013 oslavíme 1150 let od jejich příchodu na Moravu. Bude to i tentokrát impulz k duchovní obnově? Záleží na nás samotných...

Je to již za dva roky a čas rychle utíká. Říká se: „Jaká příprava, taková oslava.“ A k tomu můžeme dodat: „...a takové budou i plody této oslavy.“ Uvědomili jsme si to také v redakci časopisu *Milujte se!* a chtěli bychom svým dílem přispět k přípravě na tuto událost, tak aby mohla být něčím víc než jen historickou oslavou.

V tomto čísle časopisu *Milujte se!* začíná volná série článků – cyklus, jehož jednotlivé části ponese záměrně *1150 let od příchodu svatých Cyrila a Metoděje*. Nejde jen o články samotné, ale o snahu, aby se blížící jubileum dostalo více do povědomí. Jeho obsah má úžasný potenciál:

- připomíná, kde jsou kořeny našeho národa i naší kultury;
- ukazuje, že opravdový pokrok přináší jen ten, kdo staví na Bohu;
- staví před oči osobnosti, které uskutečnily úžasné dílo pro druhé, protože se dokázaly vzdát mnoha věcí pro sebe...

Možná sami objevíte, v kolika ještě dalších a dalších ohledech mohou být svatí Cyril a Metoděj inspirací nám, ale také lidem, kteří dar víry teprve hledají, a to i přes propast staletí. A snad neleznete i způsoby, jak toto jubileum připravit tak, aby se mohlo stát impulzem duchovní obnovy ve vašem okolí.

V Kristu P. Pavel Zahradníček OMI

Podpořte *Milujte se!* – objednejte si jej

Máme velkou radost, že se k vám dostává další číslo časopisu *Milujte se!*, který u nás začal vycházet díky iniciativě sestery Matky Terezy. Vydávání dalších čísel se však neobejde bez vaší pomoci. Prosíme vás o modlitby – za nás, kteří časopis připravujeme, za všechny čtenáře a za ty, kteří časopis šíří dále k těm, kteří by se k němu jinak nedostali a nemohli si jej objednat. Jsme však raději, můžeme-li zasílat časopis čtenářům přímo domů a nikoli jej pouze anonymně distribuovat.

Časopis posíláme všem zájemcům zdarma (je distribuován pouze v ČR). Náklady na výrobu a distribuci jednoho výtisku, které činí přibližně 20,- Kč, jsou hrazeny výhradně z darů čtenářů. Dary na podporu časopisu *Milujte se!* můžete posílat na účet 2400089111/2010, specifický symbol 7777 a jako variabilní symbol použijte údaj ze složenky, která je součástí zásilky. Dary jsou potvrzovány a lze je uplatnit při snížení základu daně.

Časopis *Milujte se!* můžete objednat sobě nebo svým přátelům e-mailem na redakce@milujte.se nebo poštou na adrese redakce. Jen na vás záleží, zda časopis bude i nadále vycházet. Děkujeme za vaši podporu.

redakce

Jsme velmi šťastné, že časopis *Milujte se!* šíří pravdu a učení Církve a že prospěšnost a vzdělávací vliv je vidět ve svědectvích ze života lidí. Podporujeme a modlíme se za všechny, kteří se podílejí na vzniku tohoto časopisu.

Sestry Matky Terezy v ČR

...věřím ve vzkříšení těla
a život věčný. Amen.

Jaro jednou i pro tebe

Až přijde jaro, pozná se rozdíl

V zimě stromy a rostliny vypadají jako uschlé; ale v době jara se ukáže jejich životní síla. Stejně tak i mrtví se zdají být mrtvými těm, kdo nic nevědí o vzkříšení mrtvých; ovšem svatá víra nás vyučuje v tom, že jejich život se projeví v poslední den. V zimě vypadají stromy suché i živé stejně, ovšem na jaře se rozpozná jejich rozdílnost. Stejně tak v tomto čase i při samotné smrti mají spravedliví i hříšníci úplně stejný vzhled. Avšak při vzkříšení mrtvých se ukáže veliký rozdíl, který je mezi nimi.

Stromy i rostliny, které jsou živé, se pak odívají listím a různými květy. Tak při vzkříšení mrtvých se těla dobrých a spravedlivých lidí promění a budou mít nový vzhled, prosvětlený, půvabný a krásný, podle slibu Božího, který neklame. Stromy a rostliny suché naopak, ať už v době zimy, nebo v době jara, mají vzhled stejný a neproměnný, to jest nevzhledný a černý.

Tak i nespravedliví a bezbožní budou mít, ať už nyní, anebo potom, vzhled škaradý, dokonce později ještě horší.

On to slíbil

Jaro je obrazem a znamením vzkříšení mrtvých. Na jaře se obnovuje celá tvář země. Tak se všechno obnoví i při vzkříšení, podle neklamného Božího slibu: *Činím všechny věci nové* (Zj 21,5)... *Tvořím nová nebesa a novou zemi* (Iz 65,17). *Podle jeho slibu očekáváme nová nebesa a novou zemi, na které bude přebývat spravedlnost* (1 Petr 3,13)... Na jaře každá rostlina a tráva vychází z lůna země, ukáže se, jak vypadá.

Tak i v poslední den zesnulí vyjdou ze svých hrobů, a každý se ukáže, jaký je. *Tehdy toto tělo, které podléhá rozkladu, vezme na sebe neporušitelnost, a toto tělo smrtelné vezme na sebe nesmrtelnost, potom se vyplní to, co stojí v Písmu: Vítězně je smrt navždy zničena. Smrti, kdepak se podělo tvoje vítězství? Smrti, kdepak je tvůj bodec?* (1 Kor 15,54n).

Z díla ruského světce Tichona Zadonského (†1783) připravil P. Ludvík Bradáč ■

Pramen:
Tichon Zadonskij. *Tvorenija*. Moskva, 1889.

V zimě vypadají stromy suché i živé stejně, ovšem na jaře se rozpozná jejich rozdílnost. Stejně tak lidé...

Kvetoucí stromy u kostela v Bra (fotografie je pořízena v prosinci)

Foto: Santuario Madonna dei Fiori – Bra

Znamení v Bra

Ve svatyni La Madonna dei Fiori (Matka květů) v severoitalském městečku Bra, které se nachází v turínské diecézi ve vzdálenosti asi 60 km od Turína směrem na Cuneo, se každý rok uprostřed zimy, v prosinci – často v silném mraze, a někdy i sněhu – opakuje podivuhodný jev: kvetou stromy rostoucí na místě zjevení Panny Marie.

Zázračná záchrana před staletími

Večer 29. prosince roku 1336 mladá paní Egidia Mathis, která byla v pokročilém stupni těhotenství, procházela kolem sošky Panny Marie na periferii Bra. Soška stála na vysokém podstavci, kolem něj byl hustý porost. Právě tam na Egidii číhali dva žoldáci. Chtěli ji znásilnit. Když si mladá žena uvědomila, jaké jsou jejich úmysly, vrhla se celá vystrašená směrem k sošce a prosila Pannu Marii o pomoc. Situace byla beznadějná. Egidia se sama nebyla schopná ubránit.

Náhle vyšlo od sošky tak oslnující světlo, že na smrt vyděšení žoldáci utekli. Právě tehdy se Egidii zjevila Panna Maria, něžně se usmála a začala ji uklidňovat. Ihned po tomto zjevení pocítila Egidie porodní bolesti a bez komplikací porodila dítě. Zavinula je do své zimní šály a rychle se vydala k nejbližšímu domu s prosbou o pomoc.

Zpráva o této události se městečkem bleskurychle roznesla. Zakrátko se na místě zjevení shromáždili k modlitbě téměř všichni obyvatelé městečka Bra. Můžeme si představit jejich veliký údiv, když uviděli četné rostoucí stromy pokryté bílými, nádhernými jarními květy. Bylo to pro ně pro všechny zřejmé zázračné znamení potvrzující pravdivost slov Egidie Mathis o zjevení Nejsvětější Matky.

Každý rok se opakuje mimořádné znamení rozkvetlých stromů.

*Stromy u svatyně La Madonna dei Fiori nejsou zdánlivě ničím vyjímečné – jde o obvyklý druh. Latinsky se nazývá *Prunus spinosa* L., česky slivoň trnitá neboli trnka.*

Foto: archiv VŠI

Foto: Flickr, Soil Science

Odkvétající ratolest stromu z Bra (fotografie byla pořízena 2. ledna roku 2006)

v Evropě v nadmořských výškách od nuly až do 1500 metrů. Kvetou jenom jednou v roce koncem března nebo na počátku dubna, a později mají malé a na chuť trpké plody. Tyto stromy patří k druhu divokých švestek, které se v oblasti Piemontu a nejen tam všeobecně vyskytují, vytvářejí husté porosty u cest, v údolích i na kopcích. Zkoumání potvrdilo, že půda u kostela La Madonna dei Fiori, na které stromy rostou, se ničím zvláštním neliší: má takové vlastnosti, jaké jsou v oné oblasti běžné. Nebyly tam zjištěny ani žádné neobvyklé geofyzikální, elektromagnetické a klimatické jevy, jež by mohly způsobovat kvetení stromů v prosinci.

*„...jako vědec musím říci, že přírodní zákonitosti, kterými se řídí slivoně trnité, nejsou schopny objasnit mimořádný fenomén dvojího kvetení.“
botanik Augusto Béguinot*

Na místě, kde se zjevila Panna Maria Egidii Mathis a kde zázračně v prosinci rozkvetly stromy, byl postaven kostel La Madonna dei Fiori (Matka květů).

Ustavičně se obnovující znamení

Od oné události, ke které došlo 29. prosince roku 1336, uplynulo téměř sedm století, a přesto se – až na výjimky – každý rok opakuje mimořádné znamení rozkvet-

lých stromů na místě zjevení Panny Marie. Tento fakt zvláště zajímal vědce-botaniky z turínské univerzity, kteří od roku 1700 pozorují, dokumentují a zkoumají tuto botanickou „anomálii“.

Stromy u svatyně La Madonna dei Fiori nejsou zdánlivě ničím výjimečné – jedná se o obvyklý druh. Latinsky se nazývá *Prunus spinosa* L., česky slivoň trnitá neboli trnka. Jistě jste je již také viděli někde na mezi. Vyskytují se

Z odborného hlediska nevysvětlitelné

Stromy *Prunus spinosa* L., které se nacházejí u kostela v Bra, se neliší od těch, které se vyskytují na jiných místech v kraji. Jen jejich pravidelné rozkvétání uprostřed mrazivé zimy je pro odborníky záhadou. Jedním z těch, kdo stromy zkoumali, a nenalezli žádné vysvětlení pro tento jev, byl i významný botanik Augusto Béguinot. Výzkum uzavřel slovy: „Jako vědec neznám a nepoužívám výraz zázrak, ale jako vědec musím říci, že přírodní zákonitosti, kterými se řídí slivoně trnité, nejsou schopny objasnit mimořádný fenomén dvojího kvetení.“ Vědec, když nechce ▷

Foto: Wikimedia Commons; Kurt Stueber (Prof. Dr. Otto Wilhelm Thomé: *Flora von Deutschland, Österreich und der Schweiz*, 1885).

Slyvoň trnitá (*Prunus spinosa* L.) na kresbě v herbáři

použít slovo zázrak, vyjádří skutečnost zázraku jinými slovy... Vysvětlení nenašli ani další odborníci, kteří tuto „botanickou anomálii“ od té doby zkoumali.

Za celá staletí nevykvetly stromy v Bra jen výjimečně – například před vypuknutím první i druhé světové války.

S fotoaparátem přímo na místě

Když jsem 2. ledna roku 2006 přijel k této svatyni v Bra spolu s P. Tomášem Klimczakem TChr (knězem z polské pastorace

Foto: de.azademi.cz

Kvetení stromů u svatyně začíná kolem 8. prosince, to je na slavnost Neposkvrněného Početí Panny Marie, a trvá zhruba do 29. prosince, čili do výročí zjevení Panny Marie na tomto místě.

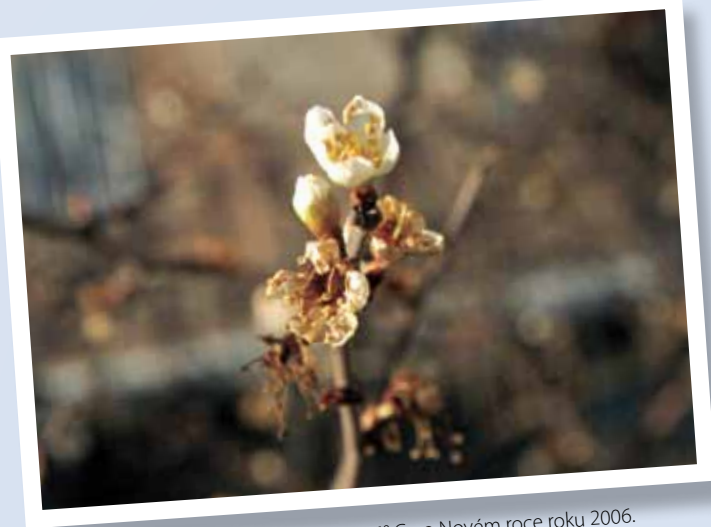

Foto: 3xatichy MS1

Kvetel Snímek z Bra pořízený při mrazu -6°C po Novém roce roku 2006.

v Miláně, Turíně a Brescii), bylo 6 stupňů mrazu. V tu dobu v Bra sníh nebyl – ale v jiných letech docela často bývá.

Don Michele, kustod svatyně La Madonna dei Fiori, nám řekl, že zvláštní úkaz rozkvétání stromů u svatyně začíná obvykle kolem 8. prosince, to je na slavnost Neposkvrněného Početí Panny Marie, a trvá zhruba do 29. prosince, čili do výročí zjevení Panny Marie na tomto místě. Přesto, že se tam teplota v prosinci pohybuje často pod bodem mrazu, a někdy klesne i pod minus deset stupňů, květy na stromech nezmraznou. Ačkoli jsme tam přijeli už několik dní po skončení plného květenství, přece na stromech zůstalo ještě pár květů, které jsem vyfotografoval.

Don Michel si také vzpomněl, že kroniky kostela uvádějí, že v 670letých dějinách tohoto úkazu stromy na místě zjevení nerozkvetly jenom výjimečně. Trnky v Bra prý nenasadily na květ v prosinci roku 1913, ani v prosinci roku 1938, tedy několik měsíců před vypuknutím první a druhé světové války.

Don Michel nám také vyprávěl, že vědci z turínské univerzity uskutečnili

zajímavý pokus: vysadili na místě zjevení sazeňky druhu *Prunus spinosa L.*, které nepocházely ze skupiny stromů rostoucích u svatyně. Ukázalo se, že tyto dřeviny v prosinci nikdy nevykvetly, přestože byly z botanického hlediska téhož druhu a rostly na stejném místě.

Znamení k zamyšlení

V prosinci tedy kvetou pouze ty trnky, které pocházejí ze skupiny stromů, jež rostly na místě zjevení Panny Marie 29. prosince roku 1336 – nejedná se ale samozřejmě o tytéž stromy, druh *Prunus spinosa L.* se rozmnožuje velmi snadno z pecek spadných plodů.

Z hlediska biologa zůstává nerozlučitelnou záhadou fakt, že stromy tohoto druhu kvetou v zimě. Naproti tomu pro lidi, kteří jsou otevření přijmout znamení, jež nám předává skrytý a neviditelný Bůh, jsou kvetoucí stromy u kostela La Madonna dei Fiori v Bra mimořádným znamením volajícím po obrácení. Znamením, jež nás vybízí k otevřenosti vůči doprovázení a ochraně Panny Marie, která nás chce vést cestami víry ke svému Synu Ježíši Kristu, jenž je pro každého člověka jedinou zárukou věčného života a nezničitelné lásky.

Největší zázraky nejsou vidět na první pohled

Don Michel nám vyprávěl o četných zázračných uzdraveních, mimo jiné i o okamžitě nabytí sluchu a řeči u pětiletého hluchoněmého chlapce, který do kostela přijel se svou matkou, a také o naprostém uzdravení pokročilé schizofrenie u adolescenta, který potom mohl dokončit studium,

Obraz ve svatyni v Bra představující okamžik zjevení

Svatyně v Bra

založit rodinu a dodnes se těší plnému duševnímu zdraví.

Don Michel nám ale také řekl, že zázračně kvetoucí stromy jsou znamením, které mnohé lidi, kteří tam putují, přivádí ještě k většímu zázraku. Tím zázrakem je vnitřní obrácení – odevzdání celého života Kristu skrze Marii. Mnoho lidí zde po několika – někdy i po více než deseti letech – jde ke zpovědi a začíná se pravidelně modlit. Po návratu z pouti pak dále pravidelně přistupují ke svátosti smíření, přijímají eucharistii a žijí důsledně podle své víry.

P. Mieczyslaw Piotrowski TChr
(upraveno) ■

„Věru, ty jsi Bůh skrytý, Bůh Izraele, Spasitel..“

Bůh, právě proto, že je Bohem, je spojen s řadou paradoxů. Jedním z nich je ten, že člověku dává nesčetná „znamení své blízkosti“ a současně zůstává skrytým. Proč tomu tak je? A jak můžeme pronikat do jeho tajemství?

Zjevuje se a přitom zůstává skrytý

Pán Bůh mnohokrát a různými způsoby zjevoval lidem svoji péči a lásku, až se nakonec projevil plně, když se narodil v Betlémě z Marie Panny a stal se pravým člověkem; ale i po vtělení Božího Syna zůstává pro nás, kteří žijeme na zemi, Bohem skrytým. Kristovo božství nám zůstalo skryto v Jeho pravém lidství. V prologu evangelia svatého Jana čteme: „Boha nikdo nikdy neviděl. Jednorozený

„Boha nikdo nikdy neviděl. Jednorozený Bůh, který spočívá v náručí Otcově, ten o něm podal zprávu.“ (Jan 1,18)

Svatyně v Bra

Foto: archiv MSI

Bůh, který spočívá v náručí Otcově, ten o něm podal zprávu.“ (Jan 1,18)

Jak velkou a hrdinskou víru musela mít Panna Maria, která už v bezbranném nemluvněti a později ve svém Synu Ježí-

šovi umírajícím na kříži rozpoznala pravého Boha! S jakou námahou docházeli apoštolové k víře v Kristovo božství a plně mu uvěřili až tehdy, když se s ním osobně setkali jako se vzkříšeným!

Kongregace Milosrdných sester III. řádu sv. Františka pod ochranou Svaté Rodiny v Brně

Kongregace byla založena v Brně 15. března 1886, v současné době kromě Brna, kde sestry působí také na biskupství, naplňujeme své poslání také v Domově sv. Alžběty na Žernůvce, v Domově sv. Anežky ve Velkém Újezdě a v mateřské školce v Předbořicích.

Naše vůdčí myšlenka: Chceme obětovat své modlitby, práce a utrpení za posvěcení kněží, za kněžský a řeholní dorost a tak se skrze kněze podílet na záchraně duší.

Naše charisma: Se svatým Františkem chceme následovat chudého a ukřižovaného Pána v milosrdné a obětavé službě těm, kteří to potřebují.

Kontakt pro ty, kdo chtějí poznat život v našem společenství:
S. M. Markéta Vyháňková, Grohova 18, 602 00 Brno,
e-mail: pokojadobro@frantiskanky.cz, www.frantiskanky.cz

Ponechává člověku svobodu

Kdyby se Pán Bůh nám hříšníkům plně odhalil, zničil by naši svobodu, zotročil by nás krásou a velikostí své všemohoucnosti. Pak by s námi nemohl navázat vztah lásky. Proto i když se Bůh zjevuje, zůstává pro nás současně Bohem skrytým, v plnosti dostupným pouze na cestách víry (i když samotná Boží existence je poznatelná rozumem – viz článek na str. 10–13). Stvořil nás jako lidi svobodné a ctí naši svobodu. Dává prostor naší svobodě. Boží láska je všemohoucí, ale zároveň pokorná a bezbranná, neboť dává lidem i možnost Bohem pohrdnout a svoje srdce před Ním uzavřít.

Trvajícím paradoxem zjevujícím se skrytostí

Pán Bůh je tedy Bohem skrytým, ale ustavičně zjevujícím svoji lásku a milosrdenství. Boha s jeho tajemstvím potkáváme na cestách víry. Kromě přijímání svátostí umožňuje spojení s ním modlitba. Mezi různými formami modlitby má velký význam modlitba růžence. Právě k této zvláštní modlitbě nás vybízí Kristova Matka i učitelský úřad Církve.

Růženec – modlitba, v které pronikáme tajemství vtěleného Boha

Jan Pavel II. napsal: *Meditativní cykly, které předkládá růženec (...), připomínají to podstatné a uschopňují duši, aby vychutnávala poznávání Krista, které stále čerpá z čistého zdroje textu evangelia. Každý jednotlivý úsek Kristova života, jak o něm vyprávějí evangelisté, se odráží v onom Tajemství, které překračuje všechno pomyslení. (srov. Ef 3,19) Je to Tajemství Slova, které se stalo tělem, ve kterém „přebývá celá plnost božství tělesně“.* (Kol 2,9) Proto Katechismus katolické církve klade takový důraz na Kristovu tajemství a připomíná, že „všechno v Ježíšově životě je znamením jeho tajemství“. „Duc in altum“ (česky: Zajeď na hlubinu) Církve třetího tisíciletí se měří schopností křesťanů pronikat do Božího tajemství o Kristu, v němž jsou skryty všechny poklady moudrosti a poznání (srov. Kol 2,2–3). (Z Rosarium Virginis Mariae, 24)

Růženec nás vede cestou Panny Marie

Růženec nás učí poznávat Mariinými očima tajemství Ježíše Krista, vtěleného Boha. Díky této modlitbě můžeme s Pannou Marií pronikat skrze Krista k tajemství Boha a jeho záměrů plných lásky. Jan Pavel II. napsal: *Každému pokřtěnému je adresováno přání z listu Efesanům:*

Foto: Flickr, Lawrence OP

„Růženec (...) otevírá ,tajemství“, jak se lze otevřít hlubokému a strhujícímu poznání Krista.“

Jan Pavel II.

„...aby Kristus vírou přebýval ve vašem srdci, abyste zakořenění a upevnění v lásce byli schopni (...) poznat Kristovu lásku přesahující všechno poznání a dosáhnout plné míry Božích (darů).“ (Ef 3,17–19) Růženec se staví do služeb tohoto ideálu a otevírá „tajemství“, jak se lze otevřít hlubokému a strhujícímu poznání Krista. Můžeme je nazvat cestou Mariinou. Je to cesta příkladu Panny z Nazareta, ženy víry, mlčení a naslouchání. (viz. Rosarium Virginis Mariae, 24)

Pokud jste ji ještě neobjevili, objevte nebo znovuobjevte modlitbu růžence – a skrze ni Mariinými očima i Boží tajemství...

P. Mieczyslaw Piotrowski TChr
(upraveno) ■

Struktura modlitby růžence

Úvod:

- znamení kříže • Věřím v Boha
  - Otče náš • 3x Zdrávas Maria
- (po jménu Ježíš postupně prosíme o tři Božské ctnosti: 1. v kterého věříme, 2. v kterého doufáme, 3. kterého nade všechno milujeme) • Sláva Otci

Pět desátků:

- Otče náš • 10x Zdrávas Maria
- (po jménu Ježíš se přidávají růžencová tajemství) • Sláva Otci

I. Tajemství radostná (pondělí, sobota):

1. kterého jsi z Ducha Svatého počala
2. s kterým jsi Alžbětu navštívila
3. kterého jsi v Betlémě porodila
4. kterého jsi v chrámě obětovala
5. kterého jsi v chrámě nalezla

II. Tajemství světla (čtvrtek):

1. který byl pokřtěn v Jordánu
2. který zjevil v Káně svou božskou moc
3. který hlásal Boží království a vyzýval k pokání
4. který na hoře Proměnění zjevil svou slávu
5. který ustanovil Eucharistii

III. Tajemství bolestná (úterý, pátek):

1. který se pro nás krví potil
2. který byl pro nás bičován
3. který byl pro nás trním korunován
4. který pro nás nesl těžký kříž
5. který byl pro nás ukřižován

IV. Tajemství slavná (středa, neděle):

1. který z mrtvých vstal
2. který na nebe vstoupil
3. který Ducha Svatého seslal
4. který tě, Panno, do nebe vzal
5. který tě v nebi korunoval

Po každém desátku:

Pane Ježíši, odpusť nám naše hříchy, uchraň nás pekelného ohně a přiveď do nebe všechny duše, zvláště ty, které tvého milosrdenství nejvíce potřebují.

Závěr:

• Zdrávas Královno • Oroduj za nás, Královno posvátného růžence, aby nám Kristus dal účast na svých zaslíbeních. • Modleme se: Bože, tvůj jednorozenný Syn nám svým životem, smrtí a zmrtvýchvstáním získal věčnou spásu. Dej nám, prosíme, když v posvátném růženci blahoslavené Panny Marie o těchto tajemstvích rozjímáme, ať také podle nich žijeme a dosáhneme toho, co slibují. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.

Je vhodné ještě připojit modlitbu na úmysl Svatého otce.

Nebesa vypravují o Boží slávě...

Lidem, kteří žijí tak, jako by Bůh neexistoval, nebo kteří ve své pýše a falešné soběstačnosti odmítají jeho existenci, adresuje Stvořitel varování: „Blázen si v srdci říká: „Bůh není““ (Ž 53,2). Boží existence je poznatelná ze stvořeného světa: „Nebesa vypravují o Boží slávě a dílo jeho rukou zvěstuje obloha...“ (Ž 19,2). Boží existence je odvoditelná z pouhého pozorování Božího díla. Přesto víra v Ježíše Krista zůstává darem, který si člověk nemůže sám dát. Může ho ale přijmout.

„Třebaže je Bůh pro všechny smrtelníky neviditelný, mohou ho vypořadovat z jeho děl.“

*Aristoteles, filozof,
4. století před Kristem*

Spirálová galaxie vyfotografovaná Hubbleovým teleskopem z oběžné dráhy

Foto: NASA, ESA, The Hubble Heritage Team (STScI/AURA)-ESA/Hubble Collaboration

Existence Boha – přirozeně poznatelná pravda

Svatý Pavel v listu Římanům říká o těch, kteří nepoznali jediného pravého Boha, Stvořitele všech věcí: „Neboť to, co se může o Bohu poznat, je pro ně jasné, protože jim to Bůh sám zjevil. Co je totiž u něho neviditelné – jeho věčná moc a jeho božské bytí –, to je možné už od počátku světa poznat světlem rozumu z toho, co stvořil. Proto je nelze omluvit.“ (Řím 1,19–20)

Koho myslí těmi, kdo nemají výmluvu? To svatý Pavel říká o verš dříve. Jsou to ti, „kteří svou nespravedlností překážejí pravdě“. (Řím 1,18)

O Pavlova slova, ale také o zkušenost těch, kteří nepoznali Krista, a přece se dopracovali k poznání existence jediného pravého Boha, se Církev opírá, když považuje existenci Boha za pravdu, která může být „s jistotou poznána z Bohem stvořených věcí přirozeným světlem lidského rozumu“ (viz jedna z dogmatických definic I. vatikánského koncilu). Tedy za pravdu poznatelnou bez toho, že by k tomu člověk nutně potřeboval ještě nějakého zvláštního Božího zjevení. Kdo upřímně hledá pravdu a kdo nepotlačuje pravdu nepravostí (tj. nemá důvody za každou cenu si namlouvat, že Bůh není, protože vzhledem ke způsobu

svého života by si přál, aby Bůh raději nebyl – aby se za svůj způsob života nemusel jednou nikomu odpovídat...), má naději dříve či později najít a potkat jediný zdroj štěstí a lásky, kterým je Bůh. Musí však být ochoten odložit jednu z největších překážek v hledání Boha. Tou je pýcha.

Vědci a Boží existence

Fred Hoyle, vynikající anglický astrofyzik, upozorňuje na to, jak absurdní je nevěřit v Boha a věřit v náhodný vznik života. Tvrdí, že je to stejně nesmyslné, jako kdybychom věřili, že tornádo, které se přehazuje přes skládku železného odpadu,

„Lidé, kteří se málo vyznají v přírodních vědách, a lidé, kteří se málo vyznají v náboženství, se mohou mezi sebou hádat a jejich pozorovatelé si mohou myslet, že se to hádá věda s vírou. Ve skutečnosti však zde narazily na sebe jen dva druhy nevědomosti.“

Robert A. Millikan,
nositel Nobelovy ceny za fyziku

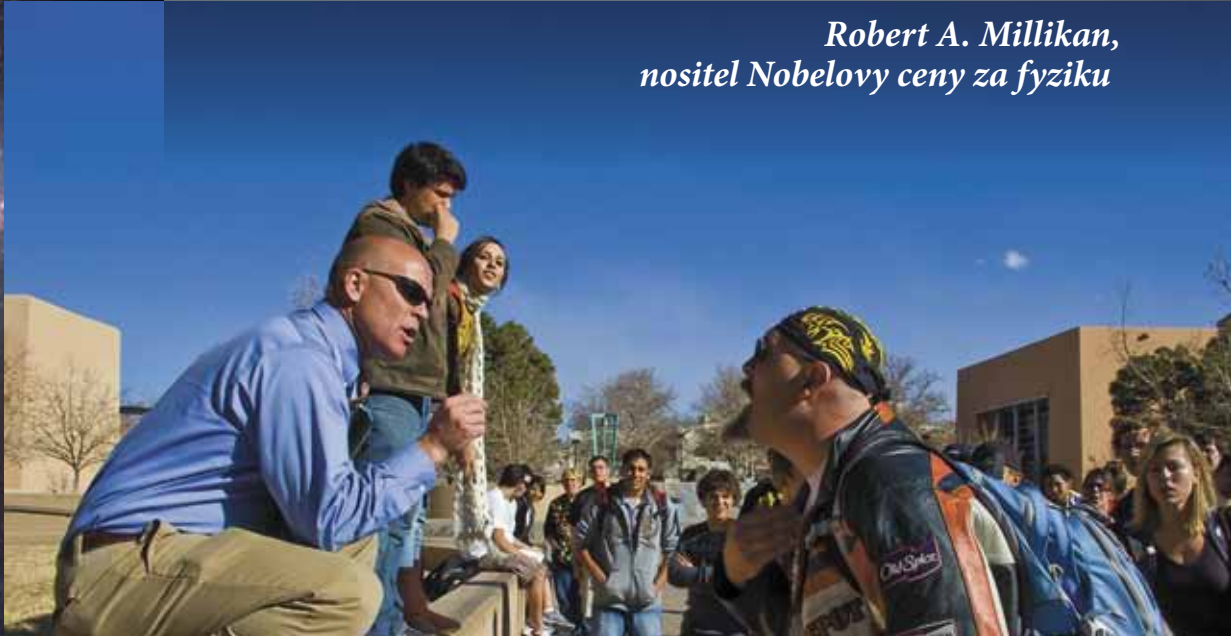

Foto: Flickr, ryan.haack

**„Kdo uznává
ve stvoření plán,
cíl a účelnost,
ten uznává
i existenci Boha
Stvořitele.“**

**Jakob von Uexküll,
biolog, zakladatel
ekologie**

poskládá plně funkční letadlo Boeing připravené ke startu.

Poznámka redakce: Někdo ale může namítnout, že ve vesmíru na ono působení „slepé náhody“ byly miliardy let času... Zajímavým způsobem na tuto námitku před časem odpověděl při jedné ze svých přednášek doktor Jiří Grygar, jeden z našich nejvýznamnějších popularizátorů astronomie, astrofyziky a kosmologie. Usmál se a pronesl: „Tak dobrá, nechme tedy řídit tornádo nad skládkou šrotu miliardy let.“ K tomu je možno přidat další zajímavý příklad. Vezměte kousky papíru a vysypte je nad nějakým domem z vrtulníku. Pravděpodobnost, že na střeše domu vytvoří mé jméno je přibližně stejná, jako že ve vesmíru vznikl život náhodou. A i zde platí, že když dáme více času (nerozsypali bychom papírky z vrtulníku, ale z opravdu velké výšky – z letadla ve výšce 12 000 metrů, aby letěly déle...), pravděpodobnost náhodného vytvoření nápisu se tím nezvýší, spíš naopak...

Slavný anglický filozof Antony Flew, který byl symbolem a doslova guruem takzvaného vědeckého ateismu, vyznal v roce 2004 veřejně svoji víru v Boha Stvořitele. Rozluštění kódu DNA ho přesvědčilo, že existuje nejvyšší božská Inteligence, která stvořila celý vesmír. ▷

Foto: Department of Astronomy, Williams College

Uznat existenci Boha je jen první krok

Poznání Boží existence však nemusí nést s sebou nutně víru v Ježíše Krista. To je až další krok a není zcela samozřejmé, že bude následovat. Svědčí o tom i životní osudy některých vědců, kteří se prostřednictvím svého poznání propracovali k víře v Boha, původce vesmíru – ale k přijetí daru křesťanské víry nedošli. Uznat Boží existenci je pouze prvním krokem na cestě k poznání Boha. Sám Bůh nejdokonaleji zjevil pravdu o sobě tím, že se stal skutečným člověkem v Ježíši Kristu.

Poznání Boha skrze Boží zjevení

Bůh sám se nám dal mimořádným způsobem poznat – „zjevil“ se nám před dvěma tisíciletími jednou provždy v osobě Ježíše Krista. V něm se Bůh sám stal člověkem. Díky tomu Boha poznáváme nesrovnatelně dokonaleji, než jak by ho mohl poznat sebegeniálnější filozof nebo pří-

„Přiznám se, že ve své experimentální práci mám často pocit, že vedu dialog, přičemž mi můj protějšek připadá daleko moudřejší, než jsem já. Před touto ohromující skutečností pocituje badatel znovu a znovu hluboký a uctivý úžas.“

Hans Spemann, nositel Nobelovy ceny za fyziologii a medicínu

„Každý hluboký přírodovědec musí mít určitý náboženský cit, protože si nedovede představit, že by ony neobyčejně jemné souvislosti, které odhaluje, promýšlel poprvé sám. V nepochopitelném vesmíru se projevuje nesmírný převažující rozum.“

*Albert Einstein,
nositel Nobelovy ceny za fyziku*

Foto: Flickr, Shaw Girl

Foto: Flickr, lumaxart

rodovědec, pokud by se omezil jen na své přirozené poznávací schopnosti.

Bůh, který tak miloval svět

Pokud přijmeme Zjevení a s vírou navážeme vztah s Ježíšem Kristem, vstoupíme na úžasnou cestu vnitřního života a začneme skrze víru a lásku poznávat pravdu o Bohu ve třech osobách. Bůh nám tak odhaluje tajemství svého vnitřního života: přestože je jeden, je společenstvím lásky tří osob (Otce, Syna a Ducha Svatého) a nám dává možnost účasti v této lásce a společenství. Bůh je láska – to je pravda, kterou nám sám o sobě zjevil. Poznat Boha, který „tak miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný“ (srov. Jan 3,16), je něco nesrovnatelně většího a krásnějšího než rozpoznat Boha jen jako nezměrnou inteligenci, geniálního inženýra a příčinu bytí. I když i to je velká věc a pro mnohé to představuje první důležitý krok.

„Ani střízlivý učenec, který odčaroval kousek tajemství života, nemusí pochybovat o existenci Boha. V nevědeckých kruzích se udržuje mylná domněnka, že učenec, který je o bytí více informován než ostatní, musí být nevěrcem. Právě naopak, naše práce nás přibližuje k Bohu.“

Ernest Rutherford, nositel Nobelovy ceny za chemii

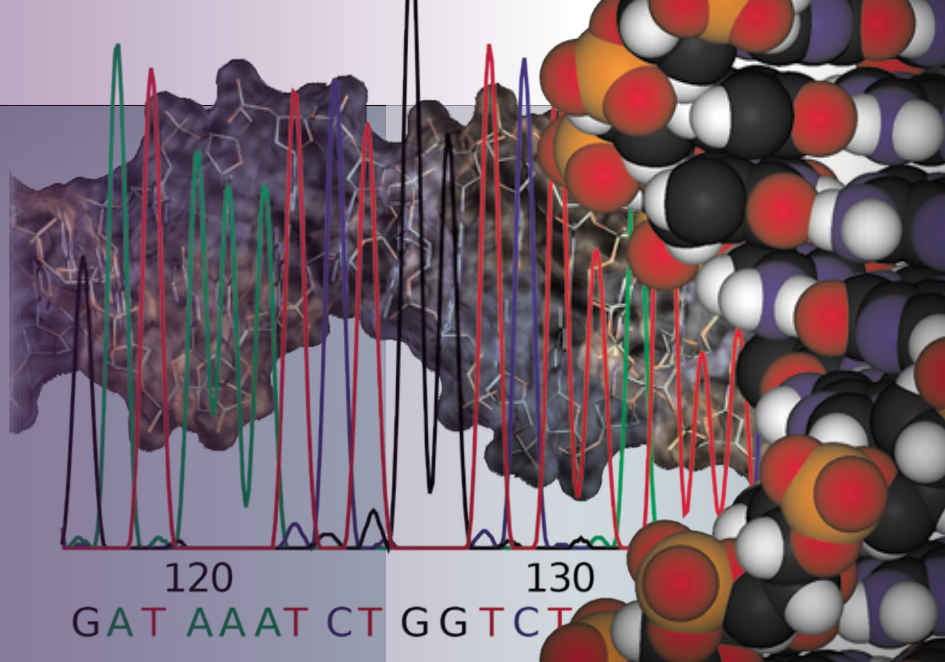

Foto: Wikimedia Commons, Sjei; Wikimedia Commons, Benjah-bmm27; Flickr, ynse / koláž: MS!

Bůh vědců, filozofů – a křesťanů

Filozof může Boha poznat jako věčnou ideu, základ bytí, nutné jsoucnost... Vědec ho poznává jako geniálního inženýra, programátora vesmíru... Nad takovým Bohem může člověk žasnout, ale stěží si ho může zamilovat.

Foto: Flickr, bass_nroll

„Modlit se není větší hanbou než pít a dýchat. Člověk potřebuje Boha, jako potřebuje vodu a kyslík.“

Alexis Carrel, nositel nobelovy ceny za fysiologii a medicínu

Křesťan poznává Boha jako milujícího Otce, který z lásky k nám poslal svého jednorozrozeného Syna, abychom se i my mohli stát Božími dětmi. Poznává ho jako toho, který skrze svého Ducha nám do srdce vlévá schopnost milovat.

Tyto pohledy se však navzájem nevyklučují. Mohou se dokonce doplňovat. Mohou splynout v lásku spojenou s úžasem.

P. Mieczyslaw Piotrowski TChr (upraveno)
Citace vědců podle Ernst Frankenger:
Gottesbekenntnisse grosser Naturforscher,
Johannes-Verlag, 1994. ■

„Ve vědě přicházíme k hranici, kde končí přírodovědecký výzkum a musí se uplatnit víra každého z nás. Toto poznání, že život je zázrak, by nás mělo vést k tomu, že si budeme života více vážit.“

Hermann Staudinger, nositel Nobelovy ceny za chemii

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Jak lze poznat Boha pouhým světlem rozumu?

Když člověk uvažuje o stvoření, to je o světě a lidské osobě, může pouhým rozumem s jistotou poznat Boha jako původce a cíl vesmíru a jako svrchované dobro, pravdu a nekonečnou krásu.

Stačí pouhé světlo rozumu k poznání tajemství Boha?

Člověk při poznávání Boha pouhým světlem rozumu naráží na mnoho obtíží. Kromě toho nemůže sám poznat skrytá Boží tajemství. Proto Bůh chtěl osvětlit člověka svým zjevením nejen v tom, co převyšuje lidské chápání, ale i v náboženských a mravních pravdách,

které samy o sobě jsou dostupné rozumu, aby je všichni lidé mohli poznávat bez potíží, s pevnou jistotou a bez přimíšení omylů.

Srov. *Kompendium Katechismu katolické církve, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří, 2006.*

Z nauky Církve¹⁾

Bůh může být s jistotou poznán ze stvořených věcí přirozeným světlem rozumu.^[De fide]

Boží bytí není pouze předmětem přirozeného rozumového poznání, nýbrž také předmětem nadpřirozené víry.^[De fide]

Blažení v nebi mají bezprostřední, intuitivní poznání Boží podstaty.^[De fide]

Srov. *Dogmatika, Matice cyrilometodějská, Olomouc, 1994.*

¹⁾ Dogmata jsou mimořádným projevem učitelského úřadu Církve zpravidla v oblastech, u kterých došlo v minulosti ke sporům. Vyhlášená dogmata se vzájemně doplňují, proto není možné některé z nich ignorovat. Zde uvedená dogmata nevyjadřují celou nauku Církve k danému tématu, ale pouze zdůrazňují některé oblasti. Uvádíme stručné formulace, které je třeba chápat v kontextu, v jakém byla dogmata vyhlášena, a v souvislosti s dalším učením Církve.

Poznámka: **De fide** – pravda víry; **Sent. cert.** – logický závěr vyvozený z pravdy víry; **Sent. comm.** – všeobecně rozšířené mínění teologů; **Sent. fidei prox.** – pravda považovaná za zjevenou Bohem, kterou však Církev definitivním způsobem neprohlásila za pravdu víry.

Tady něco nehraje!

Doktor Jiří Grygar je nejen autorem více než stovky odborných prací (předmětem jeho výzkumu jsou fotometrie a spektroskopie hvězd, meziplanetární hmota a astročásticová astrofyzika), ale i celé řady populárně naučných knih a vzdělávacích pořadů. V letech 1992–1998 byl předsedou České astronomické společnosti. Ve své přednášce pronesené na Přírodovědecké fakultě Masarykovy univerzity v Brně vzpomíná i na padesátá léta minulého století. Nejen tehdy se u nás všude hlásalo, jak „moderní věda“ dokázala, že Bůh není. Někteří tomu tehdy věřili – alespoň pokud sami nebyli vědci... Skuteční odborníci však vnímali údajnou „vědeckost“ marxismu zcela jinak.

Vzpomínám si, že jsme vedle odborných přednášek absolvovali i předmět zvaný marxismus-leninismus. Tehdy se nám stala taková věc, která mi připadala od samého počátku pozoruhodná. Studovali jsme odbornou fyziku a současně jsme se učili z knihy, kterou možná podle názvu ještě znáte. Byla to *Dialektika pří-*

Argumenty, které Engels ve své knize používal, byly z našeho pohledu neobyčejně komické a velmi zastaralé.

rody a napsal ji Bedřich Engels. Pro náš kroužek bylo pozoruhodné zvláště to, že jsme souběžně studovali fyziku, která byla v té době moderní – tj. moderní na úrovni padesátých let 20. století – a současně jsme se učili marxismus, kde se údajně používalo vědeckých argumentů. Tyto argumenty byly odvozeny z přírodních věd ve prospěch materialistického světového názoru, tedy z toho, co mohl Engels znát z fyziky, chemie a biologie v polovině 19. století. Bylo očividné, že tyto dva přístupy prostě do sebe nezapadaly. Fyzika se totiž za tehdy uplynulých sto let podstatně změnila. Argumenty, které Engels ve své knize používal, byly z našeho pohledu neobyčejně komické a velmi zastaralé.

Přesto je však lektori marxismu používali jako moderní.

Typické vyobrazení „nesvaté trojice“ tvůrců marxismu-leninismu s Engelsem uprostřed

Přesto je však lektori marxismu používali jako moderní. Z toho povstávaly debaty mezi učiteli a studenty, vyvolané našim tušením, že tady asi něco nehraje. Doba však nebyla příznivá k tomu, aby se takové věci ventilovaly veřejně. Museli jsme počkat několik desetiletí...

RNDr. Jiří Grygar, CSc.
z přednášky pronesené na Přírodovědné fakultě Masarykovy univerzity v Brně
(podle Jiří Grygar: *Svět vědy a víry. Soubor tří přednášek proslovených v letech 1990–1993, doplněných záznamem diskuzí, Nakladatelství Aldebaran, Valašské Meziříčí 2002*) ■

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus?

Proč mezi vírou a vědou není rozpor?

I když je víra nad rozumem, nikdy nemůže být rozpor mezi vírou a vědou, protože obě pocházejí od Boha. Tentýž Bůh totiž dává člověku jak světlo rozumu, tak světlo víry.

Srov. *Kompendium Katechismu katolické církve, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří, 2006.*

Velký dobrodinec naší země

Kanonizovaných českých světců zatím není mnoho. Je dobré, že zvláště v posledních desetiletích k nim znovu nalézáme bližší vztah. Existuje však mnoho jiných svatých a blahoslavených, kteří svým působením také sloužili a slouží naší zemi. I ty bychom měli znát a hlásit se k nim jako ke svým nebeským přímluvcům. Do této skupiny „přifařených světců“ můžeme započítávat také ty, které sice Církev ještě za svaté nebo blahoslavené neprohlásila, ale u kterých už beatifikační proces započal. Jedním z nich je P. Robert Spiske (1821–1888).

Můžeš mě zabít

Jeden z mnoha drobných příběhů z jeho kněžských zkušeností nám může pomoci poodhalit něco z jeho vnitřní velikosti, skrze kterou docházelo v jeho okolí doslova k duchovním zázrakům.

Jednoho večera šel otec Spiske k těžce nemocnému člověku. Náhle jej na prázdné ulici zastavil neznámý muž: „Peníze, nebo život!“ Otec Robert klidně odpověděl: „Můžeš mě zabít, protože peníze nemám, ale zabij mě spíš, až se budu vracet. Teď mi dovol jít k umírajícímu člověku, abych ho připravil na setkání s Pánem Bohem.“ Zločinec s tím souhlasil. Po hodině se otec Spiske vracel. Byl sám a šel tou samou temnou a prázdnou ulicí. „Už jsem připraven,“ řekl muži. To zločince vyvedlo z rovnováhy. Mávnul rukou a dovolil knězi v klidu odejít. Po několika letech se ten

Foto: Z. archiv CSSH

Bůh má své cesty a své lidi na správných místech.

P. Robert Spiske na kazatelně

samý muž hlásil k otci Robertovi na faře. „Poznáváte mě, otče?“ zeptal se. „Ne, nepoznávám,“ odvětil otec Robert. „Jsem ten, který vás před lety přepadl a chtěl zabít. To, že jste dodržel slovo a i přes mé výhrůžky jste se vrátil stejnou cestou a sám, mě tenkrát úplně ochromilo. Vám vděčím za své obrácení...“

České kořeny

Kdo byl tento kněz? Tatínek P. Roberta Spiskeho, Antonín Spiske, pocházel z Broumova v Čechách. Pro velkou bídu ve svém rodišti po roce 1800 odešel

Portrétní fotografie P. Roberta Spiskeho

do Slezska, kde se vyučil ševcem a oženil se s Teklou Hermann, dcerou učitele. Usadili se v Lešnici u Vratislavi (v polském znění: Leśnica, Wrocław). Pán Bůh jim dal čtyři děti – dvě děvčata a dva chlapce. Robert se narodil 29. ledna 1821 jako jejich třetí dítě. Pokřtěn byl ve farním kostele sv. Hedviky v Lešnici. Obdržel hned tři jména: Josef, Antonín, Robert. ▷

Zkušenosti krajní nejistoty, bídy... trvale ovlivní Roberta v jeho budoucím kněžském působení.

Farní kostel v Lešnici, Polsko

Foto: Wikimedia Commons, Vorwerk

Dětství v rodinném kruhu

Malý Robert vyrůstal v ovzduší zbožné a harmonické rodiny. Později vzpomínal na každodenní chvíle rodinné modlitby, na pokojné večery prožité při rozhovorech s nejbližšími a na to, jak často a rád prožíval mši svatou jako ministrant. Není divu, že brzy zatoužil po kněžství. Vzhledem k chudobě rodiny se však tento cíl jevil jako zcela neuskutečnitelný... Od šesti do deseti let chodil do školy v Lešnici. Vše nasvědčovalo tomu, že tím se celé jeho vzdělání definitivně zakončí. Ale Bůh má své cesty a své lidi na správných místech.

Kanovník dobrodinec

Právě tou dobou navštívil jeho rodiče P. David Krüger. Ti se mu svěřili s těžkostmi ohledně syna a jeho další cesty ke vzdělání. Otec Krüger se chlapce zeptal: „Chceš dál chodit do školy?“ „Ano, moc.“ „A čím bys chtěl jednou být?“ Robert rozhodně odpověděl: „Samořejmě knězem!“ Kanovníkovi se líbila rozhodnost a bystrost chlapce. Rozhodl se vzít ho s sebou do Vratislavi a ulehčit mu cestu za vzděláním. Na přímluvu otce Krügera byl Robert přijat do katedrálního chlapeckého chóru, spojeného se školou u vratislavské katedrály.

Základní nasměrování našel v těžkostech

Robert pilně využívá možností, které mu příprava na kněžství nabízí. Bůh mu však dává dokonce opakovaně zakusit i krajní nejistotu a nedostatek. Jeho velký dobrodinec otec Krüger umírá a on se ocitá v bezvýchodné situaci. Naštěstí díky pomoci

několika dalších kněží se po čase daří nalézt řešení, jak v započaté cestě ke kněžství pokračovat. Tyto zkušenosti krajní nejistoty, bídy, ale i obrovského milosrdenství dobrodinců trvale ovlivní Roberta v jeho budoucím kněžském působení a směřování. Stane se již provždy velmi vnímavým k jakékoli lidské bídě a utrpení a bude své okolí strhávat svým příkladem milosrdné lásky.

Dar kněžství

Dne 13. června 1847 mu vratislavský biskup Melchior von Deipenbrock udělil jáhenské svěcení a 18. června téhož roku ho vysvětil na kněze. V neděli 27. června 1847 sloužil P. Robert Spiske za přítomnosti šťastné rodiny primiční mši svatou ve farním kostele v Lešnici.

Oblíbený kazatel

Novokněz Robert se brzy stal známým pro svá znamenitá kázání v různých kostelích ve Vratislavi. Někdy trvala i celé hodiny. Byl to vždy hluboký prožitek nejen pro posluchače, jimž čas velmi rychle uběhl, ale také pro kazatele samotného. Nebyly to však pouhé přednášky. Kázání strhovala celou jeho bytost. Neužíval vyumělkovaných řečí, ale nejprostšími slovy a zcela prostými pravdami zapaloval lidská srdce. Jednou z příčin úspěšnosti Spiskeho kázání byla jeho modlitba a přísná askenze, zvláště posty. Každé kázání měl vždy důkladně připravené. V posledních letech svého života potřeboval na jeho přípravu dva dny a dvě noci. Den před

Ne všem se ale toto dílo líbilo. Hlavně těm, kteří sami nic nedělali, aby ulehčili lidskému neštěstí...

„Ať Bůh požehná hořčičnému zrnku, aby z něj vyrostl mohutný strom,“ připsal pod svůj podpis Pius IX.

tím, než měl kázat, se zamykal ve svém pokoji a rozjímal obsah myšlenek připraveného kázání. Po kázáních byl tento silný muž tak zesláblý, že musel několik hodin odpočívat. Ve svých promluvách propojoval připomenutí Božích přikázání se zásadami sociální spravedlnosti a obracel mysl naslouchajících k Božskému Srdci, v němž odkrýval lásku milosrdného Ježíše Krista.

S Bohem se nezahrává!

Skupina nepřátel Boha a Církve se rozhodla udělat si legraci z Krista a jeho kněze. S tímto záměrem byl P. Robert požádán, aby donesl viaticum (poslední svaté přijímání před smrtí) jednomu údajně těžce nemocnému člověku. Když kněz přišel do označeného bytu, přivítali ho rouháním a posměchem. Otce Roberta to neodradilo ani nezastrašilo. Přisedl k lůžku údajně nemocného a věnoval mu slova plná dobroty. Náhle „nemocný“ ztratil řeč, ztuhl a za pár okamžiků zemřel. „S Bohem

K těm, kdo nebudou milosrdní, nebude milosrdný ani Bůh!

Dům svaté Hedviky ve Vratislavi

Foto: 3x archiv CSSH

se nezahrává!“ pronesl otec Spiske. Okolostojící byli doslova ohromeni. Nemístný žert skončil smrtí jednoho z nich a obrácením ostatních...

Rozpoznal znamení doby

Velká bída ve Vratislavi i v okolí nenechala otce Spiskeho chladným. Nízké mzdy dělníků nemohly pokrýt materiální potřeby jejich rodin. S bídou souviselo opilství, prostituce, bezdomovectví, krádeže. Nejvíce však bylo otci Robertovi líto sirotků a opuštěných vdov. Burcoval v kázáních své posluchače a probouzel v nich touhu pomáhat.

Chyběl duch křesťanské lásky

Později hodnotil situaci ve Vratislavi těmito slovy: „Chyběl zde duch lásky, který je v křesťanství základním prvkem duchovního pokroku. Na naší lásce záleží nejen život náš, ale i život celého společenství.“ Obsah tehdejších jeho kázání je možno shrnout do jedné jeho myšlenky: „Každý je ve svém svědomí zavázán podle svých možností dělit se s potřebnými. Nepocitujete výčitky svědomí, když sami žijete v blahobytu, a ubožákovi odmítete chléb, o který prosí se slzami v očích? K těm, kdo nebudou milosrdní, nebude milosrdný ani Bůh!“

Slova zní, příklad hřmí!

Otec Robert však zastával názor, že ani nejkrásnější slova, kázání a promluvy nenahradí milosrdné skutky. „Vy jim dejte najíst!“ – tento Ježíšův rozkaz apo-

štolům vztahoval i na sebe. Proto sám navštěvoval nejchudší rodiny a hmotně je podporoval. Největší pozornost věnoval zanedbávaným dětem a mládeži. Nejednou poskytl přístřeší opuštěným dětem, dokud nenašel zodpovědné rodiny, které je přijaly k sobě. Začali ho nazývat „otcem dětí ulice“ nebo „apoštolem chudých“.

Z horlivosti jednoho horlivost mnohých

Síla jeho slov, plných nadšení, uchvacovala jeho posluchače a rozněcovala v nich horlivost a touhu po konání dobra. Kolem tří tisíc zbožných a horlivých žen a dívek, které byly ochotny otci Robertovi pomáhat ve službě nejpotřebnějším, tehdy vytvořilo Sdružení svaté Hedviky. Vzorem pro ně byla svatá Hedvika Slezská, která na přelomu 12. a 13. století dala zvláště obyvatelům Slezska krásný příklad milosrdenství. Štědrost dobrodinců a ochota členek Sdružení k dílu milosrdenství vedla k tomu, že brzy mohl být založen „Dům svaté Hedviky“, který se stal novým domovem mnoha opuštěných dětí. Ne všem se ale toto dílo líbilo. Hlavně těm, kteří sami nic nedělali, aby ulehčili lidskému neštěstí... Ale tak už to mezi lidmi chodí...

Papežské schválení

Některé členky Sdružení sv. Hedviky toužily zcela se zasvětit Bohu řeholními sliby. Prosily proto svého duchovního otce otce Spiskeho, aby se mohly stát řeholním spo-

Svatá Hedvika Slezská

lečenstvím. Za tím účelem se otec Robert osobně vydal do Říma, kde ho 7. listopadu 1858 přijal papež Pius IX. na soukromé audienci, při které udělil jeho vznikajícímu dílu požehnání. Zároveň potvrdil a schválil společenství jako Institut a jeho Statuta (pravidla) na 10 let. Dekret potvrzující nové řeholní společenství podepsal sám Pius IX. a připsal slova: „Bůh žehnej tomuto hořčičnému semínku, aby vyrostlo v mohutný strom.“

Půl roku od papežského schválení, 14. června 1859, složily řeholní sliby a přijaly řeholní šat první čtyři sestry. Tím začala v Církvi existovat Kongregace sester sv. Hedviky.

Bohatá úroda

Hořčičné zrnko zaseté ve vratislavské půdě začalo – podle přání Pia IX. – rychle vyrůstat a vydávat plody v podobě velkého díla milosrdenství a stále nových povolání. A tak sestry přebíraly další a další úkoly a jejich péče o potřebné přinášela mnoho dobrodiní. Teprve zkoušky však vždy prověří, jak pevná je budovaná stavba a jaké má základy. Velká zkouška se nevyhnula ani tomuto novému řeholnímu společenství. A my, Češi a Moravané, bychom mohli říci – Bohu díky, že tato zkouška přišla. Naše země právě na této zkoušce totiž získala. ▷

Ze života sester hedviček

Do šesti měsíců
Vratislav se tehdy nacházela na území Pruska, kde probíhalo pod vedením tamějšího kancléře Bismarcka tažení proti katolíkům a katolické Církvi, známé jako tzv. Kulturní boj (*Kulturkampf*). Už v provincii roku 1875 přišel dopis vratislavského policejního prezidenta, s nařízením, že jejich řeholní společenství musí být do šesti měsíců rozpuštěno. Zcela zřetelně se nabízel otázka: Je to konec díla, které bylo započato z Boží lásky a kvůli milosrdenství k ubohým? Ani tak zbožné osoby nebyly uchráněny pokušení pochybností a skleslosti, která vyplývala z neřešitelné situace. Plně to vystihuje postesknutí jedné z tehdejších sester, která byla nastalou situací zdrcena: „Všechno je to tak strašné a nepochopitelné!“

Co můžeme dělat?
Když se po dlouhé modlitbě otec Robert vnitřně uklidnil, postavil se před řeholnice. S velkými obavami a pláčem se svého duchovního otce ptaly: „Co s námi bude? Kde najdeme pro sebe a naše svěřence bydlení? Je to snad konec našeho řádu?“ Otec Robert k nim promluvil: „Mé milované děti, prožíváme teď především velkou zkoušku naší důvěry v Boží Prozřetelnost. Abychom z ní mohli vyjít vítězně, v tiché modlitbě rozvažujeme nad slovy samého Krista, která nám zanechal v evangeliu – říká to právě nám: ‚Nedělejte si starosti o svůj život.‘“ A pokračoval

dalšími slovy z evangelia, která probouzela novou naději a důvěru v Boží lásku. Zakončil otázkou: „Milované dcery, na chvíli ztrácíte své kláštery a svá díla, ale za to získáte nebeské království. Věříte tomu?“ „Věříme!“ odpověděly sestry povzbuzeny Kristovými slovy. „Umíte se i v takovéto situaci usmát na Boha, který je přesto stále naším milujícím Otcem?“ Na bledých a utrápených tvářích se objevil slabý úsměv.

Vstřícnost olomouckého arcibiskupa

Popravdě řečeno, nikomu z nich, ani otci Robertovi, moc do smíchu nebylo.

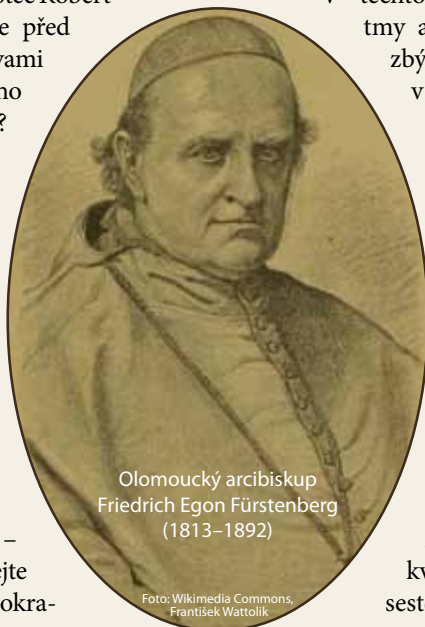
V těchto týdnech plných tmy a bezradnosti, kdy zbývala už jen důvěra v Pána Boha, si otec Robert vzpomněl na rok 1862.

Tehdy se na něj olomoucký arcibiskup Friedrich Egon Fürstenberg obrátil s prosbou o vyslání sester svaté Hedviky do své diecéze. Tenkrát nemohl splnit jeho prosbu kvůli nedostatku sester. V květnu 1875

se tedy v této pozměněné a těžké situaci otec Spiske na něj obrátil s prosbou, aby přijal sestry do své diecéze. Arcibiskup souhlasil a poskytl sestrám bývalý klášter augustiniánů v Nezamyslicích, v lokalitě na železniční trati Brno–Olomouc. Klášter, zrušený Josefem II., byl prodán a sloužil jako zámek, jeho majitelé ho však nechali zpustnout a posléze ho prodali olomouckému arcibiskupství. V říjnu 1877 sem přišly první čtyři řeholnice, aby připravily bydlení pro ostatní sestry, které krátce nato měly odejít z Vratislavi.

Nové začátky

Olomouckým biskupem poskytnutá budova se nacházela v zoufalém stavu. Pracovité řeholnice s obětavou pomocí tamějších kněží a farníků celý objekt upravily tak, aby byl vhodný k bydlení. V listopadu 1877 přijel do Nezamyslic otec Spiske a za účasti místních duchovních a hojného počtu farníků požehnal nové sídlo svých řeholních sester. Těm se brzy podařilo naplno rozvinout svou činnost. Přijaly na vychování i několik sirotek. Zakrátko také otevřely soukromou klášterní školu a penzionát pro výchovu 60 dívek. Dne 23. února 1881 složil v Nezamyslicích do rukou P. Roberta

Olomoucký arcibiskup Friedrich Egon Fürstenberg (1813–1892)

Foto: Wikimedia Commons, František Wattořík

České sestry Monika a Zdislava složily své první sliby v roce 1976 ve Vratislavi v Polsku – kvůli komunistům tajně.

Spiskeho řeholní sliby první novicky. Otec Robert rád při podobných příležitostech do Nezamyslic zavítal. Nebylo však pro něj možné být mezi „svými“ sestrami tak často, jak by bylo třeba, a proto jim psal listy plné povzbuzení.

A všechno dobře dopadlo

Dne 5. března 1888 obdržel otec Robert s velkou radostí dopis od vratislavského biskupa Georga Koppa. Psal o rýsuující se možnosti opět působit v Domě sv. Hedviky ve Vratislavi. Tři hodiny poté, při večerní modlitbě breviáře, dostal čtvrtý, poslední záchvat mozkové mrtvice. Smrt jej zastihla náhle, ale bdělého a připraveného. S velkou bolestí, avšak ne se zoufalstvím, se loučily se svým zakladatelem a duchovním otcem sestry svaté Hedviky. Hluboce věřily, že teď, když je otec Spiske v nebi, prosí za ně přímo u Krista. A právě to se brzy mělo potvrdit. V lednu 1889 pruská vláda oficiálně povolila sestrám svaté Hedviky vrátit se do Vra-

Mezi charismata kongregace patří zejména péče o sociálně a zdravotně znevýhodněné děti

Foto: SK archiv CSSH

tlaví a věnovat se charitativní a vzdělávací činnosti. Obyvatelé Vratislavi vítali řeholnice s upřímnou radostí a dojetím. Část sester zůstala v klášteře v Nezamyslicích a tato komunita postupně založila na našem území 45 filiálních domů.

A jak je to nyní?

Dnes působí Kongregace sester sv. Hedviky nejen u nás a v Polsku, ale také v Německu, Dánsku, Rakousku a Bělorusku. Věnuje se zvláště dětem, mládeži, nemocným a těm nejpotřebnějším. V naší zemi působí na Znojemsku v Břežanech, kde slouží v Domově pro osoby se zdravotním postižením, vypomáhají ve farnosti nebo třeba zajišťují duchovní akce. (www.hedvicky.cz).

Kardinál Henryk Gulbinowicz, vratislavský metropolita, zahájil 5. března 1993 proces beatifikace P. Roberta Spiskeho na diecézní úrovni, který byl zdárně uzavřen 30. prosince 2000. Dne 8. ledna 2001 byla procesní dokumentace pře-

Dnes působí Kongregace sester svaté Hedviky nejen u nás a v Polsku, ale také v Německu, Dánsku, Rakousku a Bělorusku.

dána Kongregaci pro svatořečení v Římě. Papež Benedikt XVI. potvrdil dekret o heroičnosti ctností kněze Roberta Spiskeho 17. ledna 2009, čímž byl učiněn další významný krok k jeho blahorečení.

P. Marek Dunda ■

Foto: archiv kongregace

Kongregace sester svaté Hedviky

Slibem chudoby, čistoty a poslušnosti se sestry cele odevzdávají Bohu a službě potřebným. Podle příkladu a záměru svého zakladatele, služebníka Božího kněze Roberta Spiskeho, se sestry věnují křesťanské výchově a vzdělávání dětí a mládeže. Zvláště se věnují dětem s vývojovými vadami a také dětem zanedbaným a opuštěným. Pečují o staré a nemocné lidi, pomáhají ve farnosti jako katechetky, sakristiánky, varhanice... Službou lásky a milosrdenství chtějí sestry vydávat svědectví o Boží lásce a nést světu radostné poselství.

Kontakt:

Kongregace sester svaté Hedviky, Břežany 1, 671 65; e-mail: sestryhedvicky@seznam.cz
www.hedvicky.cz

KŘEŠŤAN A VÁLKA

Téma „křesťan a válka“ zná otec biskup Petr Esterka jako bývalý vojenský kaplan americké armády z vlastní zkušenosti. A zná i dění ve velké části dnešního světa – je téměř neustále na cestách, protože zodpovídá za pastorační činnost českých katolíků v cizině. Nebylo snadné zastihnout ho kvůli rozhovoru, ale podařilo se to...

Foto: Flickr, The U.S. Army / U.S. Air Force, Tech. Sgt. Jeremy T. Lock

Proč jste se jako kněz stal vojenským kaplanem?

Role vojenského kaplana je především být zde pro to mužstvo. Aby podporoval dobro a pomáhal řešit jejich problémy, prošel s nimi přes jejich těžké chvíle. Jedním z mnoha důvodů, proč jsem se stal vojenským kaplanem, bylo to, že jsem viděl kluky z naší farnosti, kteří přicházeli úplně zničení z války ve Vietnamu. Byli to vlastně ještě mladí kluci ve věku 18 až 20 let a co oni věděli o životě? Byli

Američané v korejské válce, 1950

učení zabíjet, zabíjet,... a co měli dělat? Je o tom natočeno několik výmluvných amerických filmů, které přibližují situaci, která tam byla. Někteří vojáci se dopouštěli přehmatů a našli se i hulváti, kteří často dominovali a schovávali se za zákon. Říkali: „Vždyť my děláme jenom to, co se od nás očekává.“ Ale to není pravda, že se to od nich očekávalo. Oni měli jednat jak s civilisty, tak s vojáky, ale slušným způsobem. Svoji moc ale někteří velmi zneužívali a také znásilňovali a zbytečně zabíjeli.

Když měl někdo odvahu to udat, tak viníci se ho snažili zničit. Jeden z vojáků nebyl ochoten spolupracovat s tou celkovou nemravností, kterou viděl, chtěl to oznámit a najednou ho chtěli vlastní kamarádi zabít. Co s tím měl takový mládenec udělat? Kaplan často v takových situacích hrál důležitou úlohu, protože tam byl přítomný a mohl vyslechnout, povzbudit, ale hlavně poradit, co v dané situaci dělat. Jednak pomohl dostat se přes osobní morální problémy, a také to pomohl ohlásit, byl z toho soud a viníci byli odsouzeni k trestům. Viděl jsem, že když tam

nebudou kaplani, tím bude pro vojáky těžší tyto situace řešit. Na základě toho jsem šel dělat vojenského kaplana. Myslím, že je důležité nejen o krizové situaci mluvit, ale také se musí řešit. A k tomu je obvykle nutná autorita, kterou obvyklý voják nemá, ale má ji právě kaplan.

Když stát nebo jednotlivec čelí agresi, může se bránit?

Samozřejmě, že ano, vždyť je to i v učení katolické církve. Válku útočnou začít nesmíme, ale když nás někdo napadne a není možné se domluvit jinak, tak je dokonce naší povinností se bránit. Tedy nejen, že se můžeme, ale dokonce se musíme bránit. Pokud je to obrana, která může přinést osvobození a která nás nezničí. Obranná válka je morálně dovolená. To stejné je pravdou i v osobním životě. Když někdo chce někoho zničit, tak se ten dotýčný musí bránit.

Nic však není černé a bílé, mezitím je spousta šedého. I v této záležitosti člověk musí zvažovat všechny okolnosti, ověřit si fakta. Nesmí to být udělané bezhlavě, bez rozmyslu. Je také dobré se poradit s někým rozumným nebo se skupinou

Foto: ZXCIN.org.uk

Foto: Ahmad Al-Rubaye/AFP/Getty Images

lidí. Jde i o záležitost svědomí každého člověka, na zkušenostech, na věku, na tom, jak jsme byli vychováni. Je důležité učit děti odmalička, že když mají udělat nějaké rozhodnutí, je potřeba promyslet, co jejich konkrétní jednání zapříčiní, jaké bude mít následky. Jde zde o životy lidí.

Jaká je role Církve (tedy nás věřících křesťanů-katolíků) při válečném konfliktu? Máme se modlit za vítězství jedné strany?

To určitě. Musíme se modlit a také jednat tak, abychom byli na straně, která bojuje proti nespravedlivé agresi. Myslím, že velice jasný by byl v této situaci příklad Druhé světové války, kdy se nacistické Německo pod vedením Hitlera snažilo podrobit si svět a mělo v plánu zotročit si,

a dokonce i vyvraždit celé národy. Zde byl odpor nejenom dovolený, ale nutný.

Jak pohlížíte na válečné aktivity USA?

Narážíte asi na válku v Iráku. Nemohl jsem a ani dnes nemohu souhlasit s rozhodnutím tehdejšího prezidenta USA George Bushe Jr., který rozkázal jít do Iráku a použil k tomu nepravdivé důvody, tj. že Husein má připravené zbraně hromadného ničení, které chce v příhodné chvíli použít ve válce proti Západu. Prezident Bush a jeho admi-

nistrativa lhali. Nakonec jsme na tuto lež doplatili. I Vatikán poslal do Bílého domu kardinála Pia Laghiho, aby přesvědčil prezidenta Bushe a jeho spolupracovníky, aby se do války s Irákem nepouštěli. Naneštěstí prezident Bush na varování Vatikánu nedbal, do války nás zatáhl a nyní není snadné ani pro novou americkou administrativu pod vedením nového prezidenta Obamy se z Iráku stáhnout...

Připravila Bohumila Hubáčková ■

Je důležité učit děti odmalička, že když mají udělat nějaké rozhodnutí, je potřeba promyslet, co jejich konkrétní jednání zapříčiní, jaké bude mít následky.

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Kdy je mravně oprávněno použít vojenskou moc?

Užití vojenské moci je mravně ospravedlnitelné, jsou-li zároveň splněny následující podmínky:

- jistota trvalé a těžké škody, jež je působena,
- neúčinnost jakékoli jiné pokojné alternativy,
- odůvodněné vyhlídky na úspěch,
- vyloučení horšího zla s uvážením síly ničivých prostředků.

Kdo má v případě válečné hrozby přísně vyhodnotit takové podmínky?

Je to věcí moudrého posouzení vládních představitelů. Ti mají také právo uložit občanům povinnost národní obrany, při zachování osobního práva na odmítnutí z důvodů

svědomí; v takovém případě je třeba poskytnout lidskému společenství službu jiným způsobem.

Jaké jsou požadavky mravního zákona v případě války?

Mravní zákon platí stále, i v případě války. Vyžaduje lidské zacházení s nebojujícími, s raněnými vojáky a zajatci. Akce vědomě odporující mezinárodnímu právu, stejně jako nařízení, která je ukládají, jsou zločiny, které nemůže omluvit slepá poslušnost. Je třeba odsoudit hromadné ničení a vyhlazování národa nebo národnostní menšiny, neboť jsou to velmi těžké hříchy: je mravní povinností odporovat rozkazům toho, kdo to nařizuje.

Srov. Kompendium Katechismu katolické církve, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří, 2006.

< Foto: Wikimedia Commons, Lietmotiv / Tech. Sgt. David McLeod; Flickr, sirslushy

Víra a nevíra

Foto: Wikimedia Commons, Amrose Tardieu

Foto: Wikimedia Commons, Hannes Grobe

André-Marieho Ampèra

Jeho jméno nese jednotka elektrického proudu ampér. Být géniem a světoznámou osobností ale neznamená být automaticky šťastným.

Nešťastný génius

Už v osmnácti letech patřil André-Marie Ampère (čti André Marí Ampér) mezi uznávané matematické génie světa. Ze středoškolského profesora chemie a fyziky se ve velmi krátké době stal univerzit-

ním profesorem v Paříži a členem několika učených společností, i když neměl zvláštní vědecké vzdělání. Ve své první knize se zabývá především oblastí počtu pravděpodobnosti, kde dochází k několika významným objevům. Jeho jméno je

však zvěčněné především v oblasti fyziky. Všichni známe ampér – jednotku elektrického proudu, která se nazývá právě po Ampèrovi. Těžko bychom našli v jeho době úspěšnějšího vědce. Jeho vnitřní život je však prostoupen neuvěřitelnou prázdnotou. Ve svém deníku si píše: „V srdci nosím opravdové peklo. Nikdo netuší, co se ve mně děje. Není nikdo, kdo by mě mohl potěšit.“

„V očích světa jsem získal blahobyť a slávu... Ale Bůh mi dal poznat, že všechno je marnost kromě jeho slávy a služby jemu.“

André-Marie Ampère

Tragédie, marnost a hledání

Když se podíváme na výčet Ampèrových „rodinných tragédií“, lidsky vzato se nedivíme, že postupně opustil svou horlivost víry z mládí. Jeho otec byl popraven během

„Nejpřesvědčivějším důkazem o existenci Boha je očividný soulad prostředků, které udržují pořádek ve vesmíru a živým bytostem dodávají vše, co je potřebné...“
André-Marie Ampère

běsnění francouzské revoluce. Nedlouho poté mu umírá sestra. Jeho první a velmi šťastné manželství je krutě zakončeno smrtí jeho milované manželky. Druhé manželství se vůbec nevyvede a končí úředním rozvodem. Konfliktní vztah s jeho dvěma dětmi vyrůstá ze stále přibývajících depresí, které Ampère ve skrytu prožívá. Ponoření se do vědeckého světa pomáhá jen na chvíli. Občas však vysvitne i světlo. Světlo víry, které k němu opět začíná pronikat při pročítání evangelií a různých věroučných spisů. Svému příteli Bredinovi napsal: „V očích světa jsem získal blahobyt a slávu, kterou by mi mnozí lidé mohli závidět. Ale Bůh mi dal poznat, že všechno je marnost kromě jeho slávy a služby jemu.“ Ale boj nekončí.

Nejdůležitější objev

Když už se zdálo, že Boží světlo přineslo hledaný vnitřní pokoj a vyrovnanost, přišly další životní zkoušky. Jeho syn Jean-Jacques sklouzl na cestu lumpa a zvrhlíka. Téměř šest let působil svému otci nesmírná duševní trápení. Ampèrova dcera Albína se vdala za mladého muže, o kterém brzy po svatbě vyšlo najevo, že je alkoholik a psychopat. To všechno způsobilo, že se Ampère stáhl do samoty. Ale to neznamenalo, že by rezignoval na své hledání. Duše vědce však začala hledat jen ten „nejdůležitější objev“. Jeho přítel Fridrich Ozanam, univerzitní profesor, který

Foto: Flickr, angelocecare

Foto: Flickr, Tambako the Jaguar

ho chodil navštěvovat, býval svědkem Ampèrových vnitřních objevů. Vydává svědectví o tom, jak při jednom takovém setkání mělo obrovskou duchovní sílu Ampèrovo zvolání: „Jak veliký je Bůh!“

Epitaf: Konečně šťastný

Sám si vybírá nápis na svůj náhrobek – zní: *Tandem felix!* – „A přece šťasten!“ Co bylo hlavní pomocí na Ampèrově křížové cestě, co ho přivedlo k hledanému cíli? To nám snad může poodkrýt další z malých epizod. Když už byl Ampère na konci svých tělesných sil a všichni věděli, že se nenávratně blíží konec jeho pozemské pouti, kdosi mu nabídl, že mu přečte něco z Kempenského *Následování Krista*. Jen se pousmál a podotkl, že se ani nemusí

namáhat, protože tuto knížečku zná téměř nazpaměť.

André-Marie Ampère umírá 10. června 1836. V jednom z pohřebních projevů zazní i svědectví jeho blízkého přítele Ozanama, jak na něho mocně působilo, když úctyhodná hlava tohoto učenice, ověšená září vědy a záplavou slávy, se dobrovolně a ochotně sklonila před tajemstvími víry a tajemstvím Církve. *Tandem felix* – konečně šťastný!

Připravil P. Martin Sedloň OMI ■

Prameny:
Senčík, Štefan, SJ. *Hladali uprimne*. Rím;
Slovenský ústav svätých Cyrila a Metoda, 1988;
a další zdroje.

„Jak veliký je Bůh!“

JAZYKEM RODNÝM BOŽÍ CHVÁLU PĚLI

Podle Ježíšových slov máme vynášet ze svého pokladu staré i nové (srov. Mt 13,52). Ani užívání latiny a národních jazyků v liturgii bychom neměli stavět proti sobě. Jsou to dvě součásti jednoho pokladu.

Národní jazyk – velký a potřebný dar

Jazykem rodným Boží chválu pěli... Od roku 863 to platí o svatých Cyrilu a Metodějovi.

Bylo to vyzdvíženo při 1000. výročí jejich příchodu na Moravu (slavil se roku 1863), kdy ve společnosti z velké části vládla němčina a v Církvi se používala latina. Musíme říci, že všechno latinsky nebylo, kázání a zpovídání bylo vždycky česky. Kněží přece nemohli vysvětlovat něco lidu Božím společně anebo křesťanovi o samotě v řeči, které by nerozuměl. Proto se jezuitští misionáři, kteří k nám

Assemanův evangeliář psaný hlaholicí svatého Cyrila

Foto: Wikimedia Commons

Foto: Wikimedia Commons

Svatí Cyril a Metoděj přinášejí ostatky sv. Klementa do Říma. Freska v bazilice sv. Klementa, 11. století

v době barokní přicházeli ze Španělska a Itálie, nejprve učili česky. Tím také mohli dát českému jazyku pravidla. Ještě dříve se to vysvětlovalo staročesky a před tím staroslovansky. To je ten rodný jazyk, kterým svatí Cyril s Metodějem Boží chválu pěli. I misionáři z Bavorska a Německa, kteří zde byli před nimi, museli kázat staroslovansky, i oni zpovídali v rodné řeči kajícíků. Mši svatou však sloužili latinsky, v ní Boha chválili chorálními nápěvy, které už v té době byly zažité. Novost našich slovanských apoštolů byla v tom, že všechny bohoslužby byly v rodné řeči. Proto se řeklo, že vlastně předešli Druhý vatikánský koncil o tisíc let. Tam totiž byly zavedeny bohoslužby v řeči lidu. A jsme tomu rádi, latina je pro nás přece jen těžká, každý je raději, když všemu rozumí hned a nemusí se před tím učit cizí slovíčka. (Pozn. redakce: Se slovíčky se ale člověk učil s latinou rozu-

mět i přesnému teologickému obsahu jednotlivých slov, což dnes možná chybí.)

Latina – také velký dar

Věci však nelze zjednodušovat. Nelze říci: latina působí jenom obtíže, rodná řeč všechno usnadní. Sám jsem se o tom přesvědčil:

V letech 1967 až 1970 jsem díky stipendiu francouzské vlády mohl spolu s dalšími Čechy a Slováky studovat v Dijonu, kdysi hlavním městě slavného Burgundska, tehdy pouhým sídlem správy departementu č. 21 a dnes opět hlavním městě samosprávné oblasti (ti, kdo neumějí česky, říkají regionu) Burgundsko. Díky Bohu a obětavosti křesťanů jsem se z městského internátu dostal také do rodin a na venkov.

Na jaře roku 1969 jsem byl v neděli na mši svaté v malé vesničce, která se jmenuje Etang-Vergy. Kostel byl plný lidí, na jedné straně seděli nebo stáli muži, na druhé ženy. Při mši svaté se zpívaly latinsky ty části, o kterých jsem se až později dozvěděl, že se jim říká *ordinarium*. Označuje se tak to, co je podle mešního řádu (*ordo*) vždy na určitém místě při každé mši svaté. Jak je známo, patří sem

Místo střídavého zpěvu chorálních nápěvů starých víc jak tisíc let nastoupily texty francouzské. Ty se recitovaly.

zpěv *Kyrie* – Pane smiluj se, *Gloria* – Sláva na výsostech Bohu, *Credo* – Věřím v jednoho Boha, *Sanctus* – Svatý, svatý, *Agnus Dei* – Beránku Boží a *Pater noster* – Otče náš. To všechno v tom venkovském kostele zpívali latinsky. Všichni! A ještě k tomu střídavě, takže jedna věta zazněla mužným basem, do toho vpadly ženy se svými líbeznými vyššími hlasy a tak se to doplňovalo po celou mši svatou. Bylo to krásné, snad ne tak těžké pro místní, kteří mají latinu více v krvi, vždyť Francouzi jsou románský národ. Tak to bylo zřejmě v každé francouzské farnosti – aspoň při zpívání mši svaté. Musím poznamenat, že románské země tehdy pojem mešní píseň neznaly, v mateřštině prostě žádnou píseň neměly. Kromě ordinaria se zpívaly jen písně latinské, v adventě například *Rorate coeli desuper*.

Tradicionalisté jako reakce

Na podzim toho roku pak byl zaveden nový mešní řád v celé Církvi a v každé zemi začaly modlitby v jazyce lidu. Do Etang-Vergy už jsem se nedostal, ale i tam místo střídavého zpěvu chorálních

Latinská mše svatá sloužená mimořádnou formou římského ritu

Foto: Flickr, catholicrelics.co.uk

nápěvů starých víc jak tisíc let nastoupily texty francouzské. Ty se recitovaly.

Chápal jsem potom výsledky anket, kde se lidé na ulici ptali: Jste pro „novou“, nebo „starou“ mši? Samozřejmě byli pro tu starou, pro zpěvy, a ne pro recitaci; pro klasické nápěvy a ne pro uměle složené popěvky s malou uměleckou cenou.

To asi byl jeden z pádných důvodů, proč se ve Francii ujalo tradicionalistické hnutí arcibiskupa Lefebvra.

To asi byl jeden z pádných důvodů, proč se ve Francii ujalo tradicionalistické hnutí arcibiskupa Lefebvra. Touha po klasice v liturgii tam pořád narůstala a je tam dodnes.

Objevujeme staré bohatství

O prázdninách jsem někdy jezdil autostopem po dálnici na jih. Míjeli jsme ukazatele k místům ještě menším a ještě slavnějším. První šipka ukazovala na Citeaux – latinsky *Cisterces* – česky zhruba Studnice, místo, kde prakticky vznikl cisterciácký řád. ▷

Missale Romanum z roku 1962

Foto: Flickr, Student Christian Movement

Zpěvy z Taizé vznikly v šedesátých letech, právě když někteří katoličtí nadšenci houfně házeli všechno latinské do odpadkového koše.

Více na jih byla šípka na Taizé, místo, kde se za druhé světové války usadil se svými bratry pastor Roger Schutz.

Ještě jižněji byla šípka na Cluny, benediktinské opatství, kde byla na přelomu tisíciletí zahájena obnova Evropy. Podílel se na ní i náš svatý Vojtěch.

V Citeaux jsou cisterciáci doposud, v Cluny je už jen muzeum.

Do Taizé však jezdí spousta mladých i starších a odtud se vyjíždí na všechny strany, nejen po Evropě. A zpěvy z Taizé zaznívají v kostelích katolických i evangelických, a nejen v nich.

A tyto zpěvy mají LATINSKÁ SLOVA.

Nevylít s vaničkou i dítě

Zpěvy z Taizé vznikly v šedesátých letech, právě když někteří katoličtí nadšenci houfně házeli všechno latinské do odpadkového koše. V době, kdy skutečně mnozí v dobré vůli s vaničkou vylévali i dítě, takže ochudili bohoslužby o hudební poklady, protože ty byly na latinská slova.

Mladí evangelíci v Taizé si právě v té době vybrali latinu. První důvod k tomu byl asi praktický, protože se tam začali sjíždět lidé z různých zemí. Přesto se rozhodli pro latinu, kterou evangelíci otcové zakla-

datelé vyřadili z bohoslužeb zhruba před 400 lety, latinu, kterou se mladí ve školách právě v té době přestávali učit. V malé vesničce začali s latinskými zpěvy, a ty nejen že žijí dodnes, ale přímo se rozrůstají a prorůstají až do poslední vesničky. A přispívají k životu modlitby, který všichni přejeme sobě osobně, rodinám i farnostem.

Na Vysocině například probíhají už víc jak 10 let poutě Nového Jeruzaléma, kde na závěr zpívají mladí i staří se stejným nadšením *Salvator mundi, salva nos* (Spasiteli světa, zachraň nás) jako vroucí odpověď na prosby, které sami předtím napíší samozřejmě česky.

Vnímavost pro obojí

Svatí Cyril a Metoděj vystihli touhu lidí té doby. Prostě pochopili znamení doby. Tenkrát to představovalo dát přednost slovanštině. Dnes to může znamenat nebyt nepřátelský k latině. A to platí o Svatém

Chvály v Taizé

Foto: Flickr, Henrock

otci Benediktovi XVI. On vidí ZNAMENÍ DOBY a jako moudrý hospodář v evangeliu, který vynáší věci staré i nové, umožňuje latinskou bohoslužbu a bohoslužebný ritus používaný před II. vatikánským koncilem i dnes.

Chce z pokladu Církve použít starou cennou věc, ale přitom ty nové věci – ani rodnou řeč našich předků a naši – neodmítá.

Mons. Jan Peňáz ■

Je to již dvanáct let. Syn Toník objevil na stehně velkou bouli a začalo ho bolet břicho. Měl tehdy 32 roků. Byl odeslán do nemocnice v Třebíči. Tam rozpoznali, že ta boule je zhoubný nádor.

Začala jsem se za Toníka modlit, prosila jsem o přímluvu i otce Pia (italský řeholní kněz, známý nejen stigmaty – krvácejícími Kristovými ranami, které nosil na svém těle padesát let, ale i množstvím zázraků, schopností vidět zamlčené hříchy lidí, kteří se mu zpovídali, bilokací..., zemřel v roce 1968, a v roce 2002 byl prohlášen za svatého – pozn. redakce). V noci ve snu jsem otce Pia viděla, a dokonce ke mně promluvil. Řekl: „Váš syn je zdravý a bude zdravý.“ O otci Piovi jsme toho tehdy věděli jen velmi málo.

Ráno dalšího dne přišla snacha v takovém stavu, že jsem si nejprve myslela, že se pomátla. Vyprávěla, že celou noc nespala. Ve snu prý viděla, jak se v jejím pokoji objevil otec Pio a prošel do další místnosti. Bylo to tak silné, že se hned probudila a pak už neusnula a stále viděla před očima tu jeho hnědou kutnu. Řekla jsem jí: „I já jsem ho dnes v noci ve snu viděla, a dokonce ke mně promluvil. Prosila jsem ho totiž za Toníka...“

Můj bratranec, lékař, který v třebíčské nemocnici sloužil, slíbil, že zjistí, jak to s mým synem Toníkem vypadá. Přišel celý smutný a sdělil mi, že se jedná o nádor, na který umírá 98 % nemocných. Syn byl odeslán do nemocnice v Brně na Žlutý

Nemoc navíc celou rodinu i jeho přitáhla ještě víc k Bohu.

Foto: Flickr, pattemed

Přímluva svatých

Foto: Flickr, courgettelawn

má neuvěřitelnou sílu

kopec. Dostal však angínu, a proto léčbu přerušili a poslali ho na 14 dní domů. To zvýšilo pocit nejistoty a obav přibývalo. Snacha jej pak odvezla do brněnské nemocnice, kde byl operován. Celá rodina i naši známí jsme se po celou dobu modlili. Modlili jsme se tak, jako nikdy před tím (a to nám zůstalo a snad i zůstane). V modlitbě jsme vzývali otce Pia.

Když se Toník vrátil z nemocnice, mohl zase k našemu údivu a radosti všechno dělat tak jako dřív. Nemoc navíc celou rodinu i jeho přitáhla ještě víc k Bohu. Brzy po návratu z nemocnice se vypravil do San Giovanni Rotondo a od té doby tam byl už třikrát i s celou rodinou.

Nedávno jsme byli na návštěvě bratranka lékaře, který tehdy zjišťoval

podrobnosti o Toníkově stavu. Navštěvujeme se dvakrát až třikrát ročně. Celých dvanáct let se k tématu Toníkovy nemoci nevrátil. Až tentokrát o tom začal sám – doslova řekl, že se pořád diví, jak je to možné, že Tonda žije a je v pořádku. Vždyť kolegové lékaři jej tehdy podrobně seznámili s diagnózou a vyhlídkami pacienta. Jako lékař pro to prý nemá vůbec žádné vysvětlení.

Jako věřící však vysvětlení známe. Po dvanácti letech se odhodlávám k tomu, abych se podělila o naši silnou zkušenost s otcem Piem. Jemu a jeho přímluvě vděčíme za to, že můj syn žije a je zdravotně v pořádku.

Anastázie (redakčně upraveno) ■

Jak nacházet Boží vůli

Foto: monikapiatkowski.com

a Novém zákoně) vepsán také do stvoření (přirozený zákon), a to i do stvoření jménem ty (svědomí).

Zadruhé je třeba si uvědomit, že jsou pro člověka dvě základní roviny, v kterých má hledat Boží vůli. Je to rovina bytí a rovina konání. Pro rovinu bytí si klademe otázku: *Jaký mám být?* Pro rovinu konání: *Co mám dělat?* Důležitá zásada je ta, že rovina konání (to, co dělám) je podřízena rovině bytí (jaký jsem). Tedy

Ochota upřímně hledat odpověď ve všech těchto třech oblastech je známkou, že opravdu nehledáš prosazení vůle své, ale že ti jde o vůli Boží.

Foto: Flickr, richardbrand

Chtěl bych ti nabídnout jednu trojnožku, která ti může pomoci při hledání Boží vůle. Trojnožka je symbol stability. Stolička o třech nohách může pevně stát i v nerovném terénu. Půjde o trojici kritérií (oblastí), která ti – všechna tři společně – mohou poskytnout oporu pro tvá rozhodnutí.

Než začneš hledat jednotlivé odpovědi

Nejdřív je ale třeba neopomenout dvě důležitá upozornění, která je třeba představit, než se dostaneme k naší praktické trojnožce.

Zprv je třeba jasně říci, že jsou věci, které nikdy nemohou být Boží vůlí. Proto není možné používat dále nabídnutá kritéria mimo mantinely, které jsou dány jasně zjeveným Božím zákonem (například Desatero, Ježíšovo přikázání lásky). Tento zákon je vedle Božího zjevení (ve Starém

pokud mě sebeužitečnější a chvályhodné konání nedělá lepším člověkem a neprohlubuje můj vztah k Bohu, ale ještě ho spíš zhoršuje, je třeba změnit přístup anebo to není Boží vůle pro mne. Boží vůli pro mne v rovině bytí můžeme formulovat například slovy: Být dobrý, spravedlivý, milosrdný, láskyplný, pravdivý, mít synovský vztah k Bohu... Toto pravidlo ať si uvědomí zvláště ti, kteří už jsou téměř zničeni neustálým hledáním toho, co mají, či nemají dělat. Někdo se natolik ptá na to, co je Boží vůle, a takovým způsobem, až je vysílen úzkostí a strachem z toho, aby neudělal náhodou něco jiného. Jeho víra a touha plnit Boží vůli je proniknuta nejistotou a strachem ze ztráty Boží cesty a Božího požehnání do té míry, že se buď psychicky zhroutí, nebo víru pověsí na hřebík, aby měl konečně klid a pokoj.

Dbát na obojí: být i konat

Nechci tím příliš oslabit důležitost plnění Boží vůle v rovině konání, tedy v rovině toho, co dělám. Konání je totiž také důležité. Má vliv na to, jaký jsem nebo jaký budu. Konání nám také pomáhá duchovně i lidsky růst skrze konkrétní skutky, aby se naše víra, naděje a láska prověřily, jestli nejsou jen iluzí, která se rozplyne při první zátěži. Také je jasné, že člověk není na světě sám pro sebe. Je vážně povolán, aby spolupracoval na budování světa a vztahů pro nebe.

Tři kritéria

Tak – a nyní k naší trojnožce. **Jde o tři opory (kritéria), která se navzájem musí doplňovat.** Ochota upřímně hledat odpověď ve všech těchto třech oblastech je známkou, že opravdu nehledeš prosazení vůle své, ale že ti jde o vůli Boží.

1. Touha, vnitřní inspirace nebo inspirace někým druhým. Prostě to, co se pak vyvine ve vážný úmysl. Například jít na dobrovolnický rok do Afriky pomáhat chudým. Zde je důležité, aby se nám tato touha, tento úmysl podařilo co nejvíce očistit od nedobrých vlivů, jako je naše sobectví, touha po slávě, po pomstě (já jim ukážu, že nejsem žádná padavka) apod. V tom nám může pomoci upřímná modlitba, zpovědník, dobrý přítel. Také kvalitní kniha na toto téma. Dobrá duchovní cvičení, meditace Písma svatého, kterým Bůh dokáže mocným způsobem očišťovat a dávat světlo. Důležité je také pozorně naslouchat těm, o kte-

Dobrovolníci na Haiti postiženém zemětřesením

Foto: Flickr, EDV Media Director

rých vím, že mají „dobré spojení s nebem“ a dobře mě znají.

2. Okolnosti. Bůh nejčastěji promlouvá a potvrzuje svou vůli skrze okolnosti. Existuje nějaká reálná možnost,

potřeba pomoci v Afice, kam směřuje má touha? Pozval mě někdo někam? Víím už o nějakém konkrétním dobrovolnickém projektu? Budu mít možnost absolvovat přípravný kurz? Není nesmysl přerušit teď studium? Co >

Především nezapomeň: Jsou věci, které nikdy nemohou být Boží vůlí!

Marc Chagall: *Mojžíš přijímá desky Zákona.* (1960–1966), detail

Foto: Flickr, abeppu

...dělej skutky lásky. To tě nejlépe naladí na vlnu Ducha Svatého.

moje zdraví? Umím nějaký základní cizí jazyk? Mám nějakou dovednost, kterou by mohli na misií potřebovat? Seženu dost peněz na cestu? Nemám odpovědnost za rodinu? Nezpůsobí mé rozhodnutí nějaké neúměrné komplikace někomu druhému, nebo dokonce zlo? Vidím nějaké Boží znamení zvenčí? Potvrzující okolnosti nemusí být ideální, ale v žádném případě by neměly jít proti zdravému rozumu.

3. **Souhlas autority.** Souhlas autority je velmi důležitý. V nejširším smyslu je to Církev. Církev má například svoje směrnice pro konání misií a sociální činnosti. Ale každý člověk má nějakou blízkou autoritu. Pro manžele je to partner. Pro mládež rodiče. Pro řehol-

Bohu jde víc o to, jací jsme, než co děláme a jaký máme úspěch.

níka představený. Důležité slovo má i křestní kmotr. Může to být i ten, kdo odpovídá v nějakém smyslu za mou lidskou a duchovní formaci v rámci Církve (farnost, napojení na nějakou řeholní komunitu, fokoláre, neoka-

techumenát, Komunita Emanuel...). U některých rozhodnutí je třeba i potvrzení biskupa diecéze, do které patřím. U závažných rozhodnutí je vždy důležité nejen duchovní, ale i odborné doprovázení (kompetentní v dané problematice).

A nezapomeň, že...

Na závěr znovu připomínám, že Bohu jde víc o to, jací jsme, než co děláme a jaký máme úspěch. Proto je také dávným přesvědčením víry, že člověk trpělivý v utrpení a bezmoci činí před Bohem víc než ten, kdo buduje obrovská díla, která ho ale ženou do zloby, nesváru a bezohlednosti, či dokonce k nečestnému jednání.

A ještě rada, kterou dávají mistři duchovního života: Chceš poznat Boží vůli? Nepřemýšlej příliš, ale dělej skutky lásky. Snaž se dělat dobro a projevovat lásku tam, kde právě jsi. To tě nejlépe naladí na vlnu Ducha Svatého, protože on je Lásky. On tě pak bude moci osvěcovat a vést.

P. Martin Sedloň OMI ■

Foto: Vojtěch Novák

Foto: Flickr, richardbrand

Církev

Autor knihy *Doprovázení* P. Martin Sedloň OMI o ní říká: „Tento spisek vznikl zaznamenáním myšlenek, které se mi zdálo užitečné předat těm, kdo mě požádali o duchovní, zpovědní nebo exerciční doprovázení. Dnes vám nabízíme několik užitečných postřehů o Církví.

- ▶ Zkus najít jediného světce nebo svätici, kteří neměli hlubokou náklonnost k Církví. Jsem si jistý, že takového světce nenajdeš.
- ▶ Ta tajemná náklonnost k Církví, kterou prožíváme navzdory všemu tomu, co zaznamenává povrchní pohled, je jeden z největších darů Ducha Svatého.
- ▶ Zranění, slabost a neschopnost Církvé je totožná se zraněním, slabostí a neschopností Ježíše na kříži. Zůstaň s tou hrstkou pod křížem, a nebo taky utečeš?
- ▶ Nedistancuj se od Církvé, i když budeš mít tisíc přirozených důvodů (i oprávněných) to udělat. Ztratíš tak napojení na ohromný duchovní zdroj, který zprostředkovávají ty tisíce modlících se a trpících křesťanů, kteří už poznali, o co opravdu v životě jde.
- ▶ Jestli chceš svou víru a apoštolát žít na vlastní pěst, nediv se, když přijde jednou den, kdy se ti tvá víra bude zdát snem a slova Kristova ti nevyrazně splynou s hlukem tohoto světa.
- ▶ Jsem si jistý, že člověk vrávoraající na své cestě víry, často padající a podléhající nevěře, ale stále se pokorně držící

myšlenky z duchovního doprovázení

Foto: Flickr, Catholic Church (England and Wales), © Mazur/catholicchurch.org.uk

společnosti Církvé, nakonec zvládnou. Zatímco sebevětší duchovní velkán vyrovnaný silou svého intelektu a životní kázně, ovšem bez potřeby Církvé, se postupně, dříve či později, postaví proti všemu..., a to i proti Bohu.

- ▶ Bojím se, že kdo nemiluje Církev, nemiluje skutečně Krista. Je zamilován pouze do své představy o Kristu. S rozplynutím této představy se rozplyne i láska k Bohu.
- ▶ Vím, že je někdy opravdu těžké vidět v Církví Kristovo mystické tělo a Jeho působení. Ostatně, kolik bylo těch, kteří v Ježíši z Nazareta byli schopni

vidět zjevení Boha, zvláště když jeho vítězné tažení skončilo na Golgotě? Pros o Ducha Svatého.

P. Martin Sedloň OMI ■
(Doprovázení. Krátké reflexe k duchovnímu vedení. A.M.I.M.S., Vranov nad Dyjí, 2010.)

Nedistancuj se od Církvé... Ztratíš tak napojení na ohromný duchovní zdroj...

Brožurku P. Martina Sedloně OMI

Doprovázení. Krátké reflexe k duchovnímu vedení

si můžete pro sebe i pro druhé objednat na adrese: A.M.I.M.S., Náměstí 20, 671 03 Vranov nad Dyjí, nebo e-mailem (apostolat@fatym.com).

Doporučený příspěvek na tisk je 10 Kč + poštovné. Kompletní text knihy naleznete také na www.amims.net.

Islám jako výzva k pochopení hodnoty vlastní víry

Mladí muslimové ve Velké Británii připravují pro demonstraci nápis „Islám bude vládnout světu“.

Foto: Flickr, Gareth-Davies

„Je třeba mít z islámu v Evropě obavy?“ Na to jsme se zeptali P. Günthera Ecklbauera OMI, který působí už několik let v Pákistánu – v zemi, kde naprostou většinu obyvatelstva tvoří muslimové.

Osobně se bojím, ale jako křesťan se bojím daleko méně

Vy tady téměř nemáte muslimy, ale v Rakousku, odkud pocházím, je to už jen otázka času, až budou mít většinu. A bohužel – známe to v minulosti i z křesťanství, ale také z nedávné doby z ateismu – jakmile získají většinu, tak to ti ostatní budou mít těžší... Je veliký rozdíl v tom, jestli muslimové jsou v menšině, nebo je jich většina.

Jako křesťan se ale bojím mnohem méně. Oni totiž rozlišují a nás křesťany ještě berou s určitou úctou. Slyšel jsem, že když se muslimové ptají našich vojáků v Afghánistánu na jejich náboženství, tak i naši ateisté odpovídají, že jsou křesťané. Protože muslimové to vůbec nemohou pochopit, jak někdo může být nevěřící. To je pro ně to nejposlednější, známka naprostého primitivismu. Proto naši vojáci raději řeknou, že jsou křesťané.

Cena za pokojné soužití

Dá se s nimi žít. Ale je třeba si uvědomit, že v islámu je jiná tradice než u nás. U nás je možné oddělit náboženství od státu. V islámu to možné není, protože pro ně víra nebo náboženství musí bezprostředně utvářet život společnosti. Jsou země, kde se o oddělení snaží, např. Turecko, ale mají s tím velké problémy... Jejich tradice je jiná. Mají období, kdy krvavě potlačovali jiné, ale celkově pokud mají většinu,

mají tradici pokojného soužití – pokud ten druhý uznává vedoucí roli islámu a muslimů. To je cena za mír: poddávat se. To asi nezní moc optimisticky. Ale já věřím, že je ještě jedna cesta...

Silnice jako metafora

Když promítám fotografie ze svého misijního působiště v Pákistánu, je mezi nimi také jedna velmi zajímavá. Chápu ji nyní jako takové přirovnání vztahu potřeb-

Misionáři oblátů (OMI) připravili stany pro Pákistánců, kteří přišli při katastrofálních záplavách o své domovy.

Foto: ZK-archiv/OMI

Oni uznávají jen věřící lidi, kteří znají cenu svého náboženství.

ného k islámu. Na fotografii je asfaltová cesta, která má šířku jen na jedno auto. Když jede v protisměru jiné auto, jakmile dáte najevo, že se bojíte, a trochu začnete uhýbat, ten druhý hned zrychlí a projede šílenou rychlostí. A vy musíte strhnout volant úplně mimo cestu, což může být velmi nebezpečné. Proto musíte jen zpomalit, ale nesmíte dát najevo, že uhýbáte. Ten druhý se blíží velkou rychlostí, ale když pochopí, že mu přes jeho vysokou rychlost neuhnete, tak také zpomalí. A pak těsně před ním odbočím pomalu kousek vlevo, on vpravo a bezpečně se vyhneme. Během jednoho měsíce jsem se naučil takto jezdit. A abych řekl pravdu, tak mě to i docela bavilo.

Ale trvalo mi dalších sedm nebo osm měsíců, než jsem konečně pochopil, že takto tam musím jednat také s lidmi. A my se musíme naučit v Evropě ve vztahu k islámu přesně to samé. Pak se snad nebudeme muset islámu bát. Vědět, v co věřím, za čím si stojím: že moje kultura, můj politický systém a mé náboženství jsou velmi hodnotné. Musím znát své náboženství a svou kulturu. Pak mohu jednat s muslimy a budou mě respektovat, když opravdu vím, na čem stojím, a cením si toho, co mám.

Použitým přirovnáním nechci vybízet k agresivitě nebo k odmítání, ale k tomu, abychom si uměli stát na svém a znali hodnotu toho svého...

Máme být na co hrdí

Nyní, když žiji už několik let v muslimské zemi a kultuře, začínám díky tomuto odstupu plněji chápat, za co vše Evropa svým křesťanským kořenům vděčí.

I když je s muslimy, pokud mají někde většinu, velmi obtížné mluvit o pravdách víry a o teologii, je možné ukazovat křesťanské hodnoty. A na ty můžeme být právem hrdí. Jednou z nich je pomoc všem – křesťan vidí bližního v každém člověku,

Jako křesťan se islámu bojím mnohem méně...

Obláti předávají humanitární pomoc po záplavách v Pákistánu (P. Günter Ecklbauer OMI uprostřed).

kteřý potřebuje pomoc. I v islámu je sice tradice almužny – pomoci tomu, kdo je v nouzi, ale muslimové daleko víc rozlišují, kdo je a kdo není jejich „bratr“. Uvedu příklad. Jeden misionář, můj předchůdce v oblasti, kde nyní působím, pomohl zajistit každé chudé rodině nejdřív kozu a později krávu a čerpadla na zavlažování spodní vodou. Chtěl, aby měli základ, se kterým by mohli dál hospodařit. Zajistil ho nejen křesťanským, ale i muslimským rodinám. Nebo jiný příklad: v našich školách (které mohou navštěvovat jak křesťanské, tak muslimské děti) při nedávných povodních našlo útočiště víc jak pět set lidí, kteří přišli o své domovy. A protože křesťané nemají hodnotné pozemky v blízkosti řek, ale bydlí až daleko v pracně zúrodněné poušti, většina z nich byli muslimové. Přesto u nás našli pomoc. To je něco, co je pro křesťany tak charakteristické, že to považujeme za samozřejmé. Ale není to samozřejmé. A my můžeme být na svou křesťanskou kulturu právem hrdí.

Má naděje

Věřím a doufám, že si lidé v západní Evropě zase začnou více cenit svou křesťanskou víru a kulturu. Z ní vyrůstá mnoho věcí, které se nám dnes zdají samozřejmé – i naše politická kultura. Mnozí to nechtějí přijmout, ale když mluvíme s islámem, je třeba to takto pochopit. Protože oni uznávají jen věřící lidi, kteří znají cenu svého náboženství.

V západní Evropě jsou muslimové některými lidmi úmyslně favorizováni, aby se oslabil Církev. Když jednou budou

mít většinu a převahu, právě těch lidí, kteří je favorizovali a přivedli nahoru, těch si vůbec nebudou vážit. Pokud si budou někoho vážit, tak jen těch, kteří mají víru.

Podle přednášky P. Günthera Ecklbauera OMI připravil P. Pavel Zahradníček OMI ■

Modlí se muslimové

Foto: Flickr, Edmeister

Foto: Flickr, Vince Millett

Misie uprostřed islámu

Maroko, volání k modlitbě

Do Tábora-Klokot přijel v rámci své každoroční dovolené v Evropě španělský misionář P. Mario Leone OMI z Kongregace misionářů oblátů Panny Marie Neposkvrněné. Vyprávěl o svém působení v marocké části Sahary.

Misie uprostřed islámu je mimořádně obtížná. Za svědectví o Kristu tam hrozí přísné tresty, ale svou přítomností, pomocí rodinám v nouzi, setkáními s městskými a náboženskými představiteli vzniká možnost zpřítomňovat křesťanské hodnoty. Z každodenního kontaktu pak přicházejí otázky muslimů: Jak se modlíte? Co tomuto říká váš Bůh? Proč se nestanete muslimy? A na ně je možno odpovídat...

Mezi jakými lidmi působíš?

Západní Sahara je tak chudá oblast, že je tam až 80procentní nezaměstnanost. Jeden milion lidí a skoro žádné zdroje, ze kterých by mohli žít. Jediné, co tu je, je možnost rybolovu a těžba fosfátů. Ale jsou

...proč a jak?

tu nádherní lidé. Chtěl jsem jít na Saharu, protože tu jsou nádherní lidé. Křesťanská komunita je tady velmi malá a křesťané pocházejí ze zahraničí. Křesťan tady vždy znamená cizinec, nebude to nikdo místní. Scházíme se ke slavení nedělní mše svaté lidé z Ameriky, jižní Afriky, Španělska a dalších zemí. Například biskup v Maroku pochází sice z Maroka, ale je

Tábořiště saharských kočovníků

Foto: Flickr, Robbie's Photo Art

to Francouz, protože v Maroku nemůžete být křesťanem, to je tam zakázané zákonem, můžete být jedině muslimem.

Proč dělat misii v takovémto prostředí, kde je tak málo křesťanů?

To je dobrá otázka. Zrovna v dnešním evangeliu jsme četli, že Bůh chce, aby byli uschopteni pro věčný život všichni,

Křesťan tady vždy znamená cizinec.

to znamená, že tu nejsme jen pro křesťany, ale pro všechny, i pro muslimy. Nejsme v naší misii jen pro našich 300 křesťanů, ale pro všechny Maročany. To je náš úkol. Muslimové potřebují slyšet o Ježíši Kristu, oni mají své určité představy, ale neznají skutečného Ježíše, jak ho známe my, křesťané. Nejdůležitější je změnit jejich zkrácené představy o Ježíši. Pokud jsme křesťané a lidé nás pozorují a dívají se na nás, měli by v nás vidět Ježíše Krista. Když my se k lidem chováme hezky, chceme jejich dobro, tak vidí Krista, který se k nim chová hezky, chce jejich dobro. Zatímco pokud jako křesťané působíme zlo, vnímají i Ježíše jako toho, který jim ubližuje. Ptají se mě na Ježíše, kdo je Ježíš Kristus, a já se s nimi snažím vést rozhovor.

Sahara je velmi, velmi chudá oblast. Proto se tam obláti snaží být s lidmi co nejvíce v kontaktu, chodíme na návštěvy, pijeme spolu čaj a mluvíme spolu o víře. Pak přichází otázky, proč jsme na ně, na muslimy, hodní, a my odpovídáme, že

...pokud nejste zapojený do komunity, jste naprosto osamělý.

Katolický kostel v Laayoune (El Aaiún)

Katolický kostel v Dakhle

Vy tady a my na Saharě – potřebujeme své modlitby jeden za druhého.

jsme tady ve jménu Ježíše Krista a Ježíš je dobrý k lidem, bez rozdílu, zda je muslim, nebo křesťan. Snažíme se být obrazem Ježíše Krista.

Jak konkrétně vypadá vaše misijní působení?

Jsme tři misionáři obláti, dva ze Španělska, jeden z Konga, a žijeme v Laayoune, kde máme jednu farnost. Pak spravujeme ještě jeden kostel v Dakhla, což je 500 kilometrů daleko. Dakhla navštěvujeme jednou měsíčně na pět šest dní. Otevřeme kostel, navštívíme rodiny. Křesťanská komunita v zemi je velmi malá, co do počtu i co do prostředků, takže hlavním poslá-

ním vedle udržení kostelů a křesťanských forem pomoci je tady praktikovat dialog s islámem. Můžeme zblízka poznávat islám, lidi i kulturu, a co je hlavní, oni zase mohou poznávat křesťanství! To je v běžném životě velmi jednoduché, protože se setkáváme, pijeme spolu čaj, jsme dobří přátelé a oni se nás často ptají. Teď je například po rammadánu, ale během něho se nás často ptají, protože tehdy se postí každý den, proč se nepostíte, co znamená půst pro vás, křesťany, jak se postíte vy? Také je samozřejmě zajímavá, jak se my modlíme: Modlíte se vůbec? Nevidíme vás modlit se... Stejně tak se ptají, protože jako muslimové mají v islámu jiné ▷

Západní Sahara

„Naše země, Západní Sahara, leží na severozápadě Afriky, blízko najdete Kanárské ostrovy, na kontinentu sousedí s Marokem. Jsou zde dohromady dva kostely: v městech Laayoune, to je rozdělené na Laayoune město a Laayoune přístav, a v Dakhla, která je vzdálená od Laayoune 500 kilometrů. Ze severu na jih měří Západní Sahara 1200 kilometrů.

Obláti se na Západní Saharu dostali v 50. letech minulého století, přišli sem kvůli pastoraci španělského obyvatelstva. V letech 1912–56 tu byla kolonie a protektorát a Sahara byla pod španělskou nadvládou. V období 1956–75 se Maroko osamostatnilo a Sahara byla stále ještě španělská. Roku 1975 Maroko vtrhlo do Sahary, přišla okupace a Španělé museli odejít. Sahařané ale nechtěli nadvládu ani marockou ani špa-

nělskou a také začali bojovat za nezávislost. V letech 1975–90 probíhala válka s Marokem, v devadesátém roce přišla vojska Spojených národů a snaží se ten konflikt nějak mírnit. Výsledkem té války – válka je prostě vždycky strašná – je velká chudoba. Sahara je dnes podle mapy Spojených národů rozdělená na marockou část a část, která je nezávislá. Z té situace plyne, že je tu všechno kontrolované. I obláti jsou pod policejním dohledem: e-maily, odposlouchávané telefonní hovory, pošta, policie má o všem přehled. Jedna z věcí, které se tu dějí, je vypovídání lidí ze země. Známe osoby, které byly vystěhovány za to, že se snažily přivést muslimy ke křesťanství.“

P. Mario Leone OMI

Berber

Foto: Flickr, Guillaume Lecoquierre

zvyklosti, jak se postíme, a v rozhovoru dvou sousedů, kterými jsme, lze mluvit o základních věcech naší víry.

Často vysvětlujeme, odpovídáme na otázky. To je důležité, my nemůžeme přímo svědčit lidem o Ježíši Kristu, vyzývat je k obrácení, ale můžeme vyjadřovat naši víru – a tehdy se nás lidé ptají. A samozřejmě nás také často zvou, abychom se stali muslimy. A tehdy mohou říct: Děkuji, ne, věřím v Ježíše Krista – a vysvětluji, kdo je pro mě Ježíš Kristus, co pro mne znamená. Proto jsme tady. Nemůžeme lidi obracet, ale můžeme „stavět mosty“. Není to na úrovni dvou různých vlád, na úrovni rozdílných teologických systémů, ale dialog na úrovni dvou sousedů. Pracujeme s nimi, jsme s nimi, pomáháme a vnášíme jim do života nové hodnoty, ti lidé se přetvářejí.

To je naše služba lidem tam, Církvi

Bez čaje se neobejde žádné společenské setkání

Foto: Flickr, ayypicalblog

I muslimové věří v Mariino Neposkvrněné početí. Mají Marii rádi... je tedy naším spojovacím článkem.

a islámu. Jak říká Ježíš, je jedna Církve a různé služby. A všichni navzájem – vy tady a my na Sahaře – potřebujeme své modlitby jeden za druhého. Všechno na přímluvu Panny Marie. Věděli jste, že i muslimové věří v Mariino Neposkvrněné početí? Muslimové mají Marii velmi rádi a například v Libanonu, který je napůl křesťanský a napůl muslimský, je svátek Panny Marie státním svátkem. Panna Maria je tedy naším spojovacím článkem.

Mariánské misijní dílo podporuje misionáře nejenom v Pákistánu nebo na Sahaře, ale i v mnoha dalších chudých zemích světa, kde působí Misionáři obláti Panny Marie Neposkvrněné (OMI). I Vy můžete jejich činnost podpořit zasláním finančního daru na účet:

Klášter Kongregace Oblátů Panny Marie Neposkvrněné
Staroklokotská 1
390 03 Tábor

číslo účtu: 1012022930/5500

Více informací
o možnostech pomoci
na www.oblati.cz
a na mmd@oblati.cz.

Kdyby se někdo nyní rozhodl, že by chtěl být misionářem na Sahaře, jaké předpoklady by musel mít?

Víte o někom? (Otec Mario se usmívá.) Především komunita, komunitní život bych viděl jako základní věc. Je tu samozřejmě mnoho dalších faktorů, ale na prvním místě, pokud nejste zapojený do komunity, jste naprosto osamělý. Potřebujete sem také přijít se základním vybavením vlastního modlitebního života, protože pokud jste se dosud nemodlili, tady nezačnete a zemřete. A počítat s islámem, být ochotný se o něm učit a poznávat ho. Budete se také setkávat hodně s lidmi, není to život trávený za zdmi kláštera, naopak, takže je potřeba být osobností otevřenou lidem. Také musíte být ochotný učit se jazyky, zde je potřeba mluvit francouzsky, anglicky a arabsky, což je těžký jazyk. A nebudete mít příliš mnoho pastorační práce, s tím byste měli počítat – to může být někdy stejně těžké, jako když je člověk přetížen návalem práce...

*Připravili P. Marek Adamczuk OMI
a Hana Koukalová* ■

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Proč musí církev hlásat evangelium celému světu?

Protože Kristus přikázal: „Jděte tedy, získejte za učedníky všechny národy, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha Svatého“ (Mt 28,19) Tento misionářský příkaz Pána má svůj pramen ve věčné lásce Boha, který poslal svého Syna a svého Ducha, protože „chce, aby se všichni lidé zachránili a došli k poznání pravdy“ (1 Tim 2,4).

Jakým způsobem je církev misionářská?

Církev vedená Duchem Svatým pokračuje během dějin v poslání samého Krista. Křesťané mají proto všem hlásat radostnou zvěst, kterou přinesl Kristus, tak, že půjdou jeho cestou, ochotni obětovat se až k mučednictví.

Srov. Kompendium Katechismu katolické církve, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří, 2006.

Pohni, abys den sváteční světil

Foto: Flickr, Marquette University

Snoubenec – podnikatel

Vzpomínám si na jednu zvláštní zkušenost. Tehdy jsem byl ještě jáhnem a působil jsem na faře u svatého Mikuláše ve Znojmě. Při přípravě snoubenců jsme mluvili i o tom, že se nemá v neděli zbytečně pracovat. Ženich se mírně a shoví-

vavě usmíval, jako kdyby naznačoval, že si o tom myslí své a že stejně bude dělat, co chce. Na to má ostatně každý právo, i když ne vždy mu to prospívá...

Při příštím setkání s těmito snoubenci se však ženich sám znovu vrátil k tematice nedělní práce a říká: „Já už nikdy

v neděli pracovat nebudu.“ Trochu jsem byl udiven. To bych zrovna od něho nečekal. Zeptal jsem se ho tedy, co ho k tomu dovedlo.

Vyprávěl, že jako drobní podnikatelé často pracují i v neděli. Tentokrát s tátou převáželi avíí jakési těžké bedny do nějaké továrny. Byla však neděle a hlavní vchod byl uzavřen. Proto jim řekli, že je třeba jet k zadnímu vchodu po polní cestě. Co se však nestalo? Asi padesát metrů od zadního vchodu do fabriky se jim urvala náprava u auta. Takže těžké bedny přenášeli ručně – nebyl tam totiž nikdo, kdo by jim v neděli pomohl, jednali pouze s hlídačem. Když nesli druhou bednu, tátovi ruplo v zádech a na několik dní byl vyřazen z jakékoliv činnosti. Všechny ostatní bedny pak musel přetahat chudák mladý snoubenec sám. Byl z toho pořádně zničený. Několik dní pak ještě zařizoval opravu rozbitého auta. Na nedělní práci dost citelně prodělali... To vše prožil právě v souvislosti s naší minulou deba- ▷

Foto: Flickr, ilustr

***Kdo v neděli
dělá, ten se nikdy
nedodělá.***

Foto: Flickr, Brother O'Mara

udělá zkušenost opačnou. Kdo si totiž neděle uchrání jako den klidu, kdo věnuje svůj čas Pánu Bohu a nejbližším, ten pocítí, že se mu to bohatě vrací v následujících všedních dnech. Vždyť díky Božímu požehnání se může všechno proměnit.

Svěcení neděle však většinou nepřijde samo. Musíme pro to něco udělat. A tak si můžeme častěji připomenout slova toho malého chlapce: Pohni, abys den sváteční světil!

P. Marek Dunda ■

Nadbytečná nedělní práce nemá totiž Boží požehnání.

Foto: Flickr, Penumbra

tou o nedělní práci a došlo mu, že něco na tom asi bude.

Pochopili jste vtip?

Na společenství manželů nám jeden z účastníků vyprávěl o tom, jak malý kluk nadšeně přiběhl ze školy a sděloval své dojmy z hodiny náboženství. „A o čem jste se v tom náboženství učili?“ Klučina ani na chvíli nezaváhal a říká: „Brali jsme třetí přikázání Desatera – Pohni, abys den sváteční světil!“

Možná ještě důležitá poznámka pro ty, kteří už Desatero trochu zapoměli: třetí přikázání jinak zní: „Pomni (to je pamatu), abys den sváteční světil.“ Kdo ho nezná, nejen že asi nepochopí pointu vtipu, ale pravděpodobně nebude ani správně nakládat se svým časem. Každé z přikázání Desatera totiž chrání nějakou pro nás důležitou hodnotu. V tom třetím jde o čas – čas pro odpočinek, čas pro rodinu i čas pro Pána Boha.

Už český název neděle napovídá, že se jedná o den, kdy se nedělá. Žijeme však v době, kdy se všechno relativizuje. Proto není divu, když mnozí neberou vážně, že neděle nemá být znesvěcována nadbytečnou prací. Znamé úsloví říká: Kdo v neděli dělá, ten se nikdy nedodělá (a jeden můj kamarád dodává: „Ten se z toho jednou po...“).

Zkus to! Něco na tom je...

Nadbytečná nedělní práce nemá totiž Boží požehnání. My lidé, zvláště ti mladší, jsme v pokušení v neděli strhnout, co jindy nestihneme. I když se to může nějakou dobu dařit, zpětně zjistíme, že ve skutečnosti jsme prodělali. Za těch pár roků, co jsem knězem, bych mohl jmenovat celou řadu bolestných případů, kdy tato zkušenost s přehnanou nedělní prací přinesla své trpké a bolestné ovoce. Vždy je mi líto těch, kteří na nedělní práci doplácí a nejraději bych každého poprosil, ať

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Jak se svěťí neděle a které činnosti jsou dovoleny?

Křesťané svěťí neděle a jiné zasvěcené svátky účastí na eucharistické oběti Pána (tj. na mši svaté) a zdržením se těch činností, které jsou na překážku bohopoctě a radosti vlastní dnu Páně, nebo nezbytnému duševnímu a tělesnému zotavení. Dovoleny jsou činnosti spojené s rodinnými potřebami nebo služby velmi užitečné pro společenství, pokud nevytvářejí návyky, které by ohrožovaly svěcení neděle, rodinný život a zdraví.

Proč je důležité, aby neděle byla v občanské společnosti uznávána jako sváteční den?

Je to důležité proto, aby všichni měli skutečnou možnost dostatečně užívat odpočinku a volného času, který jim umožní pěstovat náboženský, rodinný, kulturní a společenský život; je také důležité mít vhodnou dobu k rozjímání, zamyšlení, mlčení a studiu; čas věnovaný dobrým skutkům, zvláště ve prospěch nemocných a starých osob.

Srov. Kompendium Katechismu katolické církve, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří, 2006.

Foto: Flickr, Jim B L

Jeníček

Radosté očekávání

Má mladší sestra čekala dvojčátka. V naší rodině ani v rodině jejího manžela se dvojčata nevyskytují, byli jsme všichni velmi překvapeni. O to víc jsme se těšili, zvláště moji dva malí synové. Denně jsme se za jejich „kmotříčku s miminky“ modlili. Sestra už má doma též dvě holčičky, bylo jasné, že věc nebude jednoduchá, ale s pomocí Boží se dá zvládnout vše....

Komplikace

Sestřino těhotenství probíhalo výborně, proto nás jako blesk zasáhla zpráva o její hospitalizaci. Do termínu porodu zbývaly téměř dva měsíce, usilovně jsme se tedy modlili a prosili o modlitbu i další.

Zdalo se, že vše se upravuje, ale chlapeček s holčičkou chtěli přijít na svět bez ohledu na kalendář...

Porod proběhl bez komplikací, jevílo se, že vše je v pořádku. Samozřejmě oba drobečkové museli do inkubátoru

a na přístroje, tuto zkušenost už jsme však měli za sebou díky mému nejmladšímu synovi, který bez mateřského pochování strávil v inkubátoru celé první tři týdny života. Přesto jsme úplně klidní nebyli, prosila jsem všechny o vytrvalost v modlitbách a také jsme se bavily se sestrou o možnosti nouzového křtu v inkubátoru.

Nedělní ráno

Dvojčátka zdárně už druhý týden prospívala.... a pak události začaly nabírat

velmi rychlý spád. V neděli mi 7 minut před odchodem na mši svatou sestra telefonovala, že se synem to vypadá velice kriticky. Znovu jsme probraly možnost křtu a já jsem slíbila obětování mše svaté za malého synovce. Rychle jsem ještě o totéž poprosila manžela, syny a několik nejblížeších.

Během mše svaté jsem byla ve zvláštním polopřítomném rozpoložení, ale dvě věci mě zasáhly neobyčejně silně. Četlo se první čtení a tam mimo jiné ▷

Usilovně jsme se tedy modlili a prosili o modlitbu i další.

Foto: Flickr, Wiedmaier

Foto: Flickr, Bombardier

„Bože, Ty jsi můj Bůh, snažně Tě hledám... Vždyť Tvá milost je lepší než život...“

Žalm 63

o dovolení, zda Jeníčkovi smím zazpívat žalm. Kněz procházel žalmy z pohřebních obřadů – a pak mi sám vybral žalm. Byl to opět žalm 63: „Bože, Ty jsi můj Bůh, snažně Tě hledám, má duše po Tobě žíznila, prahne po Tobě mé tělo jak vyprahlá, žíznivá, bezvodá země. Tak toužím Tě spatřit ve svatyni, abych viděl Tvou moc a slávu. Vždyť Tvá milost je lepší než život, mé rty Tě budou chválit.“

Nikdo z rodiny si nezoufá. Při každé mši svaté na Jeníčka i mé dvě dcerušky myslím – při modlitbě nad dary. Náš Pán ví, co je pro nás dobré...

Marta (zkráceno) ■

zaznělo: „Budou nad ním naříkat, jak se naříká nad smrtí jednoho syna...“ (Zach 12,10–11) Poté se zpíval žalm 63, který o větších svátcích bývá součástí ranních chval při modlitbě breviáře. A v žalmu upoutal mou pozornost verš: „...vždyť Tvá milost je lepší než život...“ Začala jsem o tom rozjímat a podařilo se mi s obsahem ztotožnit a uklidnit se – já sama mám u Pána dvě holčičky...

Pohřeb – slzy i naděje

Následujícího dne během dopoledne synovec Jeníček zemřel. Díky Bohu se sestře a švagrovi podařilo jej pokřtít. Ve středu se konal pohřeb. Bylo překvapivé, že v mém zaměstnání i v zaměstnání mé druhé sestry se lidé podívovali, proč nám

Náš Pán ví, co je pro nás dobré...

stojí za to jet na pohřeb tak malému dítěti.

Po příjezdu do mé rodné obce jsme se s manželem i syny šli za maličkým rozloučit v modlitbě do kostela. Bylo tam krásně a nad maličkou bílou rakví jsem v slzách myslela na děťátko, které se za nás bude u Pána přimlouvát.

Nejen s Jeníčkem jsme nadále spojeni...

Bývá zvykem, že na křtinách neteri zpívám nějakou skladbu. Pohřeb synovečka byl tichý, proto jsem sestru prosila

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus?

Jsou rodinné svazky absolutním dobrem?

I když jsou rodinné svazky důležité, přesto nejsou absolutní, protože prvním povoláním křesťana je následovat Krista a milovat ho: „Kdo miluje otce nebo matku víc nežli mne, není mne hoden.“ (Mt 10,37) Rodiče mají s radostí podporovat své děti, aby následovaly Ježíše v každém životním stavu, i v zasvěceném životě nebo v kněžské službě.

Srov. Kompendium Katechismu katolické církve, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří, 2006.

Řád kazatelů – dominikáni

Toužíš po životě, který bys mohl prožít ve službě Bohu a Církvi?

Vidíš potřebu hlásání evangelia?

Je pro tebe pravda základní hodnotou?

Hledáš společenství bratří, zasvěcených společné modlitbě, studiu a kázání Božího slova?

Jsmo řeholní řád bratří kazatelů – dominikáni. Příklad nás navštívit a uvidíš, zdali to je cesta pro tebe.

Kontakt pro zájemce o řád:

P. Mikuláš Buzický OP, Klášter dominikánů, Slovenská 14, 779 00 Olomouc, e-mail: mikulas@op.cz

Foto: archiv OP

Tři rádci

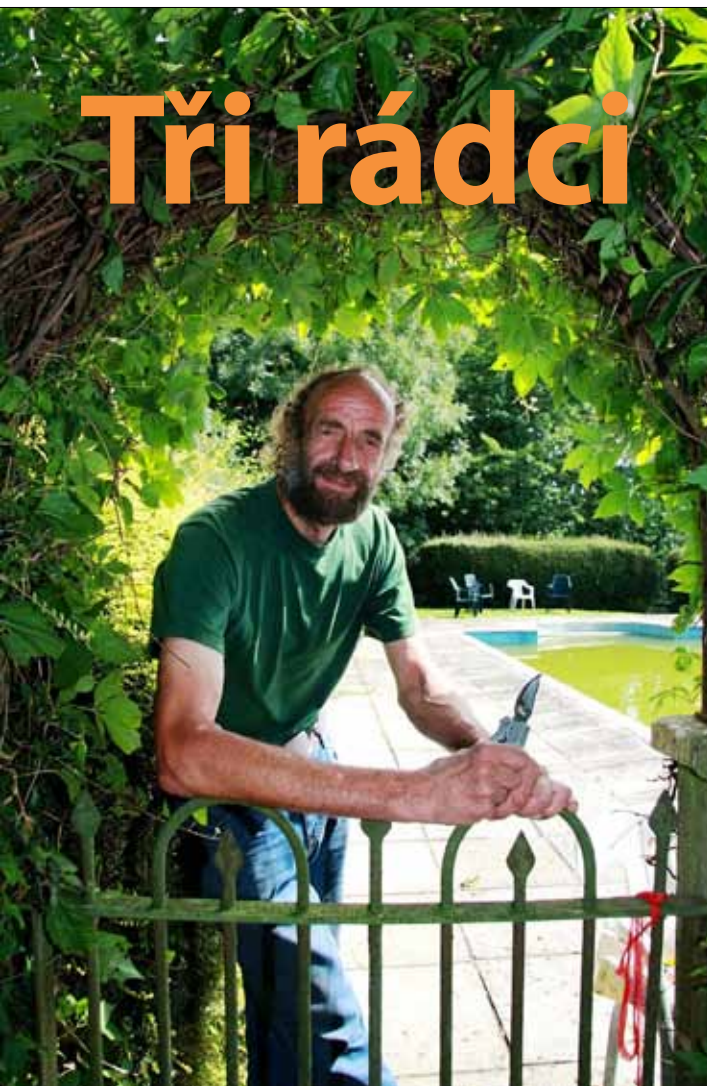

Foto: Flickr, Jeffhubbard

Svatý P. Pio řekl: „Bůh křesťanů je Bohem proměňování. Vhodíte do Jeho klína svou bolest a On ji vymění za pokoj. Vhodíte tam zoufalství a vidíte, jak místo něho vzchází naděje.“

V jedné daleké zemi žil moudrý král, který příliš nevěřil šlechticům, a tak si vybíral své rádce mezi prostými lidmi. Dal po celý život na jejich rady a žil šťastným životem.

Jednou se mu však stalo neštěstí, kde byla každá rada drahá: zemřel mu jediný syn, který se měl stát jeho nástupcem. Král pak chodil celé dny jako tělo bez duše, až se nakonec přece jen odhodlal, že i tentokrát se zeptá svých oblíbených rádců: „Milí přátelé, jistě víte, co se v královském paláci stalo. Nejsem už tím, kým

kus chybí, tak se to přece musí zadržet! A stejně tomu bude i s duší... tam, kde kus chybí, je třeba to něčím vyplnit – ať tedy Jeho Veličenstvo pořádá zábavy, jezdí na lov, přijímá vyslance ze zámoří a stará se o dvorní dámy – a všechno bude zase v pořádku.“

To krále příliš nepovzbudilo, a tak se obrátil na krejčího. Ten řekl: „Jasnosti, já bych udělal pravý opak. Totiž tak to také dělám vždycky: přece když je v šatech díra, tak se musí zašít, dát oba konce k sobě a stáhnout to! S Vaší královskou duší to bude jistě podobné – musíte se chovat tak, jako by se nic nestalo, jako by vám nikdy nic nechybělo – a ne všude ukazovat, co máte kde děravého! Když to vydržíte, každý si pak bude říkat, jaký jste šťastný člověk, a nakonec tomu uvěříte i vy sám.“

Král byl však ještě mrzutější. Byl to upřímný člověk, a kdyby musel něco předstírat, to by ho zarmoutilo ještě víc.

„V tom záleží velká revoluce křesťanství: změnit bol v ovoce utrpení...“

svatý Jan Maria Vianney

Foto: Flickr, Orange Steeler

jsem býval dřív, chybí mi kus duše a nevím, co si mám počít. Zkuste mi prosím něco poradit! Vždycky jsem si vašich rad vážil a tomu, kdo mi opravdu poradí, jsem ochoten odkázat svůj trůn.“

První se přihlásil zedník: „Ctěný králi, já bych udělal to, co dělám vždycky. Když vidím dům a někde ho

Foto: Flickr, Mars Hill Church Seattle

S poslední nadějí, že se něco dozví, se tedy obrátil na zahradníka. Ten ale mlčel a nic neříkal. Pokynul mu tedy, ať také něco řekne. Konečně zahradník začal: „Milý králi, já toho moc neumím. Stejně jako mí přátelé bych musel dělat to, co dělám vždycky. Co bych tedy udělal? Nechal bych to zarůst! Já jsem na zahradě jenom od toho, abych okopával a zaléval – ale jak pěkně mi to vyrostlo, v to mohu jenom doufat, to už je vůle Boží. Proto bych ti radil, můj králi, abys neztrácel naději a v důvěře čekal, třeba i tobě má vyrůst v duši něco krásného.“

Dál už toho o králi mnoho nevíme. Snad jenom to, že v té zemi pak po mnoho let vládli zahradníci. Byla to šťastná doba a země tenkrát vzkvétala.

pohádka neznámého autora ■

Foto: Flickr, Nathan Eal Photography, Smael Kreutz / nasaimages.org / Kolář, MS!

Obnovovat srdce i mysl

A nepřizpůsobujete se tomuto věku, nýbrž proměňujete se obnovou své mysli, abyste mohli rozpoznat, co je vůle Boží, co je dobré, Bohu milé a dokonalé. (Řím 12,2)

Duchovní obnova? Je vůbec potřeba?

Uvaž sám! Život není jen o radostech, výkonech, ale také o únavě. Když přijde tělesná a duševní únava, tak se těšíme na víkend, když je ale daleko, tak natáhneme své kosti na válendu a zpravidla ve spánku, když jsou všechny činnosti těla utlumeny, čerpáme nové síly. Ale život člověka se neodehrává jen v rovině tělesné a duševní. Existuje ještě rovina duchovní...

Když se duše unaví...

Když se naše duše unaví – a to se projevuje například ubývajícím zájmem

o Boha, modlitbu, ustupující radostí, nechutí ke skutkům bliženské lásky... –, také potřebuje odpočinek. Říkáme mu duchovní obnova.

Příčiny únavy duše jsou spěch, nedostatek času a množství informací, které zpracováváme, a to nejen ze studia, ale také ze sdělovacích prostředků – z televize, novin, časopisů, internetu. Začneme se topit v množství práce, cizího myšlení a ovlivňování.

Velmi se doporučuje měsíční obnova zaměřená na nějakou část našeho života.

Komunikovat s Bohem

Duše žije ze setkání s Bohem, ze slyšení jeho hlasu. Ale jak může duše tento Boží hlas slyšet, když stále slyší hlasy ze světa? Co z nás bude, když nebudeme komunikovat s Bohem?

Odpočinek a osvěžení nalezne naše duše v Bohu. Je tedy třeba, abychom se čas od času usebrali, zamysleli se nad svým vztahem k Bohu a povzbudili se k novému nadšení pro Něho. Abychom obnovili opotřebované síly a dovolili Duchu Svatému, aby naší duši vlil nové nadšení a potřebné milosti.

Prvky obnovy

K tomu, aby si člověk odpočinul, potřebuje klid. Ani naše duše se bez něho neobejde, pokud se má zklidnit a obnovit svou schopnost naslouchat Bohu. Čím víc Mu dokáže naslouchat, tím větší užitek může získat.

Promluva – lidské slovo – je důležité, pokud nás povzbudí k naslouchání a rozjímání.

Rozjímání vede k poznání Boží cesty a slouží ke zkoumání toho, jak na této cestě žijeme. Nezbytné k nápravě člověka je **zpytování svědomí**, které je hlubokým pohledem do duše. Když chceme něco napravovat, musíme také vědět co. Chceme-li jít výš, musíme poznat jak, kdy, čím... a také naše síly. Zpytování svědomí vrcholí ve **svátost smíření**, která očišťuje duši a vlévá jí novou sílu.

Prosbá o vytrvalost a sílu v plnění předsevzetí tvoří závěr a naplnění obnovy. Takto vykonaná obnova je mocným nástrojem duchovního pokroku.

Jak často konat duchovní obnovu

Tak jako umývání patří k denním činnostem a základům zdravé hygieny, jako spánek a odpočinek slouží k načerpání nových sil, podobně i obnova ducha je každodenní starostí. Denně se uskutečňuje večerním zpytováním svědomí, ve kterém nejen hodnotíme uplynulý čas a odkládáme špatné jednání, ale také si dáváme předsevzetí co dělat, abychom následující den žili správně. Velmi se doporučuje měsíční obnova, která je zaměřena na nějakou část našeho života. Pro zdravý duchovní růst jsou nezbytná duchovní cvičení, která se konají jednou za rok a jsou vícedenní.

Ze života: neviděl sám sebe

V jedné farnosti chodil do kostela člověk, který byl nápadně jiný. Měl špinavý obličej, krk, ruce, působil odpudivě. I když se mu snažili lidé z farnosti pomoci, on to nepřijal. Co bylo příčinou jeho špíny?

Foto: flickr.eLgallio

Nevíte snad, že ti, kteří běží na závodní dráze, běží sice všichni, ale jen jeden dostane cenu? Běžte tak, abyste ji získali! Každý závodník se podrobuje všestranné kázni. Oni to podstupují pro pomíjitelný věnec, my však pro věnec nepomíjitelný.

1 Kor 9,24–25

Neměl doma zrcadlo a nechtěl si je pořídit, proto neviděl sám sebe, svůj skutečný stav. Také nepřijal pomoc od druhých.

Často jsme zváni, abychom se dívali do zpovědního zrcadla, do Písma svatého, abychom mohli porovnávat, jak má náš život podle Boží vůle vypadat.

P. Josef Havelka ■

Prameny: Opletal, František. *Stručná asketika*. Litoměřice, 1978.

Pro zdravý duchovní růst jsou nezbytná duchovní cvičení, která se konají jednou za rok a jsou vícedenní.

Foto: Vojtěch Novák

Foto: Flickr, miss pupik

*...vím, že za ním
opravdu můžu
přijít s čímkoliv.
Ať už mám problém
duchovní, duševní,
ve vztazích
k ostatním...*

koliv mám nějaký problém, můžu za ním zajet a on mi pomůže už jenom tím, že se za mě bude modlit.

V dnešní společnosti je trend chodit k psychologovi. Uznávám, já sama jsem o tom několikrát uvažovala. Ale pak jsem si uvědomila, že vlastně takového svého psychologa mám v osobě kněze. A mám mnohem víc. Psychologové pomáhají lidem jen v rovině duševní, kněz i v rovině duchovní. Zná mě teď už vcelku dobře a já vím, že za ním opravdu můžu

Rada nad zlato aneb Stálý zpovědník je lepší než psycholog

Když jsem jako malá třeťačka měla jít k prvnímu svatému přijímání, odcházela i první svatá zpověď. Měla jsem z toho strach, protože jsem nevěděla, jak to chodí. A navíc... každý (i malé dítě) má problém ukázat někomu své slabé stránky. Tenkrát zpověď dopadla dobře a začala jsem tak nějak pravidelně chodit ke svátosti smíření.

Když k nám přišel nový kněz, všichni jsme ho milovali. A všichni jsme k němu rádi chodili ke zpovědi. A víte proč? Když jsme přišli, řekli jsme svoje hříchy, on nám dal rozhrěšení a po minutě jsme odcházeli ze zpovědnice. Ale po čase jsem zjistila, že tohle není to pravé ořechové, co bych potřebovala. Uvědomila jsem si, že občas potřebuju slyšet nějakou radu, nějaké povzbuzení. Tak jsem chodila při různých příležitostech ke svátosti smíření skoro vždy k jinému knězi. A když náhodou jsem u někoho byla víckrát a zdál se mi dobrý, tak jsem si říkala, že to by mohl

být můj zpovědník. Někde jsem totiž četla, že je dobré mít stálého zpovědníka (lépe řečeno duchovního vůdce, a nemusí to být jen kněz, protože duchovní vedení – doprovázení nemusí být nutně součástí svátosti smíření, i když často bývá...).

A pak jsem i s kamarádkou byla na setkání mládeže. Obě dvě jsme tam šly k jednomu knězi ke svaté zpovědi. On mi doporučil, abych si našla svého duchovního vůdce, jednoho člověka, ke kterému budu mít důvěru, kterému budu moci říct všechno.

Na střední škole jsem poznala jednoho kněze a hned jsem využila příležitosti a šla k němu ke svaté zpovědi. Bylo to úžasné. Hned potom se mi ulevilo. Nejkrásnější bylo, když jsem vyznala, jaké dělám hlouposti, a on mi řekl: „Pán Bůh zaplať. Tak to tady všechno nech. V čem tě můžu povzbudit, v čem ti můžu poradit?“ Bylo to perfektní. Protože ten kněz nebydlí daleko od mé školy, vím, že kdy-

přijít s čímkoliv. Ať už mám problém duchovní, duševní, ve vztazích k ostatním... opravdu s čímkoliv. Kdybych totiž kněze jako zpovědníky střídala, tak každý o mně ví jenom něco. A takto můžu přijít za zpovědníkem se slovy: „Víte, otče, jak jsem vám minule říkala, tak se stalo to, že...“

Pane, díky Ti za mého zpovědníka. Provázej ho, prosím, stále svým Svätým Duchem, aby mě dokázal dobře vést za Tebou. Dej mu sílu k vykonávání všech jeho povinností.

Otče, díky i vám.

Marteo (redakčně upraveno) ■

*„Kdo sám sobě
je duchovním
vůdcem, velkému
oslu se dal do
učení.“*

svatý Bernard

Chtěl bys některému knězi poděkovat za jeho těžkou službu? Svě díky, nebo i krátké svědectví můžeš napsat na internetové stránky na adrese <http://dekujiotce.cz>, kde nalezeš i modlitbu za kněze.

Stalo se to před lety na trati Brno - Havlíčkův Brod. Někde nad Tišnovem se odpojilo několik vagónů a stále větší rychlostí se řítily k Brnu. Byla proti nim vyslána lokomotiva, ale když se k nim přiblížila na určitou vzdálenost, najednou se zastavila a pak jakoby před nimi začala utíkat. Když s těmi vagóny vyrovnala rychlost, začala zpomalovat, až se jí podařilo vagóny zbrzdit a zastavit. Všechno se obešlo bez jakékoliv škody nebo ohrožení lidských životů.

Podobně jako ten moudrý strojuvůdce bychom měli řešit svoje problémy i my. Někdy jednáme jako lokomotiva, která chce zastavit vagóny hrubou protisilou. Samozřejmě, že by je taky zastavila, ale skončilo by to katastrofou a místo toho, aby se jednomu neštěstí zabránilo, došlo by k dalšímu, ještě většímu.

Učme se nejdříve ustoupit, pak se vydat s druhým jeho směrem a sjednotíme se s ním. Nejen že ho uchráníme před zlem v něm samém, ale ve vzájemné dohodě dosáhneme ještě mnohem víc.

Mons. Jiří Mikulášek (Stříbrné vteřiny. Cesta, 2002.) ■

Fixy

Učme se
nejdříve
ustoupit,
pak se vydat
s druhým jeho
směrem...

**Někdy
jednáme
jako lokomotiva,
která chce zastavit
vagóny hrubou
protisilou.**

Maminka vypravovala děti do školy a do školky. Při kontrole tašky zjistila, že nejstaršímu synovi – prvňákovi, chybí fixy. Začali je všichni usilovně hledat, ale marně. Dva mladší chlapce to už přestalo bavit, udělali si vlaštovku, házeli ji po bytě a běhali za ní.

Najednou vlaštovka přistála vysoko na skříní. „Mami, podej nám ji.“ Maminka chtěla nejprve říct: „Tak už dost, už musíme jít.“ Ale vzpomněla si na Ježíšova slova: „Cokoliv jste udělali pro jednoho z těchto mých nejposlednějších bratří, pro mě jste udělali,“ (Mt 25,40) a přistavila si židli ke skříní, aby natáhla ruku po vlaštovce. Ale to první, co nahmatala, byly fixy.

„Mami, ta vlaštovka nám je ukázala,“ volali kluci.

Maminka se usmála a řekla: „Ne vlaštovka. Někdo jiný!“

Mons. Jiří Mikulášek (Stříbrné vteřiny. Cesta, 2002 – redakčně upraveno) ■

Foto: Flickr, © Mazur/catholicchurch.org.uk

Zatímco si tak často malomyslně stěžujeme na to, že je nás ve farnostech málo, že lidé v naší zemi ztrácejí zájem o duchovní hodnoty a že je to všechno hrozné, papež Benedikt XVI. nás před časem při návštěvě v naší zemi povzbudil k odvážnému a nadšenému svědectví. Víra, je-li živá, musí být hlášána. Svědectví víře je důležitý ze způsobů jak víru prožívat. Způsob, který jako věřící velmi dlužíme tomuto světu.

Kdo je to svědek: informace a transformace

Svědek, jak tento pojem běžně chápeme, je ten, kdo něco viděl nebo slyšel a informuje o tom. Každý z nás během dne prožije mnoho událostí, o kterých pak může večer doma podat zprávu. Od svědků (například u soudu) se také vyžaduje

zejména to, aby byli pravdiví a nestranní – aby pravdivě informovali o tom, co viděli a zažili. Nepředpokládá se příliš, že by to prožité nějak radikálně změnilo jejich život. I když je pravda, že vše, co prožijeme, nás do určité míry poznamenává. Svědek Ježíšův ale není nestranný pozorovatel, který suchopárně hovoří o událostech, které se staly před dvěma tisíci lety. Ježíš je živý. Stále vstupuje do lidských životů, aby je proměnil – transformoval. Ježíšův svědek je ten, kdo zažil toto proměňující setkání s živým Pánem a vydává svědectví o jeho účinné moci.

Budete mými svědky

Právě takovými svědky se mají stát apoštolové. Z četby Skutků apoštolských vyplývá, že oni byli při seslání Ducha Svatého zcela proměněni a disponování právě k vydávání svědectví. Právě proto je také Ježíš shromáždil a k tomu je poslal, když jim po svém vzkříšení říká: „Tak je psáno: Kristus bude trpět a třetího dne vstane z mrtvých; v jeho jménu se bude zvěstovat pokání na odpuštění hříchů všem národům, počínajíc Jeruzalémem. Vy jste

Ježíšův svědek je ten, kdo zažil proměňující setkání s živým Pánem a vydává svědectví o jeho účinné moci.

toho svědky. Hle, sesílám na vás, co slíbil můj Otec; zůstaňte ve městě, dokud nebudete vyzbrojeni mocí z výsosti.“ (Lk 24,46–48) A nebo na jiném místě: „Dostanete sílu Ducha Svatého, který na vás sestoupí, a budete mi svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku, Samařsku a až na sám konec země.“ (Sk 1,8) V obou těchto lukášovských textech – a to je důležité, je svědectví vnímáno také jako činnost vyplývající z obdarování Duchem Svatým. To potvrzuje i evangelista Jan:

*...byli odmítáni,
pronásledováni
a vražděni. To je
úděl, na který Ježíš
připravuje ty, kteří
se rozhodnou být
jeho svědky.*

Umučení svatého Jiří, gotická freska v klermontské katedrále, Francie

Foto: Flickr, © Mazur/catholicchurch.org.uk

„Až přijde Přímluvce, kterého vám pošlu od Otce, Duch pravdy, jenž od Otce vychází, ten o mně vydá **svědectví**. Také vy vydávejte **svědectví**, neboť jste se mnou od začátku.“ (Jan 15,26) Křesťanské svědectví je tedy božsko-lidská aktivita. Koná ji člověk inspirovaný k tomu Duchem Svatým.

*Ježíš je živý.
Stále vstupuje
do lidských životů,
aby je proměnil –
transformoval.*

„Žije!“ – svědčí Jan i Petr

Z kázání apoštola Petra vyplývá jeho jasné přesvědčení o přijatém poslání být svědkem Kristova vzkříšení: „Bůh Ježíše vzkřísil a my všichni to můžeme dosvědčit.“ (Sk 2,32) „My jsme svědkové všeho, co Ježíš činil v zemi judské i v Jeruzalémě ... Bůh jej třetího dne vzkřísil a dal mu zjevit se svědkům, které k tomu napřed vyvolil, totiž nám, kteří jsme s ním jedli a pili po jeho zmrtvýchvstání.“ (Sk 12,39–43)

Svědectví na plný úvazek

Svědectví, které vydávají o vzkříšení, zasahuje celý život apoštolů. Jsou jím tak proniknuti, že se dokonce radují, když pro své svědectví musejí snášet nejrůznější obtíže – pronásledování, bití, vězení, nebezpečí na cestách a podobné věci. Toto je další důležitá vlastnost svědka Kristova vzkříšení, kterým každý křesťan má být – nejde být svědkem na půl úvazku, ale svědectví zasahuje celý život. ▶

Foto: Res Claritatis, Anton Frič

„Jedině Kristus může být naší spolehlivou nadějí. To je zvěst, kterou my křesťané jsme povoláni každodenně hlásat a dosvědčovat. Hlásejte ji, milí kněží, tím, že zůstanete niterně sjednoceni s Ježíšem a budete konat s nadšením svou službu, s jistotou, že nebude mít nedostatek ten, kdo mu důvěřuje. Budte Kristovými svědky vy, milí řeholníci a řeholnice, když budete radostně a důsledně uskutečňovat evangelijní rady, a tím budete ukazovat, jaká je naše skutečná vlast: nebe. A vy, milí laici, mladí i dospělí, vy, milé rodiny, opřete o víru v Krista své rodinné, pracovní a školní plány, jakož i aktivity v každé oblasti společnosti. Ježíš nikdy své přátele neopustí. Ujišťuje o své pomoci, protože nic nelze konat bez něho, zároveň však vyžaduje, aby se každý osobně nasadil a šířil jeho univerzální poselství lásky a pokoje.“

Benedikt XVI. v Brně 27. 9. 2009

Foto: Flickr, TopTechWriter/US

Studenti ve Washingtonu protestují proti potratům

Martyrium

Slovo martyrium pochází z řečtiny a my ho v dnešní době používáme v životě v okamžiku, kdy prožijeme něco strastiplného a bolavého. Martyriem dnes lidé nazvou den strávený v nemocnici při vyšetřeních nebo den na úřadech, kde vás posílají ode dveří ke dveřím. Martyriem může být také nával práce například při uzávěrkách na konci roku nebo déle trvající stres způsobený nejrůznějšími faktory. V Novém zákoně toto slovo – *martyrium* – je výrazem označujícím křesťanské svědectví a *martyros* je svědek. Všude, kde jsem doposud citoval z Nového zákona, jsou na místě českých slov svědek/svědectví právě tato řecká slova. Nový zákon dává ale těmto slovům ještě mnohem radikálnější význam.

Zabiti pro svědectví, které vydali

Prorocká kniha Zjevení svatého Jana hovoří ve dvanácté kapitole o nebeském chvalozpěvu těch, kteří nemilovali svůj život tak, že by se zalekli smrti, ale zvířili nad ďáblem pro krev Beránkovu a pro slovo svého svědectví (Zj 12,11). Podobně v šesté kapitole se objevuje vidění těch, kteří byli zabiti pro slovo Boží a pro svědectví, které vydali (Zj 6,9). Ježíš Kristus je v knize Zjevení představen jako svědek věrný (Zj 1,5). Přišel vydat svědectví pravdě. Pro toto svědectví byl vládcem tohoto světa vyvržen ze světa na kříž a jeho svědectví i jeho svědkové po celý čas trvání Církve byli odmítáni, pronásledováni a vražděni. To je úděl, na který Ježíš připravuje ty, kteří se rozhodnou být jeho autentickými a věr-

nými svědky. Právě tento význam – věrnost Ježíši až k prolití krve – dává slovu *martyros* poslední kniha Bible a takto byli už od prvních dob Církve označováni ti, kteří se stali mučedníky – tzn. položili pro víru život.

Mučednictví je vrcholná forma křesťanského svědectví. Jistě k němu nejsou

Strážce odkazu v koutě fňuká nad časy zašlé slávy.

Foto: archiv MSJ

povolání všichni, ale ve světě, který není křesťanský, musí každý věřící počítat s obětí a těžkostmi, rozhodne-li se následovat Ježíše naprosto bez kompromisů.

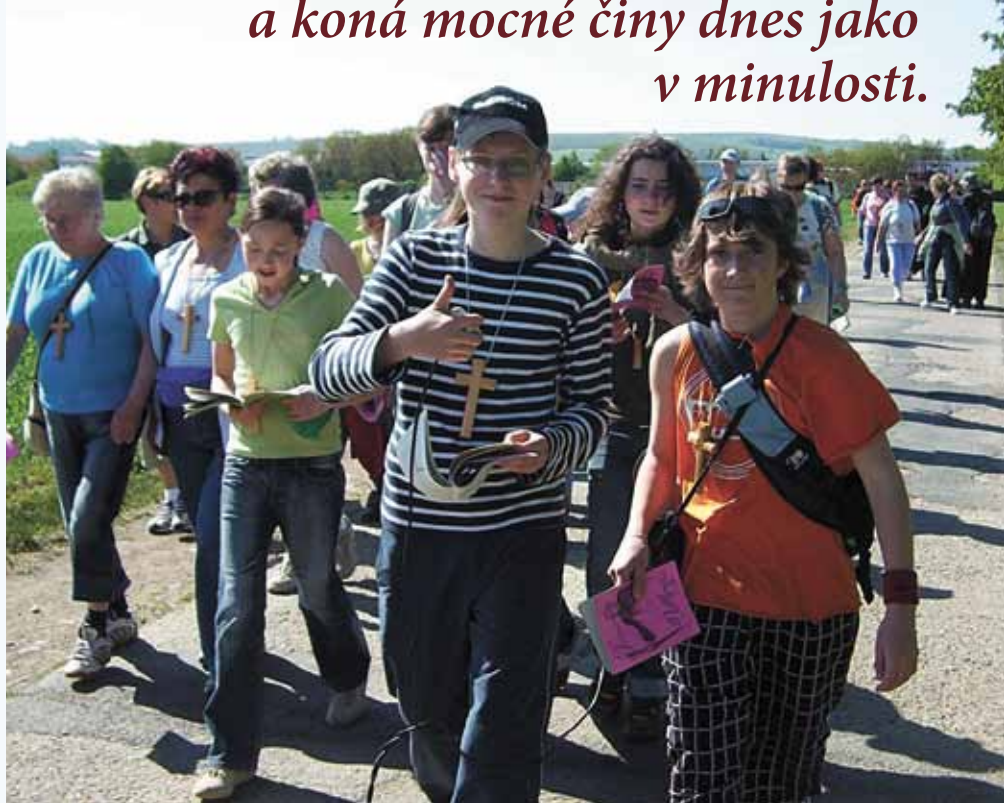
Je řada na nás!

Dějiny Církve jsou naplněny životy těch, kteří se pro druhé stali svědky moci, která vychází z Kristova vzkříšení a obnovuje od základů život člověka. Každý z nás jsme se v životě také s nějakými takovými lidmi setkali. Nemohu nezapomenout ve svém životě na příklady kněží, kteří mě vedli a utvářeli moje kněžství, na nemocné a staré lidi vyzkoušené životem, kteří si i ve strádání minulých let zachovali víru – stále žijí mezi námi. Právě oni jsou těmi, kteří stojí u základů naší víry a ve víře nás nadále povzbuzují. Víra je osobní vztah a rodí se v srdci člověka na základě lidského vztahu k tomu, kdo mi o své víře svědčí. V této souvislosti bych vám chtěl nabídnout k četbě strhující jedenáctou a dvanáctou kapitolu listu Židům. V jedenácté je vyjmenován celý zástup svědků víry a dvanáctá začíná slovy: „**Proto i my obklopeni takovým zástupem svědků, odhodme všechnu přítěž i hřích, který se na nás tak snadno přichytí, a vytrvejme v běhu, jak je nám uloženo, s pohledem upřeným na Ježíše, který vede naši víru od začátku až do konce.**“

Ano, teď je řada na nás!

P. Jindřich Čoupek ■

Svědék si je vědom, že Ježíš žije a koná mocné činy dnes jako v minulosti.

Pochod na podporu pronásledovaných iráckých křesťanů

Foto: Flickr, the bereted charnois

Svědčit životem, *ale i slovem!*

Máme svědčit o Ježíši Kristu svým životem, a nebo svými slovy? Odpověď zní: nutné je obojí!

Papež Pavel VI. to shrnul slovy: „Radostná zvěst, hlásaná vlastním životem, musí být tedy, dříve či později, hlásána přímo slovem života. Nelze mluvit o skutečné evangelizaci, jestli se při ní nehlásá i jméno, učení, život, zaslíbení, království a tajemství Ježíše z Nazareta, Božího Syna.“

Jak být svědkem vzkříšení?

Při loňských modlitbách za jednotu křesťanů mě zaujala tato modlitba: „Učiň z nás nejen pouhé strážce odkazu, ale živá znamení tvého přicházejícího království.“

Strážce odkazu v koutě fňuká nad časy zašlé slávy. Svědek si je vědom, že Ježíš žije

a koná mocné činy dnes jako v minulosti. Již zmíněné modlitby za jednotu poskytly letos také několik nasměrování jak být svědkem a jak obnovit svědectví.

Svědčit oslavou života

Hovoří se například o svědectví skrze oslavu života. Jako křesťané oslavujeme nový život darovaný nám ve křtu Ježíšem, když přijímáme a chráníme život ve všech jeho podobách od početí až do smrti. Rodiče oslavují život vždy, když velkodušně přijmou počaté dítě. Vychovatelé oslavují život, když druhé vedou k životu plnějšimu a krásnějšimu a odstraňují vše, co život jakkoli pošpiňuje. Oslavujeme život pokaždé, když s láskou pečujeme o staré a nemocné a doprovázíme je až do konce života. Toto je svědectví o vzkříšení skrze přijetí utrpení.

Svědectví skrze společenství

Můžeme být svědky skrze sdílení příběhu, společenství a pohostinnost. Všichni jsme součástí jednoho příběhu Boží lásky, která nám byla zjevena v Ježíši Kristu. To můžeme poznat, pokud svoji víru prožíváme a sdílíme ve společenství. Ve společenství se také můžeme naučit o víře beze strachu hovořit.

První křesťané se scházivali po domech. Učili se tak vzájemnosti, sounáležitosti a pohostinnosti. My zatím však velice málo prožíváme víru v malých společenstvích modlitby, četby Písma a obyčejného lidského sdílení. Žijeme v uspěchané době. Děláme mnoho věcí, mnoho realit. V jedné písni můj kamarád zpívá: „...jsou jen chvíle setkání a mimo ně nic není.“ Mluví se tu tedy o lidském setkání jako o první a základní realitě. ▷

Svědectví života je důležité, ale je také třeba, abychom mluvili o Ježíši Kristu...

Jsmo-li s lidmi, poznáváme jejich radosti, naděje, smutky a úzkosti a můžeme jim dodat naději svědectvím o Naději, kterou máme v živém Bohu.

Sine qua non

Všechny tyto způsoby mají jednu podmínku „sine qua non“ (česky: bez které ne), bez které to nepůjde. Tou podmínkou je živý vztah k Ježíši Kristu jako k Pánu a Spasiteli. Mnohdy bohužel prožíváme svoji víru spíš jako nějaký folklór či koníček. Zvykli jsme si na své ranní a večerní „modlitbičky“, zvykli jsme si na mši svatou, samozřejmě ve svém kostele. Jsme pěkně za zavřenými dveřmi a pomalu vymíráme.

(Pozn. redakce: To platí o Evropě. Na řadě kontinentů je naopak křesťanství nejrychleji se šířícím náboženstvím. Např. v Číně již počet křesťanů překročil sto milionů! Paradoxně je jich dnes víc než sedmdesát milionů členů čínské komunistické strany, která byla půl století protěžována. Křesťanství bylo naopak pronásledováno, přesto se lavinovitě šíří právě prostřednictvím malých společenství...)

Víra je však tisíckrát víc. Je to živý vztah k živé osobě Ježíše Krista, který mě miluje, chce se mnou sdílet svůj život a touží, abych já s ním sdílel vše ze života svého. S lidmi okolo nás tyto vztahy uskutečňujeme v rámci každodenního setkávání při nejrůznějších příležitostech. Vztah k Ježíši se uskutečňuje skrze modlitbu živenou Písmem svatým, do které vnáším celý svůj život, svá rozhodování, a skrze svátosti. Pak se obnoví i naše chrámové bohoslužby. Stanou se naši společnou oslavou přijaté víry a stanou se také mocným nástrojem našeho svědectví.

...mluvit také o hříchu, pokání, usmíření, o Božích darech, o naší naději, o zaslíbení věčného života.

To vše však stále nestačí...

Papež Pavel VI. ve svém listě – apoštolské exhortaci *Evangelii nuntiandi* o zvěstování evangelia z roku 1975 píše: „Toto vše ale ještě stále nestačí, poněvadž i to nejkrásnější svědectví nebude mít po dlouhou dobu žádnou účinnost, nebude-li osvětleno, odůvodněno a zvýrazněno jasným a nepochybným hlásáním. Radostná zvěst, hlásaná vlastním životem, musí být tedy, dříve či později, hlásána přímo slovem života. Nelze mluvit o skutečné evangelizaci, jestli se při ní nehlásá i jméno, učení, život, zaslíbení, království a tajemství Ježíše z Nazareta, Božího Syna.“

Svědectví života je důležité, ale je také třeba, abychom mluvili o Ježíši Kristu, který miluje každého člověka, který za každého člověka zemřel na kříži a vstal z mrtvých. Přitom budeme mluvit také o hříchu, pokání, usmíření, o Božích darech, o naší naději, o zaslíbení věčného života. Abychom o tomto všem mohli svědčit, musíme to nejprve sami na sobě prožít. Bude třeba, abychom byli milujícími, chápajícími, radostnými, důvěryhodnými lidmi, kteří nikoho nesoudí, jsou trpěliví a moudří. Zdá se, že se toho od nás žádá hodně, ale tím spíš je už třeba prostým způsobem začít.

P. Jindřich Čoupek ■

Foto: Flickr, Ed Yourdon

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus?

Jaké je povolání věřících laiků?

Vlastním povoláním věřících laiků je sloužit Božímu království tím, že prozařují a pořádají časné záležitosti podle Boha. Uskutečňují tak povolání ke svatosti a apoštolátu, jež se týká všech pokřtěných.

Jak se laici podílejí na Kristově prorockém úřadu?

Tak, že stále více ve víře přijímají Kristovo slovo a hlásají je světu svědectvím života a slovem, evangelizační činností a katechezí. Tato evangelizační činnost nabývá zvláštní účinnosti tím, že je prováděna v běžných světských podmínkách.

Srov. *Kompendium Katechismu katolické církve, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří, 2006.*

¹⁾ Výrazem laik se v církvi označuje ten, kdo nepřijal některý ze stupňů kněžského svěcení (jáhenského, kněžského, biskupského). Neznamená to, že jde o někoho, kdo „tomu nerozumí“. Význam je zcela jiný. Je to ten, kdo patří k Božím lidu (*laos* je řecky lid).

Foto: Ateliér Jiřího Hanzla, Mimoně

Chcete nás?

Vzpomínáte si ještě na článek o experimentu FATYMu a farností z Jižní Moravy „oživení farnosti s pomocí zvenčí“? Článek *Naše radost: adoptivní farnost Jeníkov v Milujte se!* 13/2010 str. 4 nn. (on-line na www.milujte.se) popisoval již jedenáct let trvající spolupráci farností na jihu Moravy s dříve zcela mrtvou farností Jeníkov v Severních Čechách. Nevíme kolik farností či společenství už inspiroval. Ve Stráži pod Ralskem by ale o takovou pomoc byl velký zájem. Pokud se najde někdo, kdo ji nabídne... Jde o misie v naší vlastní zemi. Zapojíte se?

Nedělní ráno

Je neděle krátce před půl jedenáctou dopoledne. V městečku, které má 4200 obyvatel, vládne ospalý víkendový ruch – lidé venčí pejsky, prochází se s dětmi, v některých panelákových oknech je možné zahlédnout snaživou uklízející hospodyňku.

V kostele dnes už obklopeném paneláky začne za pár minut nedělní mše svatá. Vcházíme dovnitř a ocitáme se úplně sami v krásně vymalovaném chrámu.

Ba ne, nejsme sami, úplně vpředu bratr Josef rozžihá svíce, mše svatá opravdu bude! Ale kde jsou lidé? No ano, Hanka přece říkala, že musí na pár dnů odjet, ale že by nepřišel vůbec nikdo?

Nedělní mše svatá ve Stráži pod Ralskem

Foto: Šimon Marušiak

Obrázek připomíná deprimující scénu futuristického filmu o zanikající Církvi.

Kostel v Dubnici

Foto: Gx Šimon Marušíak

Kaplička v Brništi před opravou a po ní

I to, co vypadá jako ztracené, má svou naději a může být Božím působením probuzeno.

oltáře, tak uvidíme, jestli nepřevýší množství Božího lidu v lavicích.

Ale ne, než se kněží a ministranti převléknou, vyšplhá se počet místních na číslo šest, což je už zcela v normě.

Tak to tady chodí...

Pokud vám tento obrázek připomíná deprimující scénu futuristického filmu o zanikající Církvi, patrně nežijete v severních Čechách. Tady je to scéna sice deprimující, ale naprosto skutečná, kterou v různých obměnách najdete v mnoha kostelích. To, co se obměňuje, je velikost kostela, která ovšem svou kapacitou vždy mnohokrát převyšuje počet návštěvníků bohoslužeb. Různý bývá také stav kostela – některé se ještě daří udržovat v poměrně dobrém stavu, ovšem mnohé jsou na tom beznadějně. Chybí prostředky i energie k jejich udržování, ostatně – pro koho vlastně?

Šťěstí v neštěstí

Farnost Stráž pod Ralskem, kterou jsme popsali, má zatím pořád ještě štěstí. Největší asi v tom, že obětavá paní Hanka sama jedna jediná se s neutuchající

energií stará o kostel a o všechno, co se farnosti týče. Je kostelní, účetní, kulturní referentkou, úřednicí a zprostředkovatelkou s farním úřadem, zahradnicí, koordinátorkou oprav a ještě mnohým jiným pod vznešeně zastřešeným pojmem pastorační asistentka. Už dlouhá léta odolává pasivnímu odporu lidí kolem a je živoucím dokladem, že Bůh působí i tady, neboť bez posily, kterou od Něj přijímá, by to rozhodně nemohla vydržet. Právě její zásluhou spolu s dlouholetou prací pana faráře je kostel zevnitř krásně opraven a vymalován. Ovšem trochu větší zájem místních probouzí pouze sporadicky, třeba při půlnoční mši svatě či při některých koncertech, které se v kostele pořádají.

Dalším štěstím této farnosti je pan farář, který sem dojíždí z 10 kilometrů vzdálené mimošské farnosti a který kromě nedělní mše svaté je ochoten přijíždět i každou středu a první pátek v měsíci. Když uvážíme, že Boží lid je na bohoslužbách ve všední dny často zastoupen pouze paní Hankou a málokdy převýší počet tří lidí, je opravdu potřeba panu faráři vyjádřit díky za jeho vytrvalou obětavost.

Misijních působišť můžeme nabídnout několik

Podobných farností jako Stráž pod Ralskem patří k „domovské“ mimošské farnosti několik. Kuřívody a Brniště jsou si podobné počtem stálých pravidelných účastníků na nedělní mši svaté, který dosahuje čísla 3 (!) a také jejich důchodcovským věkem.

Malebný kostelíček v Novinách pod Ralskem, který sám pan farář před léty opravoval jako první z mnoha dalších, byl po několik let pravidelně navštěvován jedním jediným věřícím, který zároveň o kostel obětavě pečoval.

Cena jedné lidské duše

Ani v této situaci otec Václav nepřestal sloužit nedělní bohoslužby a zdá se, že tato vytrvalost přinesla užitek. K panu Standovi přibyla další místní paní, která nejenom do kostela teď pravidelně chodí, ale také se mu aktivně snaží pomoci. Někomu se může zdát, že jedna duše je strašně málo, ovšem pro ty, kdo se za farnosti na hranici přežití modlí, je to povzbuzení, že Pán Bůh modlitby slyší a že má význam prosit i dál. Že i to, co vypadá jako ztracené, má svou naději a může být Božím působením probuzeno. Vždyť matematika tuto naději jenom potvrzuje: jedna duše tady znamená rozmnožení věřících o 100 procent, to přece už tak málo není, ne? A co teprve cena jedné duše pro věčnost? Přece Pán – Dobrý pastýř – zanechá i devadesát devět oveček, aby našel jednu ztracenou a radovat se bude celé Nebe...

Dubnice, smrt... a vzkříšení?

Dubnice je mezi mimošskými další specifickou farností. Je to místo, o kterém se dá říct, že v něm křesťanství po odsunu německých obyvatel a následném působení komunistického režimu vymřelo. Kostel byl dlouhá léta v bídném stavu zavřený a nepoužívaný. Přesto před pár lety pan starosta začal usilovat o jeho obnovu a z velké části se mu to už i poda-

Fara ve Stráži pod Ralskem

řilo. Přesvědčil místní obyvatele, že kostel jim a jejich vesnici patří a s jejich pomocí vybavil interiér natolik, že se tam mohou konat alespoň příležitostné bohoslužby. O ty pravidelné zatím zájem není, jelikož ve vesnici není ani jeden jediný praktikující věřící. Ke cti místních obyvatel však nutno říct, že třeba na půlnoční mši svatou přicházejí v hojném počtu a tvoří velmi ukázněné publikum. Vzniká pak velmi zajímavá situace, kdy kostel napl-

Paní Hana Špetlová

Je tady velký prostor pro misijní činnost...

něný lidmi tiše a důstojně sedí, ovšem nikdo ani nezpívá a kněz si na své invokace odpovídá sám, nanejvýš za pomoci varhaníka, kterého s sebou přivezl. Pokud by i ten chyběl, musel by si podle pravdy snad upravit bohoslužebný text tak, aby sám sobě odpovídal: „Pán s vámi! – I se mnou!“ A pokud by to k obveselení sloužícího kněze nestačilo, úsměv na rtech mu se zárukou vyloudí naprosto upřímné ocenění v sakristii: „Moc vám děkuju, chlapi, jste borci, bylo to úžasné...“

Připojte se k misii v naší zemi

Severočeská církev bojuje o přežití. S humorem i se slzami v očích. Je slabá, přesto se nevzdává. Vždyť ten, kdo věří, může spolu se svatým Pavlem říct: „...v mé slabosti je má síla...“

Severočeská církev je jedním z údů Církve, údem, který má svůj úkol, údem, který potřebuje pomoc těch ostatních. Modlitbou, ale i spoluprací. Je tady velký prostor pro misijní činnost. Pro ty, kdo chtějí zažít různorodost Církve a pocítit

*...pro ty, kdo
chápu, že Církev
není jenom jejich
vlastní farnost.*

Schóla na kůru

radost z její jednoty. Pro ty, kdo chápou, že Církev není jenom jejich vlastní farnost a chtějí se obohatit zkušenostmi víry prožívané v úplně jiném prostředí, kdo mají dost naděje, že Boží moc může použít i jejich síly ke svým záměrům.

Chcete přijíždět, pomáhat?

Ve Stráži pod Ralskem rádi přivítají všechny nadšené křesťany, kteří se nechají inspirovat Duchem Svatým a s Jeho pomocí se pokusí vyvinout evangelizační činnost. Mohou se tam přijet modlit, obohatit bohoslužby a jakýmkoli způsobem zkoušet oslovit místní obyvatelstvo, aby zažehli jiskřičku víry v jejich srdcích. Mohou k tomu využít i faru, která je v poměrně dobrém stavu, kde jim domácí rádi pomohou připravit zázemí i prostor pro odpočinek a relaxaci. Příroda v tomto kraji je krásná, je v ní možné dočerpávat sílu a vnímat Boží působení v kráse jeho stvoření. Ale lidská srdce jsou tady víc než jinde zraněná a téměř hluchá k Božímu hlasu. Najdou se Boží služebníci ochotní dotýkat se jich? Kdo dává, dostává, mnohem víc přijme... To platí i o předávání bohatství víry.

Chcete přijet? Pomáhat? Kontaktujte nás. Kontaktní osobou pověřenou panem farářem organizováním spolupráce je paní Hana Špetlová, pastorační asistentka ve Stráži pod Ralskem, tel.: 774 517 881 nebo e-mail: fara.mimon@volny.cz.

Magdaléna Marušíaková ■

Vše použít pro Dobro

Reportéři TV-MIS v akci (natáčení veselého dokumentu *A to myslíte vážně?! z každoroční pěší pouti na Velehrad*)

Foto: 2x Vojtěch Novák

Ročně na ni zavítá kolem 200 000 návštěvníků, kteří si pustí nebo stáhnou asi milion videí a zvukových nahrávek. Loni na podzim završila již pět let fungování. Řeč je o křesťanské internetové televizi TV-MIS.cz. V rozhovoru s jejím koordinátorem P. Pavlem Zahradníčkem OMI vám nabízíme pohled do jejího „zákulísí“.

Co na www.TV-MIS.cz diváci najdou?

Tisíce videosouborů a audiosouborů s křesťanskou tematikou, duchovní vzdělání, zábavu, dokumenty, hudbu, mluvené slovo, nahrávky duchovních seminářů otců Velly, Kodeta, Billa, Manjackala, Dokládala... A to kromě TV-MIS.cz existuje i TV-MIS.com – tam najdete seznam všech našich nabídek, například hudební přehrávač Jukebox, Témabox, *Virtuální pouť do Svaté země*... Již nyní nabízí více hodnotných materiálů,

než kolik je možno poslechnout za řadu let. A stále přibývají.

Proč jste se do něčeho takového dali?

Příprava internetové televize TV-MIS.cz sahá do roku 2004. Působil jsem tehdy ve farním týmu FATYMu na Znojemsku. FATYM má heslo *Omnia ad Bonum adhibere* – všechno použít pro Dobro – to je pro Boha. A otec Marek Dunda, který patří k zakládajícím členům FATYMu, k tomu často dodává: „Především se chceme věnovat tomu, co je důležité a čemu se zatím nikdo nevěnuje – co je opomíjeno.“ Televize důležitá je. A tehdy žádná křesťanská televize v češtině neexistovala. Říkali jsme si, někdo musí začít... Ze stejného důvodu se kněží a spolupracovníci FATYMu dali před patnácti lety do vývoje modelu pro vedení lidových misí v naší zemi a sami je začali pořádat, před dvanácti lety se pustili do vydávání levných evangelizačně zaměřených knížeček (dnes tiskový apoštolát A.M.I.M.S.) a před čtyřmi lety se připojili k záměru vydávat čtivý barevný časopis *Milujte se!* pro povzbuzení nové evangelizace a života podle víry.

Jeden kněz, se kterým jsme hodně spolupracovali, vyprávěl příběh o sněžence, která vykvetla uprostřed února. Všichni se jí divili a mnozí nad ní kroutili hlavou. Ona na to odpověděla: „Někdo musí být první. Kdyby se nenašel nikdo, kdo bude mít odvahu být první, krása rozkvetlého jara by nikdy nepřišla.“ Nevím, jak na ostatní, ale na mě ten příběh dost zapůsobil.

Kolik má TV-MIS.cz zaměstnanců?

Hned na začátku jsme řešili dilema – a to nejen před spuštěním internetové televize: na zaplacení byt jediného zaměstnance nemáme peníze. Je to důvod vůbec nezačínat? Sám jsem byl velmi skeptický. Říkal jsem: „Když bude někdo pracovat

Copak to, čím může Pán Bůh odplatit, je tak málo?!

Pán Bůh se opět v době nejvyšší nouze postará. Většinou to dělává skrze nějaké své lidi...

zadarmo – jen za „Pán Bůh zaplatí“, bude to podle toho vypadat...“ A tehdy někdo namítl: „Copak to, čím může Pán Bůh odplatit, je tak málo?!“ A tak TV-MIS.cz nemá žádné placené zaměstnance. Systém vyvinul ve volných chvílích student informatiky, další zpracovali grafiku, jiní převádějí videa a zvukové nahrávky, vkládají tituly, dodávají obsah, věnují se propagaci... Samozřejmě, když každý, kdo na TV-MIS.cz pracuje, má ještě i nějakou svou hlavní činnost, které se musí věnovat přednostně, nese to i komplikace. Ale je to možné, takto to dělat. A je to rozhodně lepší než jen říkat: Zatím nejsou peníze, tak nebudeme nic dělat. Nakonec i časopis *Milujte se!* funguje na dost podobném principu.

Ale nějaké peníze potřeba jsou...

Když jsme v roce 2005 rozběhli první verzi internetové televize TV-MIS.cz, měli jsme servery pronajaté. Brzy jsme si pořídili vlastní server z bazaru. První výdaje jsme hradili sami ze svých prostředků. Ty

Jeden z dobrovolníků, technický ředitel TV-MIS.cz Mgr. Radek Svoboda, v serverovně

prestavaly brzy stačit, jak provoz narůstal. Po prvním roce jsme dostali zcela nečekaně velkou finanční injekci, kterou dodnes považují za zázrak – dar Panny Marie, jejíž jméno televize nese (celý název zní Televize Maria Immaculata Mater Spei, což česky znamená Panny Marie Neposkrvněné Matky Naděje – ve zkratce TV-MIS je jedno M vynecháno, aby ji bylo možno číst i jako Multimediální Internetová Samoobsluha). Bylo to právě v den, kdy Církev slaví slavnost Panny Marie Neposkrvněné – 8. prosince 2006. Pomohlo nám to získat moderní serverové vybavení a další techniku, hradit provozní náklady. Dnes už se zase prostředků nedostává, ale věřím, že se Pán Bůh opět v době nejvyšší nouze postará. Většinou to dělává skrze nějaké své lidi...

Titulní stránka TV-MIS.cz

Katolíci by měli spolupracovat, ne tříštit své síly. S kým spolupracujete vy?

S každým, kdo je ke spolupráci ochotný: s desítkami poskytovatelů obsahu, s TV Noe (každý týden připravuje vatikánský zpravodajský magazín *Octava dies*, který potom my zpřístupňujeme divákům i na internetu), se Sekcí pro mládež České biskupské konference (nabízíme rozsáhlé dokumenty z většiny setkání mládeže za posledních 20 let), s portálem pro mládež Signály.cz (poskytujeme kapacitu na našich serverech a oni se podílejí na jejich provozu a pomohli s pořízením jednoho z nich), ale třeba i s Ukrajinskou biskupskou konferencí (prostor na našich serverech využívá i jejich hlavní webový portál www.catholic-media.org/ua/ – něco jako vira.cz a cirkev.cz pro Ukrajinu). A jsme ochotni spolupracovat s dalšími lidmi dobré vůle.

Co vás v poslední době nejvíce zaujalo na TV-MIS.cz?

Často objevuji nejzajímavější věci ne mezi novinkami, ale mezi tituly, které jsou tam již delší dobu, jenomže zatím unikly mé pozornosti. Tak jsem nedávno objevil i velmi poutavé svědectví bývalého proutkaře a jasnovidce Martina Ševčíka „Psychotronika“. Podrobně vypráví, jak začal, jakých úžasných úspěchů dosahoval, a hlavně proč s tím vším – a to doslova v poslední chvíli – nakonec skončil...

Připravila Markéta Matlochová

Foto: Flickr, Miss Kels

Potrat

jako osobní bolestná zkušenost

Svědectví kanadské ženy má pomoci povědomí o kampani *Silent No More* (Už dále nemlčet) v České republice.

Radost, obavy, rozsudek smrti

Jak pohotově jsem se vypořádala s možností nechat si své dítě! Na počátku, když jsem zjistila, že jsem těhotná, mojí první reakcí bylo, že musím dítě přítomné ve svém lůně přivítat. Často jsem opakovala jméno, které jsem mu už dala – Zachariáš.

Radost, kterou jsem v těchto prvních hodinách prožívala, rychle opadla. Když se začala vyjasňovat má skutečná situace, začaly mě sžírat pochybnosti a obavy, které jako nesmlouvaví soudci spěšně vynesly rozsudek.

Bylo krátce před rozbřeskem. Vyhrabala jsem se z postele a přeskočila spícího muže, který evidentně snil o intimních

dobrodružstvích s nezkrtnými ženami. Opatrně, abych ho nerušila, jsem se v tichosti přesunula do vedlejší místnosti. Dlouho jsem hleděla na hvězdnou oblohu. Rozhodla jsem se: „Protože nejsi vdaná a ten chlápek, který spí ve vedlejším pokoji, nemá špetku odvahy se k té zprávě, kterou jsi mu řekla, postavit čelem, dáš to pryč. Půjdeš na potrat. Čím dřív, tím líp!“

Už je to třetina století

Před 34 lety můj syn Zachariáš zemřel, jeho křehké tělíčko roztrhali vakuumexhauscí – odsátím děložního obsahu. Poté, co jsem se rozhodla ukončit těhotenství, přestala jsem o něm mluvit jako o svém synovi a místo toho jsem ho označovala jako shluk buněk. Říkala jsem si (nebo spíš opakovala po druhých), že potrat byl koneckonců mým reprodukčním právem a mohla jsem ten shluk sprovodit ze světa, kdykoli uznám za vhodné. Trvalo celé roky, než jsem byla schopna prohlédnout

tento sebeklam, a než jsem si konečně přiznala pravdu, že potrat zabíjí děti a zraňuje ženy.

Má zkušenost se stala katalyzátorem pro to, abych se zapojila do pro-life – hnutí těch, kteří bojují za právo na život. V posledních dvaceti letech se modlím, protestuji, účastním se petičních akcí, abych přinášela svědectví pravdě, že potrat nikdy není přiměřenou odpovědí na těhotenství, ať je jakkoliv problematické.

Rozhodla jsem se promluvit

Přes své veškeré aktivity v pro-life hnutí mě stále ještě svazovaly bolestné vzpomínky a negativní emoce. A protože přiznat se k tomu, že žena podstoupila potrat, bylo tak dlouho tabu, nepřiznala jsem se ke své bolestné zkušenosti, dokud jsem se nepřipojila k informační kampani *Silent No More Awareness Campaign* (volně přeloženo Šíření vědomí: Už nechci mlčet).

Jsem přesvědčena, že lidé jako já už nemohou dále mlčet!

Tehdy jsem zjistila, že prolomením mlčení, které zahalovalo mou zkušenost, jsem získala úlevu od bolesti, kterou ve mě působila. Tím, že jsem začala psát a mluvit o svém potratu a odmítla dál maskovat jeho důsledky pro život svůj i těch, které miluji, jsem konečně pocítila osvobození.

Silent No More

Silent No More Awareness Campaign je podpůrná skupina se sídlem ve Spojených státech pro ty, které měly potrat anebo jím byly poznamenány (ženský rod však není zcela namístě, problém se týká i partnerů a celých rodin těchto žen – pozn. překl.). Byla založena roku 2002 a v současné době má regionální koordinátory napříč Spojenými státy a Kanadou a rovněž v některých evropských zemích. Poté, co jsem mohla vyslechnout osobní svědectví malé skupiny žen, dost odvážných na to, aby veřejně sdílely své zkušenosti s potraty, cítila jsem se povolána stát se jednou z nich a nyní jsem koordinátorkou pro Českou republiku.

Svědectví, které je důležité i ve vaší zemi

Prostřednictvím svých webových stránek a komunikace s regionálními koordinátory nabízí *Silent No More* účinné cesty, jimiž mohou jak ženy, tak i muži, kteří byli poznamenáni traumatem potratu, vypovídat o své zkušenosti. To, že mluví

Na akci *Silent No More Awareness*

Foto: Flickr, Amber Wilkie Photography

o prožitých potratech s ostatními lidmi ze své osobní perspektivy, je svědectvím pro druhé, že potrat není jen abstraktní politickou otázkou. Vždyť nikdo nemůže popírat něčí zkušenost. Otevřené sdílení vlastní bolesti podněcuje vcítění posluchačů. Pro mnohé další je to zpráva, že nejsou samy, a pokud se dosud cítí zraněné, mohou nalézt podporu a pomoc.

Kdybych bývala byla...

Jsem přesvědčena, že lidé jako já už nemohou dále mlčet!

Poté, co jsem mohla vyslechnout osobní svědectví žen, dost odvážných na to, aby veřejně sdílely své zkušenosti s potraty, cítila jsem se povolána stát se jednou z nich.

Prála bych si, aby mi někdo řekl o souvisejících rizicích předtím, než jsem se rozhodla jít na potrat. Přestože jsem učinila toto rozhodnutí jako třicátnice a dnes je mi přes šedesát, nepřestává ovlivňovat můj život. Nesprávně jsem si myslela, že mým problémem bylo dítě, když jím byly ve skutečnosti okolnosti, ve kterých jsem se tehdy ocitla.

Před třiceti lety neexistovala centra pro těhotné ženy v krizi a ani můj lékař, ▷

„Zvláštní úvahu věnujeme vám, ženy, které jste prodělaly potrat. Církev dobře ví, jak rozdílné okolnosti vás přiměly k takovému rozhodnutí, a rovněž ví, že v mnoha případech to bylo pro vás nelehké a bolestné. Rána ve vašich srdcích se snad ještě nezacelila. Ve skutečnosti to, co se tehdy stalo, zůstává a trvá dále jako něco zcela nesprávného. Přesto však nezapoukejte naději. Spíše se snažte to, co se stalo, přijmout a pravdivě to interpretovat. A jestli jste to dosud neudělaly, otevřte v pokoře a důvěře své srdce lítosti: Otec milosrdenství na vás čeká, aby vám nabídl odpuštění a pokoj ve svátosti smíření. Tehdy pochopíte, že nic není ztraceno a že můžete žádat odpuštění i od svého dítěte, které nyní žije u Boha. S pomocí přátel a zkušených lidí se budete moci právě svým bolestným svědectvím stát jedním z nejmvlivnějších zastánců práva všech lidí na život. Rozhodněte se sloužit životu, ať už tím, že přijmete nově počatý lidský život, nebo že budete pečovat o ty lidi, kteří potřebují vaši blízkost, a tak přispějete k utváření nového způsobu pohledu na lidský život.“

(„*Evangelium vitae*, Encyklika Jana Pavla II. o životě, který je nedotknutelné dobro“ z 25. března 1995, čl. 99)

Foto: Flickr, rbatina

*...nikdo nemůže popírat něčí zkušenost.
Otevřené sdílení vlastní bolesti
podněcuje vcítění posluchačů.*

Foto: Flickr, mouton.rebelle

ani ten, který prováděl potrat, nemluví o možných alternativách; jednoduše potvrdili mé tehdejší feministické přesvědčení, že jsem to jen já, kdo má právo rozhodovat o tom, co se bude dít s mým tělem. Takový přístup stále běžně přetrvává a jen malá část lékařů je připravena na osobní diskusi o tom, co se skutečně děje, když je dítě potraceno. Ženu většinou nechají, aby se s důsledky vyrovnala sama.

Předcházet, ale i pomáhat těm, co to prožily

Emocionální zátěž, bolest spojená s mým potratem, byla tak hluboce zakořeněná, doslova pohřbená ve mě, že trvalo téměř deset let, než jsem se dokázala postavit ke svému skutku v jeho veškeré hrůze. Poté, co jsem se stala křesťankou, začala mě znepokojovat skutečnost toho, co jsem udělala. Sledovala jsem pořad v televizi, ve kterém jsem se poprvé dozvěděla o lidství svého dítěte, jeho jedinečnosti jako dítěte Božího a o Božím záměru, aby bylo darem pro svět. Když toto uvědomění konečně prolomilo bariéru mého popírání skutečnosti, začala jsem trpět výčitkami svědomí a pocity viny. Třicet let výzkumu potvrzuje, že tato reakce je běžná a že ženy ve věku babiček, jako jsem já, stále pocítují následky toho, co se stalo před mnoha desetiletími.

Susanne Formanek

(přeložil Josef Mudra – redakčně
upraveno) ■

<http://linkapomoci.cz>

**Čekáte-li nečekaně dítě
volejte 800 108 000**

Těhotným ženám v nouzi pomáhá v ČR poradna AQUA VITAE bez ohledu na jejich věk, stav či sociální postavení. Nabízí poradenství ženám, které se ocitly v tíživé životní situaci spojené zejména s těhotenstvím, porodem a péčí o právě narozené dítě.

Zprostředkovává kontakt s odborníky z řady oblastí, zejména s lékaři (např. gynekology, genetiky), se sociálními pracovníky, s psychology, rodinnými a výchovnými poradci, právníky, s krizovými pracovníky azylových domů, s vyučujícími metodám plánovaného rodičovství, s duchovními.

Telefon: 800 108 000
Web: www.linkapomoci.cz
E-mail: poradna@linkapomoci.cz

Webová stránka *Silent No More* (anglicky)
Webová stránka *Rachel's Vineyard* (anglicky)
česky

<http://SilentNoMoreAwareness.org/>
<http://www.rachelsvineyard.org/>
<http://www.popotratu.cz>

STM

O možnosti STM (symptotermální metody) jsme se dozvěděli zhruba půl roku před svatbou jako o jedné z možných metod ochrany před nechtěným těhotenstvím. Nevěděli jsme sice, co to přesně znamená, ale oba jsme se shodli, že hormonální antikoncepce je pro nás nepřijatelná. Zvažovali jsme i používání kondomu (jsme sice křesťané, ale ne katolíci), ale rozhodli jsme se, že vzhledem k tomu, že do svatby je ještě dost času, zkusíme si nejdříve zjistit informace o metodě STM. Hned po prvním setkání nás metoda zaujala a já začala na zkoušku měřit teplotu a sledovat hlen děložního čípku. Po několika cyklech jsme zjistili, že moje teploty i hlen jsou téměř učebnicové a velmi jednoduše interpretovatelné. Přesto jsme byli v jakémsi očekávání, jak se metoda projeví v praxi po svatbě, kdy na tom bude doopravdy záležet. Neměli jsme ale žádné problémy.

V průběhu doby se pro nás měření stalo naprosto automatické. Nedělá mi problém měřit se pravidelně i o víkendech a pak ještě pokračovat ve spánku (měřím se v šest hodin ráno). Manžel

mě v měření podporuje, budí se se mnou, připravuje mi teploměr a měří čas. Mně osobně velmi baví zakreslovat do grafu a posuzovat naměřené údaje. Ani s pozorováním hlenu nemáme žádné problémy, jen na začátku jsem si nebyla vždy jistá typem hlenu.

Důležitou otázkou pro nás také byla abstinence v II. (plodné) fázi. Báli jsme se, že bude porušena spontánnost, že na nás metoda bude vytvářet určitý tlak. Přesto musím říct, že i v této oblasti jsme si velmi rychle zvykli. Intimní vztah nám metoda STM nijak nenarušuje, bereme prostě jako fakt, že pokud nechceme dítě, musíme se některým věcem vyhnout. To ale neznamená, že bychom se museli ochudit o vzájemnou blízkost. Ve zkratce – metoda STM mi podle mé vlastní zkušenosti přijde jednoduchá, levná, důvěryhodná a v souladu s Boží vůlí. Samozřejmě k tomu přispívá i to, že průběh mých cyklů je pravidelný, bez větších výkyvů. V současné době metodu chceme využít při plánování miminka.

Helena ■

Foto: Flickr, indy_catholic

Liga pár páru

nabízí ve čtyřdílných kurzech:

- efektivní a zdravou metodu plánování rodičovství
- poučení o rozpoznání všech příznaků plodnosti
- doporučení pro docílení těhotenství
- hodnocení záznamů při předcházení těhotenství v normálních i nepravidelných cyklech a po porodu
- informace o ekologickém kojení
- budování zdravých manželských vztahů
- kvalitní pedagogický přístup odborně školených instruktorů
- za dostupný příspěvek, v místě bydliště
- poradenství respektující soukromí
- pravidelný členský bulletin

Telefon: 312 686 642

E-mail: lpp@lpp.cz

www.lpp.cz

Foto: Flickr, jbachman01

Rakovina děložního čípku a Bohem dané zákony

V poslední době se hodně mluví o očkování proti HPV, některými označováno jako očkování proti rakovině děložního čípku. Na úvod je potřebné říct jednu zásadní pravdu:

Nejedná se o očkování proti rakovině děložního čípku, ale pouze o očkování proti určité malé skupině virů, o kterých víme, že jsou jedněmi z vyvolávajících faktorů rakoviny čípku. Ale těch faktorů,

kteřé se spolupodílejí na rozvoji rakoviny, je více:

- ▶ **časný začátek pohlavního života** (před 17. rokem věku, podle některých je rizikové období do 21. roku);
- ▶ **častá změna sexuálních partnerů** – více sexuálních partnerů;
- ▶ **kouření;**
- ▶ **užívání steroidů – hormonální antikoncepce;**

- ▶ **stresy;**
- ▶ **poruchy životosprávy s nedostatkem vitaminů.**

Na přechodu sliznice kanálu děložního hrdla a sliznice na povrchu čípku vznikají pod vlivem výše zmiňovaných faktorů buněčné změny, ze kterých pravděpodobně vlivem infekce *lidským papilomavirem (HPV)* může vzniknout rakovinné bujení.

Protože bylo zjištěno, že některé ženy, byť byly vystaveny velkým rizikovým faktorům, rakovinou ne onemocněly, a bylo zjištěno, že mají v sobě protilátky proti papilomavirům, tak se usoudilo, že aplikace očkování by mohla pomoci v předcházení rozvoje rakoviny.

Nicméně je to jen předpoklad s tím, že ani nevíme, za jak dlouhou dobu se bude muset případně provádět přeočkování.

Stejně tak se předpokládá, že u žen, které již byly vystaveny kontaktu s papilomavirem, bude vakcína neúčinná. Kontakt však může vzniknout nejen u dívek, které měly pohlavní styk jako takový – protože papilomavirus se přenáší všemi tělními tekutinami, i slinami, tak rizikový je i orální sex.

Navíc bych chtěla upozornit na jednu zásadní věc, která se dnes již ví – očkování rozhodně neléčí špatný stav čípku!

K tomu, aby se zlepšil stav, je potřeba okamžitě vyloučit rizikové faktory, jako je kouření, užívání hormonální antikoncepce, a zachovat oboustrannou věrnost. Zánětlivé stavy přeléčit, třeba zaváděním léčby do pochvy k čípku, ale hlavně pročistit organismus vhodnými preparáty se selenem, řasou chlorelou, případně mateří kašičkou.

Mnozí dnes znovu objevují, že **Bohem dané zákony**, mezi něž patří i začátek sexuálního života až po uzavření sňatku, oboustranná celoživotní věrnost a zachování si vzájemné úcty, včetně neužívání hormonální antikoncepce, je ta nejlepší rada, jak rakovině čípku předcházet.

Stejně jako v pozdějším věku pravidelná gynekologické vyšetření.

MUDr. Ludmila Lázníčková ■

...vyloučit rizikové faktory, jako je kouření, užívání hormonální antikoncepce, a zachovat oboustrannou věrnost.

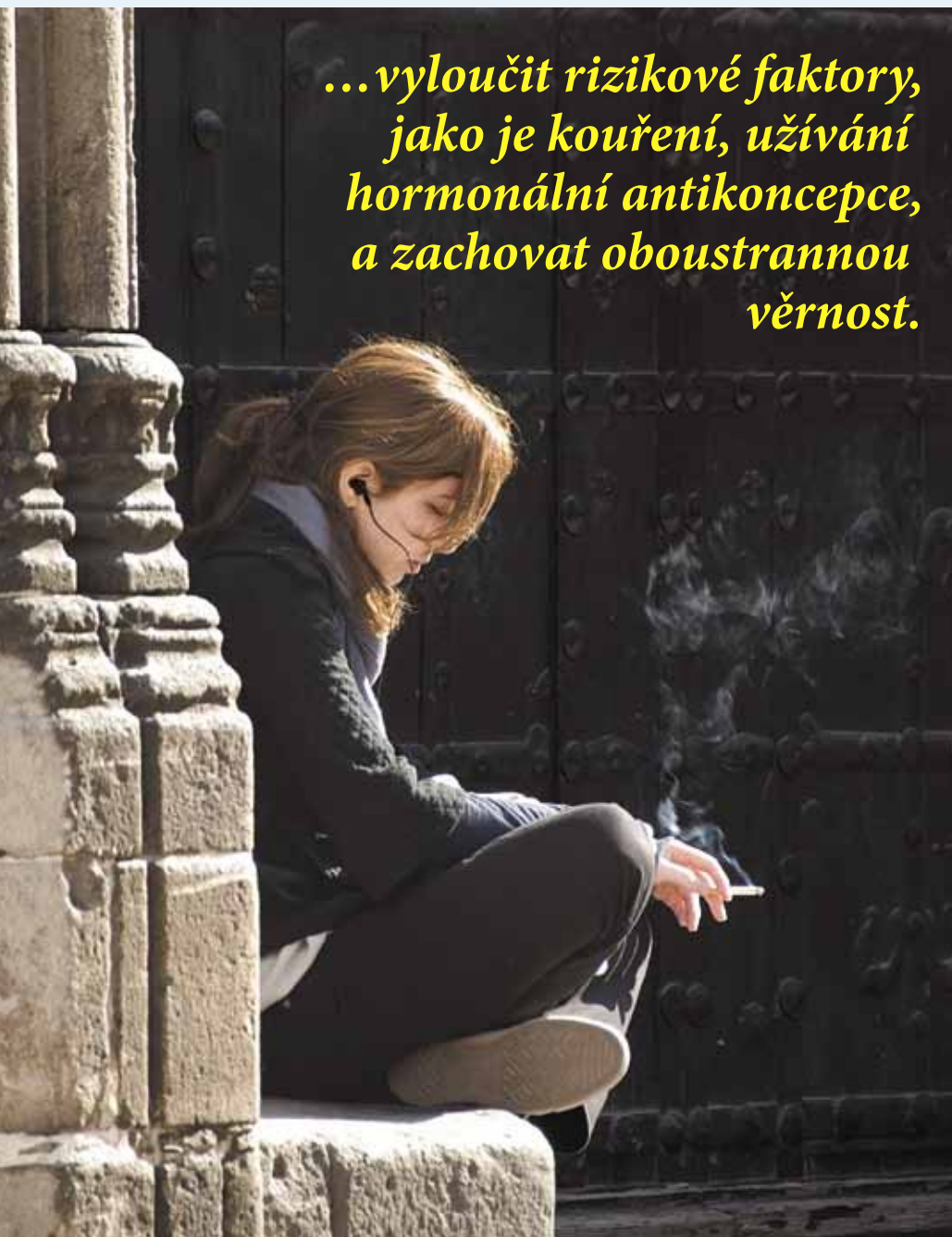

Foto: Flickr, Dr. Jaus

Foto: Flickr, Robert McDon

Modlitba Anděl Páně

Původ této modlitby sahá do roku 1456. Turecký paša Mohamed II. se tehdy chystal zasadit smrtící úder křesťanským zemím. Odpovědí byl list papeže Kalista III., kterým nařídil polední zvonění, při kterém se všichni křesťané mají sjednotit v modlitbě. A křesťanská Evropa byla tehdy zachráněna... V kritické situaci křesťanů v Evropě by měla modlitba Anděl Páně získat opět zvláštní význam.

Vzhledem k její výstižnosti a krátkosti by to mohlo být přijato. Modlíte se již pravidelně Anděl Páně za obnovu víry v Evropě?

*Anděl Páně zvěstoval Panně Marii
a ona počala z Ducha Svatého.*

Zdrávas, Maria...

*Maria řekla: „Jsem služebnice Páně,
ať se mi stane podle tvého slova.“*

Zdrávas, Maria...

*A Slovo se stalo tělem
a přebývalo mezi námi.*

Zdrávas, Maria...

*Oroduj za nás, svatá Boží Rodičko,
aby nám Kristus dal účast na svých
zaslíbeních.*

Modleme se:

*Pane, poznali jsme andělské
poselství o vtělení Krista,*

Tvého Syna;

*vlej nám, prosíme, do duše
svou milost,*

*ať nás jeho umučení a kříž
přivede k slávě vzkříšení.*

*Skrze Krista, našeho Pána.
Amen.*

Foto: Flickr, catholicirelcs.co.uk

Foto: Flickr, M.Mazur/www.thepapalvisitor.org.uk

Snít velké projekty dobra

Draží přátelé, každý z vás, pokud zůstane sjednocen s Kristem, může dosáhnout velkých věcí. Proto můžete bez obav snít s otevřenými očima velké projekty dobra a nemusíte se nechat odrazovat obtížemi. Kristus má ve vás důvěru a touží, abyste každý z vás mohl uskutečnit svůj nejušlechtlejší a nejvznešenější sen autentického štěstí.

Kladu si otázku a ptám se vás: mohou se požadavky, s nimiž se na nás obrací Bůh, ať už se zdají jakkoli náročné, vůbec někdy

srovnávat s tím, co žádal Bůh na mladičké Marii? Draží chlapci a děvčata, učme se od Marie říkat „ano“, protože ona opravdu ví, co to znamená velkodušně odpovědět na Pánovy návrhy. Maria zná vaše nejvznešenější a nejhlubší očekávání. Zná >

*Maria každému
z vás opakuje
slova, s nimiž se
na ni samotnou
obrátil anděl:
„Nebojte se!“*

Svatý otec Benedikt XVI. mladým lidem:

Uč se pravidelně modlit modlitbu Anděl Páně. Najdeš hlubokou úctu k Marii.

Tvé „ano“ pro Boha tě přivede někdy do těžkých situací. Síla Ducha Svatého tě však neopustí! Důvěřuj Bohu jako Maria!

Osobní zasvěcení Panně Marii ti dá sílu k věrnosti.

Texty jsou vybrány z knihy

JSTE NADĚJE CÍRKVE – promluvy a poselství papeže Benedikta XVI. mládeži,

kteřou sestavili a doplnili doprovodnými texty P. Vít Zatloukal a P. Jan Balík.

Kniha je k dostání v centrech pro mládež jednotlivých diecézí za výrobní cenu cca 20 Kč. Je dostupná ke stažení i na internetu:
<http://sekce.signalny.cz/1007/jste-nadeji-cirkve>

dobře zejména vaši velkou touhu po lásce, vaši potřebu milovat a být milováni. Budete-li na ni hledět a chápavě ji následovat, objevíte krásu lásky – nikoli oné lásky typu „použij a zahod“, přechodné a klamně vězeňsky sobecké a materialistické mentality, ale lásku opravdovou a hlubokou. Každý chlapec a každé děvče na prahu svého života chovají v hloubi svého srdce sen o lásce, která dá plný smysl jejich budoucnosti. Mnozí z nich naleznou jeho splnění ve volbě manželství a vytvoření rodiny, kde je láska mezi mužem a ženou žita jako vzájemný a trvalý dar, jako definitivní dar, jenž je zpečetěn přítakáním proneseným před Bohem v den svatby, „ano“ vysloveným na celý život.

Dobře vím, že tento sen je co do uskutečnění dnes stále méně snadný. Kolik je kolem nás selhání v lásce! Kolik rodin se rozpadá! Kolik mladých, i mezi vámi, se stalo svědky rozchodu a rozvodu svých rodičů!

Před tolika selháními nezřídkva vyvstává otázka: jsem já lepší než moji přátelé a moji rodiče, kteří se pokusili, a nedokázali to? Proč bych já, právě já, měl dokázat to, co mnozí jiní vzdali? Tato lidská obava může zablokovat i odvážného ducha, ale Maria každému z vás opakuje slova, s nimiž se na ni samotnou obrátil anděl: „Nebojte se! Nemějte strach! Duch

Svatý je s vámi a nikdy vás neopustí.“ Tomu, kdo důvěřuje v Boha, není nic nemožné. Platí to pro ty, kterým je určen život manželský, a tím víc pro ty, kterým Bůh navrhuje život totálního odstupe od dober této země, aby byli naplno oddáni jeho království. Mezi vámi jsou takoví, kteří vykročili ke kněžství, k zasvěcenému životu; někteří touží být misionáři, i když vědí, kolik a jaká rizika to obnáší. Drazí mladí, pokud vás Pán povolá žít niterněji v jeho službách, odpovězte velkodušně. Buďte si jisti tím, že život darovaný Bohu není nikdy promarněn.

*Z promluvy Benedikta XVI. v Loretu
1. září 2007 připravil P. Vít Zatloukal ■*

*Život darovaný
Bohu není nikdy
promarněn.*

Společenství čistých srdcí

Kontakty na Společenství čistých srdcí
www.spolcs.cz

P. Vilém M. Štěpán, O.Praem.
Římskokatolická farnost, 439 63 Liběšice u Žatce 1
farnost.libesice@seznam.cz, tel.: 608 831 584
P. Marek Dunda, Náměstí 20, 671 03 Vranov nad Dyjí
marek@fatym.com, tel.: 731 402 742

Svůj život nikdy nežijeme sami bez druhých. Museli bychom být na pustém ostrově, abychom mohli říct, že nemáme k nikomu vztah ani někdo jiný k nám. Tak jako nám není jedno, jestli svítí slunce, jestli je pěkné počasí nebo jestli je ošklivo, tak nám není jedno, s jakými lidmi se potkáváme. Jestli potkáváme lidi usměvavé, radostné, kteří září jak sluníčko, nebo lidi mrzoutské, otrávené nebo unavené životem.

To nejkrásnější uvnitř

Říká se, že to nejkrásnější nosí člověk uvnitř. Člověk není krásný tím, jak se obleče, jaký make-up na sebe nanese, ale tím, co z něho vyzařuje. Zkušenost je taková, že člověk, který je zraněný, nebývá šťastný a jeho život se často podobá velmi zamračenému počasí. Dnes je mezi mladými lidmi spousta „pozraňovaných“. Pozraňovaných v srdci. Je smutný pohled na mladé lidi, kteří pláčou. Předčasně zkušené... Chtěli lásku, a našli sobectví a zklamání.

Ne vše je pokrok

Za časů našich prababiček a pradědečků bylo naprosto nemyslitelné, aby lidé střídali vztahy jako ponožky. Dnes se to považuje za normální, a najdou se dokonce i odborníci, kteří radí lidem, aby se rozváděli nebo si sem tam dopřáli nějaký nezávazný vztah, že jim to prospěje. To je asi něco podobného, jako kdyby někdo radil někomu pokapat sladký a nádherný dort naftou, nebo aby si do šťávy přilil trochu petroleje. Kdo ale vidí do lidských srdcí? Často to jediné, co můžeme vidět, je, že člověk není šťastný,

že se něčím trápí. Kolik šrámů ale skrývá jeho srdce, to vidí jen Bůh.

Nemyslet jen na sebe

Když se objevilo Společenství čistých srdcí, mnozí si mysleli, že to nikoho nemůže oslovit. Někteří říkali: to není vůbec potřeba. Kdo žije správně, nepotřebuje prý svůj způsob života jakkoli zviditelnovat a nebo institucionalizovat. Ale kdo řekne těm zástupům zklamaných: netrap se, můžeš znova začít? Komu vlastně záleží na tolika zraněných srdcích?

Přidej se

Společenství čistých srdcí ti nabízí cestu. Netrap se tím, co bylo. Přidej se k nám. Neslibujeme ti procházku růžovým sadem. Ale jestli chceš znova začít, pak budeš vědět, že někdo se za tebe modlí, abys vydržel a ty budeš vnímat, že nejsi sám a budeš brát vztahy i život víc vážně, když jsi se stal členem velkého společenství lidí, kterým není jedno, s kým a na jak dlouho budou šťastní.

P. Vilém Štěpán O.Praem. ■

Chtěli lásku, a našli sobectví a zklamání.

Pane Ježíši, děkuji ti, že mne miluješ láskou bez hranic, která chrání od zlého, pozdvihuje z největších pádů a léčí nejbolestivější rány. Odevzdávám Ti svou paměť, rozum, vůli, duši i tělo spolu se svou sexualitou.

Slibuji, že se nebudu oddávat sexu, dokud neuzavřu svátost manželství. Dávám si předsevzetí, že nebudu čist, ani kupovat, ani se dívat na časopisy, programy a filmy s pornografickým obsahem. Slibuji, že se s Tebou budu každý den setkávat v modlitbě i při četbě Pisma svatého, v častém přistupování ke svatému přijímání a při adoraci Nejsvětější svátosti. Chci pravidelně přistupovat ke svátosti smíření, nepodléhat znechucení a ihned se pozvednout z každého hříchu.

Pane Ježíši, uč mne systematické práci na sobě, umění kontrolovat své sexuální tužby a city. Prosím Tě o odvahu, abych nikdy nebral(a) drogy a vyhýbal(a) se všemu, co zotročuje, především alkoholu a cigaretám. Uč mne žít tak, aby v mém životě byla nejdůležitější láska.

Panno Maria, Matko moje, veď mne cestami víry k samému zdroji lásky – Ježíši, abych důvěřoval(a) jen Jemu.

Amen

Foto: Flickr, jcoterals

ABC Kruciáty lásky

1.

Měj v úctě každého člověka, protože v něm žije Kristus. Buď vnímavý ke každému – je to tvůj bratr a sestra.

2.

O každém smýšlej dobře – o nikom nesmýšlej zle. I v nejhorším člověku se pokus najít něco dobrého.

3.

O druhých mluv vždy dobře – o bližních nikdy nehovoř zle. Naprav křivdu způsobenou slovem. Nebuď příčinou konfliktů mezi lidmi.

4.

S každým hovoř jazykem lásky. Nezvyšuj hlas. Neproklínej. Nezpůsobuj problémy. Nezapříčiňuj pláč. Uklidňuj a projevuj dobrotu.

5.

Odpouštěj všem a vše. Nepřečovávej v srdci hněv. Vždy podej ruku ke smíření první.

6.

Čiň vždy dobře bližnímu. Každému čiň dobro tak, jak chceš, aby ho druzí činili tobě. Nepřemýšlej o tom, co má někdo udělat pro tebe, ale o tom, co máš ty udělat pro někoho.

7.

Aktivně pomáhej v utrpení. Ochotně přispěj útechou, radou, pomocí, srdcem.

8.

Pracuj poctivě, protože plody tvé práce používají druzí, jako i ty používáš plody jejich práce.

9.

Zapoj se do života společnosti. Otevři se chudým a nemocným. Poděl se o hmotná i duchovní dobra. Snaž se vidět potřebné kolem sebe.

10.

Modli se za všechny, dokonce i za nepřátele.

kardinál Stefan Wyszyński

Když jsi to přečetl, promyslel a promodlil, běž, žij a šíř to dál!

Milujte se!

Římskokatolický farní úřad, Náměstí 20
671 03 Vranov nad Dyjí
e-mail: redakce@milujte.se